

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ-	011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ-	011401.04.6 ՖԻԶԻԿԱ
ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄ-	ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ԲԱԿԱԼԱՎՐ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐԸ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/բ - 046 – Հայոց լեզու և գրականություն 1										
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ										
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ										
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="879 439 1289 483">Դասախոսություն</td> <td data-bbox="1289 439 1524 483"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="879 483 1289 528">Սեմինար</td> <td data-bbox="1289 483 1524 528"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="879 528 1289 573">Լաբորատոր աշխատանք</td> <td data-bbox="1289 528 1524 573"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="879 573 1289 607">Գործնական աշխատանք</td> <td data-bbox="1289 573 1524 607">28</td> </tr> </table>	Դասախոսություն		Սեմինար		Լաբորատոր աշխատանք		Գործնական աշխատանք	28
	Դասախոսություն										
	Սեմինար										
	Լաբորատոր աշխատանք										
Գործնական աշխատանք	28										
Ինքնուրույն	32										
Ընդամենը	60										
Ստուգման ձևը	Ստուգարք										
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է ապագա մասնագետի գրավոր և բանավոր խոսքի մշակումը, ապագա ուսուցչի, գիտնական-հետազոտողի՝ գործնական, գիտական ոճերին ծանոթացումը՝ կիրառական հմտությունների ձեռք բերման անհրաժեշտությամբ: Այս նպատակին են ծառայում համապատասխան տարաբնույթ վարժությունները, թելադրությունները, թեստային աշխատանքները:</p>										
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> գործնական գրություններ (դիմում, գեկուցագիր, տեղեկանք, լիազորագիր) գրելու կանոններ, ձայնավորների, բաղաձայնների, երկհնչյունների, հարադիր բարդությունների ուղղագրություն, քերականական-ձևաբանական նորմով սահմանված օրինաչափությունները, դրանցից կատարված և կատարվող շեղումներ, թույլատրելի զուգաձևությունները ձևաբանական ու շարահյուսական մակարդակներում, ներգործական կառուցվածքի փոխակերպումը կրավորականի, ստորադաս նախադասություններինը՝ դերբայական դարձվածների, ուրիշի ուղղակի խոսքինը՝ անուղղակի խոսքի, խոսքի մասերի փոխանցումներ: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> կտիրապետի ՀՀ պետական լեզվի գործառույթների, կիրառական առանձնահատկությունների նորմերին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> կկարողանա գործնականում կիրառել ժամանակակից հայերենի կառուցվածքային օրինաչափությունները, քերականական կանոնները: 										
Դասընթացի բովանդակությունը	<p><i>Թեմա 1.</i> Հնչյունային ուղղագրության հիմունքները: Պատմական-ավանդական ուղղագրության հիմունքները: Ուղղագրության և ուղղախոսության հաղորդակցական արժեքը:</p>										

Թեմա 2. Ուղղագրության կանոնների և տեսակների մեկնաբանություն: Ուղղախոսության կանոնների կիրառություն: Ընթերցանություն: Թելադրություն:

Թեմա 3. Բաղադրյալ հատուկ անունների ուղղագրությունը:

Թեմա 4. Գործնական գրություններ: Գործնական գրությունների կանոնների քննարկում: Դիմում, զեկուցագիր, տեղեկանք, լիազորագիր գրելու կանոնները:

Թեմա 5. Հարադրավոր բարդություններ: Բառերի միասին գծիկով, անջատ գրություն:

Թեմա 6. Տողադարձ: Թեստային աշխատանք:

Թեմա 7. Դարձվածքներ, առած-ասացվածքներ, թևավոր խոսքեր, դրանց գործածությունը խոսքում: Բառերի ձևախմբային խմբերի ոճական և հաղորդակցական արժեքը (հոմանիշ, հականիշ, նույնանաուն, հարանուն):

Թեմա 8. Խոսքի մասեր: Քերականական – ձևաբանական նորմով սահմանված օրինակափոխությունները, դրանցից կատարված և կատարվող շեղումները, թույլատրելի զուգաձևությունները ձևաբանական մակարդակում:

Թեմա 9. Նախադասության անդամների կետադրությունը:

Թեմա 9. Ներգործական կառուցվածքի փոխակերպումը կրավորականի:

Թեմա 10. Բարդ նախադասությունների և դերբայական դարձվածի կետադրությունը: Ստորադաս նախադասությունների փոխակերպումը դերբայական դարձվածների:

Թեմա 11. Ուրիշի ուղղակի խոսքի կետադրությունը և փոխակերպումը անուղղակի խոսքի:

Թեմա 12. Խնդրառության և կապերի հոլովառության դերը բանավոր և գրավոր խոսքում:

Թեմա 13. Համաձայնության դերը բանավոր և գրավոր խոսքում:

Թեմա 14. Նախադասության հարակից միավորներ: Ամփոփում:

<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<table border="0"> <tr> <td>Հաճախումները դասերին</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողական աշխատանք</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td>20 միավոր</td> </tr> </table> <hr/> <p style="text-align: center;">Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` Գրավոր ստուգում թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p style="padding-left: 40px;">Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`</p>	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր										
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

	<p>Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական – կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <p>փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> - բառարանային աշխատանքների ստուգում: <p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Աբրահամյան, Հայերենի կետադրությունը, Ե., 1999: 2. Մ.Ասատրյան, Ժամանակակից հայոց լեզու. ձևաբանություն, շարահյուսություն, Ե., 1982: 3. Հ. Բարսեղյան, Ուղղագրական-ուղղախոսական, 4. տերմինաբանական բառարան, Ե., 1982: 5. Դ. Գյուրջինյան, Հայերեն բառարան-տեղեկատու, 6. Միասին, անջատ կամ գծիկով գրվող բառեր, Ե., 2001: 7. Դ. Գյուրջինյան, Մեծատա՞ն, թե փոքրատառ, Ե., 2005: 8. Քոսյան Վ., Վերդյան Բ., Մարության Ա., Հայոց լեզվի գործնական աշխատանքների ձեռնարկ, Ե., 1989: 9. Գ.Գարեգինյան, Ժամանակակից հայոց լեզու, Ե., 1984: 10. Ա. Մարգարյան, Ժամանակակից հայոց լեզու. Բառագիտություն, 1990/1993: 11. Ա. Սանթրյան, Արդի հայերենի կետադրության համակարգը, Ե., 2004: <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Լ.Եզեկյան, Հայոց լեզու, Ե., 2007:

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Ս. Գալստյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի գործնական աշխատանքների ձեռնարկ, 2003: 3. Դ.Գյուրջիյան, Գործնական աշխատանքների ձեռնարկ, Ե., 2001: 4. Ռ. Նազարյան, Մայրենին բոլորի համար, Ե., 2006: 5. Վ. Սահակյան, Ուղղագրության, կետադրության և քերականության ուղեցույց, Ե., 2004:
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/բ - 092 - Հայոց լեզու և գրականություն 2										
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտ	2 կրեդիտ										
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ										
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	<table border="1"> <tr> <td>Դասախոսություն</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Մեմինար</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Լաբորատոր աշխատանք</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td>28</td> </tr> </table>	Դասախոսություն		Մեմինար		Լաբորատոր աշխատանք		Գործնական աշխատանք	28
Դասախոսություն											
Մեմինար											
Լաբորատոր աշխատանք											
Գործնական աշխատանք	28										
	Ինքնուրույն	32									
	Ընդամենը	60									
Ստուգման ձևը	Ստուգարք										
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է մի շարք մասնագիտությունների առաջին կուրսի ուսանողներին «Գրականություն» առարկային վերաբերող գիտելիքներ հաղորդել, խորացնել և ընդլայնել հայ գրականության մասին ուսանողների ունեցած ընդհանուր գիտելիքները: Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայ գրականության պատմությանը: Առաջնային նպատակ է նաև ուսանողներին գաղափար տալ հիմնական գրական ուղղությունների մասին՝ մասնավորապես կլասիցիզմի, ռոմանտիզմի, ռեալիզմի, սոց. ռեալիզմի, հիմնարար պատկերացում ձևավորել գրականության զարգացման վերաբերյալ ըստ դարաշրջանների, ուսումնասիրել մի շարք գրողների ստեղծագործությունները, անդրադառնալ դրանց կառուցվածքային և բովանդակային հատկանիշներին, գաղափարին և վերլուծությանը: Նպատակները սահմանվում են հետևյալ սկզբունքներով.</p> <p>ա. գրականության՝ ըստ ժամանակաշրջանների պատկերացումը,</p> <p>բ. ժառանգորդական շղթայի օղակների ներկայացումը ակունք-ավանդույթ-նորարարություն իրողության բացահայտմամբ,</p> <p>գ. ժանրաբանություն, գրական ուղղությունների, մեթոդների, տեսական հասկացություն պարունակող գիտելիքները տրվում են կոնկրետ հեղինակ կամ ստեղծագործություն անցնելիս:</p>										
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Տվյալ դասընթացն ավարտելուց հետո ուսանողը պետք է ունենա առարկայի վերաբերյալ համապատասխան թեմաներից մշակումներ, գրի առնվազն երկու ռեֆերատ, կարդացած լինի հանձնարարված գեղարվեստական գրականությունը, լիարժեք պատկերացում ունենա հայ գրականության ընթացքի և զարգացման վերաբերյալ, կարողանա ձեռք</p>										

	<p>բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում: Մինևույն ժամանակ ուսանողը պետք է անգիր հատվածներ իմանա հանձնարարված չափածո գործերից, մասնակցած լինի բանավիճային քննարկումներին:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Պետք է տիրապետի գրական-գեղարվեստական գործերի վերլուծության սկզբունքներին ու մեթոդներին, քննարկման մասնակցելու կանոններին:</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • գրական վերլուծության ենթարկել անհրաժեշտ գեղարվեստական երկերը, • անգիր հատվածներ ասել պոեզիայից, • զանազանել գրական մեթոդների և ուղղությունների տարբերակիչ սկզբունքները, ժանրային կառուցվածքները, • գրական գործընթացի վերաբերյալ ընդհանուր կարծիք հայտնել:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><i>Թեմա 1.</i> Գրերի գյուտի պատմամշակութային արժեքը, 5-րդ դարի հայ գրականության ընդհանուր բնութագիր:</p> <p><i>Թեմա 2.</i> «Մասնա ծոեր» էպոսը: Ստեղծման ժամանակը, կառուցվածքը, կերպարները, առանձնահատ-կությունները: Գեղարվեստական արժանիքները:</p> <p><i>Թեմա 3.</i> Գրիգոր Նարեկացի, «Մատյան ողբերգության» աղոթամատյանը: Ֆրիկ. կյանքը և քնարերգությունը:</p> <p><i>Թեմա 4.</i> Միջնադարյան տաղերգություն, հայրեններ: Ժանրը, ժանրակազմ հատկանիշները, թեմատիկ առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Թեմա 5.</i> Աբովյանը և լուսավորական շարժումը: Հայ նոր գրականություն:Մուրացանի արձակը:</p> <p><i>Թեմա 6.</i> Հ. Պարոնյանի ստեղծագործությունը: Երգիծանքի տարատեսակները: «Մեծապատիվ մուրացկաններ» վիպակը, կերպարները, գաղափարը:</p> <p><i>Թեմա 7.</i> Ռոմանտիզմը որպես գրական մեթոդ, հիմնական հատկանիշները: Բաֆֆու «Մամվել» վեպը: Կառուցվածքը, կերպարները, գաղափարը:</p> <p><i>Թեմա 7.</i> Գր. Զոհրապը և հայ նորավիպագրությունը: Զոհրապի կյանքն ու ստեղծագործությունը: Նովելները:</p> <p><i>Թեմա 8.</i> Շիրվանզադեն և հայ դասական ռեալիզմը: Շիրվանզադեի արձակի և դրամատուրգիայի առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Թեմա 9.</i> Հ. Թումանյան: Կյանքը և գործը: Քառյակները, պոեմները, արձակը:</p> <p><i>Թեմա 10.</i> Ավ. Իսահակյան: Կյանքը և գործը: Քնարերգությունը: «Աբու-Լալա Մահարի» պոեմը, կառուցվածքը, գաղափարը:</p> <p><i>Թեմա 11.</i> Վ. Տերյանի կյանքը և քնարերգությունը: «Մթնշաղի անուրջներ», «Երկիր Նաիրի» շարքերը:</p> <p><i>Թեմա 12.</i> Բակունցի պատմվածքները:</p> <p><i>Թեմա 13.</i> Գ. Մահարի, կյանքը և ստեղծագործությունը: «Ծաղկած փշալարեր» վիպակը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Բանավոր հարցում, թեստային աշխատանք, բնագրային վերլուծություն, ինքնուրույն աշխատանքի ստուգում, ➤ տվյալ առարկայի չափորոշիչով սահմանված ուսանողի գիտելիքները և կարողությունները, ընդհանուր պատկերացումների, գաղափարների, հասկացությունների իմացությունը:

	<p>➤ Ամփոփիչ գնահատում</p> <p>Ամփոփիչ գնահատումը կատարվում է 100 միավորանոց սանդղակով.</p> <ul style="list-style-type: none"> • հաճախումների, • գործնական աշխատանքների բանավոր հարցումների, • երկու գրավոր ստուգողական աշխատանքների, • երկու ինքնուրույն աշխատանքների գնահատման հիման վրա: <p>Ամփոփիչ գնահատման համար նոր հարցում (գրավոր կամ բանավոր) չի կազմակերպվում:</p> <p>➤ Ուսանողների միջանկյալ գնահատում</p> <p>Ուսանողների միջանկյալ գնահատումը կատարվում է ինքնուրույն կամ ստուգողական աշխատանքների միջոցով:</p> <p>Հանձնարարվում է երկու ինքնուրույն աշխատանք:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքները հիմնականում ներկայացվում են ռեֆերատի ձևով:</p> <p>Ստուգողական աշխատանքները տրվում են դասընթացին հատկացված ժամերի սահմաններում: Դրանց կարող է հատկացվել 40-80 րոպե:</p> <p>Ստուգողական աշխատանքները կարող են կրկնել լսարանում քննված գեղարվեստական նյութերը՝ հարցադրման որոշ տարբերությամբ:</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Պ. Հակոբյան - Հայ մշակույթի նշանավոր գործիչներ 2. Ջրբաշյան Է.- Չորս գագաթ , Հայ նոր գրականության պատմություն (հատոր 1-5) 3. Գաբրիելյան Վ.- Սփյուռքահայ գրականություն 4. Ս. Աղաբաբյան - «Մովետահայ գրականության պատմություն» 5. Հր. Թամրազյան - «Մովետահայ գրականության պատմություն» <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մովսես Խորենացի - «Հայոց պատմություն» 2. Գրիգոր Նարեկացի - «Մատյան ողբերգության» 3. Խաչատուր Աբովյան - «Վերք Հայաստանի» 4. Հովհ. Թումանյան - բանաստեղծություններ, «Անուշ» պոեմը 5. Ե. Չարենց - բանաստեղծություններ, «Գիրք ճանապարհի» 6. Պ. Սևակ - «Անլռելի զանգակատուն», «Եղիցի լույս», «Մարդը ափի մեջ», այլ <ul style="list-style-type: none"> • Հրանտ Մաթևոսյան - «Աշնան արև»

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-048 - Հայոց պատմության հիմնահարցեր -1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Լսարանային	10
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	

	Ինքնուրույն	36
	Ընդամենը	60
Ստուգման ձևը	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակը	Հայոց պատմության հիմնահարցեր առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարի և հայոց պետականության պատմության վերաբերյալ:	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարը, հայոց պետականության պատմությունը, 5-րդ դարի ազատագրական պայքարից մինչև Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու հմտություններ ձեռք բերած տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն վերլուծության և համադրության կարողություն քննադատության և ինքնաքննադատության կարողություն պատմական փաստերը համադրելու և երևույթները համակողմանի գնահատել կարողություն պատմական կոնկրետ փաստերն ու երևույթները ընդհանուր տեսությունների, գաղափարների տեսանկյունից բացահայտելու կարողություն 	
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. V դ. ազատագրական պայքարը</p> <p>Թեմա 2. VI-VII դդ. ազատագրական պայքարը</p> <p>Թեմա 3. VIII-IX դդ. ազատագրական պայքարը արաբական տիրապետության դեմ</p> <p>Թեմա 4. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը</p> <p>Թեմա 5. Հայ ժողովրդի ազգային ազատագրության որոնումները XVII երկրորդ կեսին և XVIIIդ. առաջին քառորդին</p> <p>Թեմա 6. Հովսեփ Էմինը և Հայաստանի ազատագրության նրա ծրագրերը</p> <p>Թեմա 7. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը XVIII դ. II կեսին</p> <p>Թեմա 8. Ազատագրական պայքարը Արցախում և Սյունիքում</p> <p>Թեմա 9. Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին</p>	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան ինքնուրույն աշխատանքի կատարում սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն 	

	<ul style="list-style-type: none"> • ուսանողի կողմից դրսևորած ընթացիկ ակտիվություն, հմտություններ և կարողություններ • Հարգախույզ, ճեպահարցում • թեստային առաջադրանքներ՝ պատասխանի ընտրությամբ կամ կարճ ազատ պատասխանով հարցերով:
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Սիմոնյան Հր. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2000թ. 2. Սիմոնյան Հր. Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Երևան, 2012թ. 3. Մելքոնյան Ա, Մինասյան Է. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2009թ. 4. Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմության ակնարկներ (հնագույն ժամանակներից մինչև XIX դարի վերջ» Երևան, 2018 5. Էդուարդ Դանիելյան, Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2015 6. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. IV–VIII, ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., 1967, 1970, 1972, 1974, 1981: 7. Ժամկոչյան Հ., Գ. Աբրահամյան Ա., Մելիք- Բախշյան Ս. « Հայ ժողովրդի պատմություն», Երևան, 1876: 8. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. I-IV, ՀՀ ԳԱԱ հրատ., 2018 <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Աբրահամյան Ա.Գ., «Իսրայել Օրի», 1978թ. 2. Գալոյան Գ. Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատումներում, 2004թ. 3. Համբարյան Ա.Ա., «Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում», Երևան, 1999: 4. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2014: Հ. 2, Գիրք II: Միջին դարեր: (IX դարի կես-XVII դարի I տասնամյակ): <ul style="list-style-type: none"> • Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2010: Հ. 3: Գիրք I: Նոր ժամանակաշրջան (XVII դարի II կես -XIX դարի վերջ):

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-049-Հայոց պատմության հիմնահարցեր -2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Լսարանային	10
			Սեմինար	14

			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգաթղթ			
Դասընթացի նպատակը	Հայոց պատմության հիմնահարցեր առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարի և հայոց պետականության պատմության վերաբերյալ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարը, հայոց պետականության պատմությունը, հայ հասարակական-քաղաքական հոսանքների ձևավորումից մինչև Հայաստանի անկախության հռչակագիրը. անկախ պետականության վերականգնումը</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) • սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու հմտություններ • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն • վերլուծության և համադրության կարողություն • քննադատության և ինքնաքննադատության կարողություն • պատմական փաստերը համադրելու և երևույթները համակողմանի գնահատել կարողություն • պատմական կոնկրետ փաստերն ու երևույթները ընդհանուր տեսությունների, գաղափարների տեսանկյունից բացահայտելու կարողություն 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Հայ հասարակական-քաղաքական հոսանքները</p> <p>Թեմա 2. Արևմտահայ ազգային-ազատագրական շարժումների վերելքը XIX դ. 90ական թթ</p> <p>Թեմա 3. Հայկական հարցի ծագումը և նրա միջազգայնացումը</p> <p>Թեմա 4. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը</p> <p>Թեմա 5. Ֆիդայական շարժումը</p> <p>Թեմա 6. Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները</p> <p>Թեմա 7. Ազգային կուսակցությունների առաջացումը</p> <p>Թեմա 8. Հայկական հարցը 1912-1914 թթ</p> <p>Թեմա 9. Հայոց Մեծ եղեռնը</p> <p>Թեմա 10. 1915 թ. ինքնապաշտպանական մարտերը</p> <p>Թեմա 11. 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերը. Հայաստանի հանրապետության հռչակումը</p> <p>Թեմա 11. Հայաստանի Առաջին հանրապետությունը 1918-1820 թթ</p> <p>Թեմա 12. Արցախյան շարժման նոր փուլը, Հայաստանի անկախության հռչակագիրը. անկախ պետականության վերականգնումը</p>			

<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Թեմա 13. ՀՀ պետական խորհրդանիշները, դրոշը, օրհներգը, զինանշանը</p> <p>Գնահատումն իրականացվում է 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան • ինքնուրույն աշխատանքի կատարում • սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն • ուսանողի կողմից դրսևորած ընթացիկ ակտիվություն, հմտություններ և կարողություններ • Հարգախոյզ, ճեպահարցում • թեստային առաջադրանքներ՝ պատասխանի ընտրությամբ կամ կարճ ազատ պատասխանով հարցերով:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Միմոնյան Հր. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2000թ. 2. Միմոնյան Հր. Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Երևան, 2012թ. 3. Մելքոնյան Ա, Մինասյան Է. «Հայ ժողովրդի պատմություն, հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2009թ. 4. Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմության ակնարկներ (հնագույն ժամանակներից մինչև XIX դարի վերջը)» Երևան, 2018 5. Էդուարդ Դանիելյան, Աշոտ Մելքոնյան «Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը», Երևան, 2015 6. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. IV–VIII, ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., 1967, 1970, 1972, 1974, 1981: 7. Ժամկոչյան Հ., Գ. Աբրահամյան Ա., Մելիք- Բախչյան Ս. «Հայ ժողովրդի պատմություն», Երևան, 1876: 8. Հայ ժողովրդի պատմություն, հտ. I-IV, ՀՀ ԳԱԱ հրատ., 2018 9. Խաչատրյան Կ. «Հայ-ռուսական հարաբերությունները 1920-1922 թթ.», Երևան, 2007: <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գալոյան Գ. Հայաստանը մեծ տերությունների աշխարհակալական առճակատումներում, 2004թ. 2. Համբարյան Ա.Ա., «Ազատագրական շարժումները Արևմտյան Հայաստանում», Երևան, 1999: 3. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2014: Հ. 2, Գիրք II: Միջին դարեր: (I X դարի կես- XVII դարի առաջին տասնամյակ): 4. Հայոց պատմություն /խմբ. խորհուրդ՝ Վ. Բարխուդարյան և ուրիշ., Եր., 2010: Հ. 3, Գիրք I : Նոր ժամանակաշրջան (XVII դարի երկրորդ կես - XIX դարի վերջ): 5. Ավետիսյան Հ.Ա. «Հայկական հարցը 1918թ.». Երևան, 1997 6. Վրացյան Ս. «Հայաստանի Հանրապետություն», Երևան, 1993 7. Միմոնյան Հր. «Անդրանիկի ժամանակը», գիրք 1-2, Երևան, 1996:

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Օլ/բ-042 – Օտար լեզու (անգլերեն) -1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի քաշի սումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	42
			Մեմինար	
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացին պատասկը	Դասընթացի նպատակն է անգլերեն լեզվի քերականության ընդհանուր կառուցվածքին զուգահեռ ուսանողի մոտ ձևավորել լեզվի հաղորդակցական կարողություններ և ձեռք բերված գիտելիքները ֆիզիկայի ոլորտում կիրառելու հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի</p> <ul style="list-style-type: none"> անգլերեն լեզվի քերականական կառուցվածքի և մասնագիտական բառապաշարին անգլերենով հաղորդակցվելու, մասնագիտական գրականությունից օգտվելու առանձնահատկություններին <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Ձեռք բերած մասնագիտական օտար լեզվի խոր և համակողմանի գիտելիքները կիրառել մասնագիտական ոլորտում, տիրապետել գործնական հմտությունների</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> Կատարել ինքնուրույն եզրակացություններ և համեմատություններ Ցուցաբերել §Ֆիզիկա՝ առարկայի պահանջներին համապատասխան գիտական մտածողություն <p>Վերլուծել և համեմատել ֆիզիկայի մասնագետների կողմից առաջադրված տեսակետներ</p>			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1 Ֆիզիկա</p> <p>Քերականություն՝ Հարցական նախադասություններ</p> <p>Թեմա 2 Գիտության ոլորտում</p> <p>Քերականություն՝ Անորոշ ներկա և շարունակական ներկա ժամանակաձևեր</p> <p>Թեմա 3 Հետազոտական կենտրոններ</p> <p>Քերականություն՝ Մոդալ բայեր</p> <p>Թեմա 4 Նյութի օրենքները</p> <p>Քերականություն՝</p> <p>Թեմա 5 Մատերիայի ագրեգատային վիճակները</p>			

	<p>Քերականություն՝ Անորոշ անցյալ և շարունակական անցյալ ժամանակաձևեր Թեմա 6 Տարբեր Քերականություն՝ Ածականներ և մակբայներ Թեմա 7 Պլագմայի հատկությունները Քերականություն՝ Վաղակատար ներկա և վաղակատար շարունակական ներկա ժամանակաձևեր Թեմա 8 Ձգողականություն, կշիռ և խտություն Քերականություն՝ Հարցեր և կրճատ պատասխաններ Թեմա 9 Չափումներ Քերականություն՝ Բառակազմություն Թեմա 10 Ջերմության չափում</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>1. <i>Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր)</i> Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվառում - Գնահատման չափանիշը՝ - ներկայություն 2. <i>Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր)</i> Գնահատման մեթոդը՝ - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում 3. <i>Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր)</i> Գնահատման մեթոդը՝ առցանց թեստային աշխատանքներ - PowerPoint պրեզենտացիաներ - լեզվական գիտելիքների և հմտությունները ստուգող տարբեր աշխատանքների կազմակերպում - դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ: 4. <i>Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր)</i> Գնահատման մեթոդը՝ - Միավորը տրվում է ուսանողին գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր- Z. P. Komolova, N. V. Novikova, “Popular Physics”, 1982 Chris Redston, Gillie Cunningham, Anna Young, Lindsay Warwick “Face2Face” Pre-intermediate, 2006 Robert G. Brown, “ Introductory Physics I” Elementary Mechanics, 2013 Edward M. Purcell, David J. Morin, “Electricity and Magnetism”, 2013 Լրացուցիչ- R . Douglas Gregory, “Classical Mechanics”, 2006 Ian Badger “Everyday Business English”, 2003 David Cotton, David Falvey, Simon Kent, John Rogers “Market Leader: Pre-intermediate Business English Course Book”, 2010 А. П. Грызулина, П. Н. Османова, “Контрольно-тренировочные упражнения и тексты по английскому языку”, 1986</p>

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Օլ/բ-043 - Օտար լեզու (անգլերեն) –2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	42
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևեր	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է անգլերեն լեզվի քերականության ընդհանուր կառուցվածքին զուգահեռ ուսանողի մոտ ձևավորել լեզվի հաղորդակցական կարողություններ և ձեռք բերված գիտելիքները ֆիզիկայի ոլորտում կիրառելու հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի</p> <ul style="list-style-type: none"> • անգլերեն լեզվի քերականական կառուցվածքի և մասնագիտական բառապաշարին • անգլերենով հաղորդակցվելու, մասնագիտական գրականությունից օգտվելու առանձնահատկություններին <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Ձեռք բերած մասնագիտական օտար լեզվի խոր և համակողմանի գիտելիքները կիրառել մասնագիտական ոլորտում, տիրապետել գործնական հմտությունների</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կատարել ինքնուրույն եզրակացություններ և համեմատություններ • Ցուցաբերել §ֆիզիկա՝ առարկայի պահանջներին համապատասխան գիտական մտածողություն <p>Վերլուծել և համեմատել ֆիզիկայի մասնագետների կողմից առաջադրված տեսակետներ Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի</p> <ul style="list-style-type: none"> • անգլերեն լեզվի քերականական կառուցվածքի և մասնագիտական բառապաշարին • անգլերենով հաղորդակցվելու, մասնագիտական գրականությունից օգտվելու առանձնահատկություններին <p><i>Հմտություն</i></p>			

	<p>Ձեռք բերած մասնագիտական օտար լեզվի խոր և համակողմանի գիտելիքները կիրառել մասնագիտական ոլորտում, տիրապետել գործնական հմտությունների</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կատարել ինքնուրույն եզրակացություններ և համեմատություններ • Ցուցաբերել Ֆիզիկա՝ առարկայի պահանջներին համապատասխան գիտական մտածողություն <p>Վերլուծել և համեմատել ֆիզիկայի մասնագետների կողմից առաջադրված տեսակետներ</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 Պլազմայի ֆիզիկա Քերականություն՝ Անորոշ ապառնի ժամանակաձև</p> <p>Թեմա 2 Համընթաց և պտտական շարժում Քերականություն՝ Նախդիրներ</p> <p>Թեմա 3 Տատանումներ Քերականություն՝ Ածականի համեմատության աստիճաններ</p> <p>Թեմա 4 Էներգիա, աշխատանք, հզորություն Քերականություն՝ Նախածանցներ</p> <p>Թեմա 5 Կինետիկ էներգիա Քերականություն՝ Ստացական դերանուններ</p> <p>Թեմա 6 Պոտենցիալ էներգիա Քերականություն՝ Առաջարկություն և խնդրանք</p> <p>Թեմա 7 Մեխանիկական էներգիա Քերականություն՝ Բառակապակցություններ</p> <p>Թեմա 8 Հավասարակշռություն Քերականություն՝ Հատուկ հարցեր</p> <p>Թեմա 9 Հիդրոդինամիկ ճնշում Քերականություն՝ Բայի անորոշ ձև</p> <p>Թեմա 10 Ջերմաստիճան Քերականություն՝ Անորոշ դերանուններ</p> <p>Թեմա 11 Ջերմության քանակ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>1. <i>Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր)</i></p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>- Գնահատման չափանիշը</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>2. <i>Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր)</i></p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում <p>3. <i>Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր)</i></p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <p>առցանց թեստային աշխատանքներ</p> <ul style="list-style-type: none"> - PowerPoint պրեզենտացիաներ

	<p>- լեզվական գիտելիքների և հմտությունները ստուգող տարբեր աշխատանքների կազմակերպում</p> <p>- դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ:</p> <p><i>4. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր)</i></p> <p><i>Գնահատման մեթոդը՝</i></p> <p>- Միավորը տրվում է ուսանողին գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում:</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Z. P. Komolova, N. V. Novikova, “Popular Physics”, 1982 2. Chris Redston, Gillie Cunningham, Anna Young, Lindsay Warwick “Face2Face” Pre-intermediate, 2006 3. Robert G. Brown, “Introductory Physics I” Elementary Mechanics, 2013 4. Edward M. Purcell, David J. Morin, “Electricity and Magnetism”, 2013 <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R . Douglas Gregory, “Classical Mechanics”, 2006 2. Ian Badger “Everyday Business English”, 2003 3. David Cotton, David Falvey, Simon Kent, John Rogers “Market Leader: Pre-intermediate Business English Course Book”, 2010 4. А. П. Грызулина, П. Н. Османова, “Контрольно-тренировочные упражнения и тексты по английскому языку”, 1986

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Օլ/բ - 044 - Օտար լեզու (անգլերեն) –3			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42		
			Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Գործնական աշխատանք	42
			Լաբորատոր աշխատանք	
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևեր	Ստուգարք			
Դասընթացին պատակը	Դասընթացի նպատակն է անգլերեն լեզվի քերականության ընդհանուր կառուցվածքին զուգահեռ ուսանողի մոտ ձևավորել լեզվի հաղորդակցական կարողություններ և ձեռք բերված գիտելիքները ֆիզիկայի ոլորտում կիրառելու հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի</p> <ul style="list-style-type: none"> • անգլերեն լեզվի քերականական կառուցվածքի և մասնագիտական բառապաշարին 			

	<ul style="list-style-type: none"> անգլերենով հաղորդակցվելու, մասնագիտական գրականությունից օգտվելու առանձնահատկություններին <p><i>Հմտություն</i> Ձեռք բերած մասնագիտական օտար լեզվի խոր և համակողմանի գիտելիքները կիրառել մասնագիտական ոլորտում, տիրապետել գործնական հմտությունների</p> <p><i>Կարողունակություն</i> Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> Կատարել ինքնուրույն եզրակացություններ և համեմատություններ Ցուցաբերել ՖՖիզիկա՝ առարկայի պահանջներին համապատասխան գիտական մտածողություն Վերլուծել և համեմատել ֆիզիկայի մասնագետների կողմից առաջադրված տեսակետներ
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 Էլեկտրաստատիկ դաշտ Քերականություն՝ Կրավորական սեռ</p> <p>Թեմա 2 Էլեկտրական լիցք Քերականություն՝ Անորոշ հոդ</p> <p>Թեմա 3 Լիցքի պահպանումը Քերականություն՝ Որոշիչ հոդ</p> <p>Թեմա 4 Կուլոնի օրենքը Քերականություն՝ Որոշյալ դերանուններ</p> <p>Թեմա 5 <i>Գաուսի թեորեմը</i> Քերականություն՝ Պայմանի պարագա երկրորդական նախադասություն</p> <p>Թեմա 6 Էլեկտրական հոսանք Քերականություն՝ Հարաբերական դերանուններ</p> <p>Թեմա 7 Հաղորդիչներ, կիսահաղորդիչներ և դիէլեկտրիկներ Քերականություն՝ Անջատական հարցեր</p> <p>Թեմա 8 Մագնիսական դաշտ Քերականություն՝ Ուղղակի և անուղղակի խոսք</p> <p>Թեմա 9 Մագնիսական դաշտի հատկությունները Քերականություն՝ Ժամանակների համաձայնեցում</p> <p>Թեմա 10 Էլեկտրամագնիսական դաշտը և Ֆարադեյի <i>հայտնագործությունը</i></p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>1. <i>Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր)</i> Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվառում - Գնահատման չափանիշը՝ - ներկայություն</p> <p>2. <i>Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20 %-ը կամ 20 միավոր)</i> Գնահատման մեթոդը՝ - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում</p> <p>3. <i>Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր)</i> Գնահատման մեթոդը՝ առցանց թեստային աշխատանքներ</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - PowerPoint պրեզենտացիաներ - լեզվական գիտելիքների և հմտությունները ստուգող տարբեր աշխատանքների կազմակերպում - դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ: <p>4. <i>Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10 %-ը կամ 10 միավոր)</i></p> <p><i>Գնահատման մեթոդը՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Միավորը տրվում է ուսանողին գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Z. P. Komolova, N. V. Novikova, “Popular Physics”, 1982 2. Chris Redston, Gillie Cunningham, Anna Young, Lindsay Warwick “Face2Face” Pre-intermediate, 2006 3. Robert G. Brown, “Introductory Physics I” Elementary Mechanics, 2013 4. Edward M. Purcell, David J. Morin, “Electricity and Magnetism”, 2013 <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R . Douglas Gregory, “Classical Mechanics”, 2006 2. Ian Badger “Everyday Business English”, 2003 3. David Cotton, David Falvey, Simon Kent, John Rogers “Market Leader: Pre-intermediate Business English Course Book”, 2010 4. А. П. Грызулина, П. Н. Османова, “Контрольно-тренировочные упражнения и тексты по английскому языку”, 1986

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ - 001 - Ռուսաց լեզու-1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն	
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	42
	Ինքնուրույն	48		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել):			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> Գիտի - կարդալու հիմնական կանոնները;			

	<ul style="list-style-type: none"> - շեշտի տեղը ամենատարածված բառերում, - ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ռուսալեզու հաղորդակցության իրավիճակներին առօրյա, սոցիալ-մշակութային և կրթական և մասնագիտական գործունեության ոլորտներում. - կրթության տվյալ փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները. - ռուսալեզու խոսքի վարքագծի տարրական նորմերը <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - գրավոր և բանավոր խոսքի բոլոր տեսակները կիրառելու հմտություններ; - կրթական և մասնագիտական հաղորդակցության ոլորտներում և իրավիճակներում ռուսաց լեզվի օգտագործման հմտություններ ձեռք բերելու տարրական տեխնիկա (ռազմավարություն և մարտավարություն); - բանավոր և գրավոր խոսքի մշակույթի նորմեր ձեռք բերելու հմտություն; - գրագետ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություն; - տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվության հետ աշխատելու հմտություն; - հրապարակային խոսքի, փաստարկի, քննարկման և վիճաբանության հմտություններ. <p><i>Կարողություն</i></p> <p><i>Կարող է</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -կարդալ ցանկացած բովանդակության տեքստ; -որոշել տեքստի թեման; -բավարար ամբողջականությամբ և ճշգրտությամբ հասկանալ տեքստի հիմնական տեղեկատվությունը; - տարբերակել բառի ուղղակի և փոխաբերական իմաստը; -խոսքում օգտագործել հոմանիշներ, հականիշներ և բազմիմաստ բառեր, դարձվածքաբանական միավորներ; -ինքնուրույն արտադրել համահունչ, տրամաբանական հայտարարություններ ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ տրված միջավայրին համապատասխան; - երկխոսություններ կառուցել; - օգտագործել ուղղակի և անուղղակի խոսք; - հասկանալ մենախոսության թեման և նրա մեջ պարունակվող հիմնական տեղեկատվությունը; - հասկանալ զրուցակցի հայտարարության բովանդակությունը, նրա հաղորդակցական մտադրությունները.
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>1 կիսամյակ</p> <p>Թեմա 1. Օտար լեզուների դերն ու նշանակությունը մարդու կյանքում</p> <p>Թեմա 2. Մարդ.Դիմանկար. Բնավորություն</p> <p>Թեմա 3. Կյանքի ոճ</p> <p>Թեմա 4. Դար ապրի- դար սովորի</p> <p>Թեմա5. Գեղեցկությունը կփրկի աշխարհը. Մշակույթ. Արվեստ</p> <p>Թեմա 6. Աշխարհը ճանապարհորդի աչքերով</p> <p>Թեմա 7. Տոներ. Ավանդույթներ. Սովորույթներ</p> <p>Թեմա 8. Հայրեր և երեխաներ. Մերունդների բախում</p>

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Գրավոր և բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք, թեստ, սալիկահանդես, ֆրոնտալ հարցում, ստուգողական աշխատանք, ամփոփիչ աշխատանք

Գրականություն

1. Պարտադիր

1. Русская грамматика. – Т. 1,2. М., 1980.
2. Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979.
3. Современный русский литературный язык / под ред. П.А. Леканта. М., 1988.
4. Новикова А.С. Русский язык. Фундаментальный курс. М., 1993
5. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010.
6. Ремчукова Е.Н. Мофология современного русского языка. Учебное пособие. М., 2004.
7. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003.
8. Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011.
9. Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка. М., 2011.
10. Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Элементарный уровень. Общее владение. Спб, 2012.
11. Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Базовый уровень. Общее владение. Спб, 2011.
12. Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Первый сертификационный уровень. Общее владение. Спб, 2011.
13. Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Второй сертификационный уровень. Общее владение. Спб, 2013.
14. Программа по русскому языку для иностранных граждан. Первый сертификационный уровень. Общее владение. 1-й уровень спб, 2012.
15. Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Элементарный уровень. Общее владение. Варианты. Книга + 1cd. Спб, 2012.
16. Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Базовый уровень. Общее владение. Варианты. Книга + 1cd. Спб, 2012.
17. Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Первый сертификационный уровень. Общее владение. Второй вариант. Книга + cd. М., спб, 2012.
18. Одинцова И.В. Что вы сказали? СПб, 2007.
19. Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011.
20. Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010

2. Լրացուցիչ

1. Современный русский язык в трех частях / В.В. Бабайцева, Л.Ю. Максимов. М, 1987.
2. Современный русский язык. Теория. Анализ языковых единиц: В 2-х частях. – Часть II. Морфология. Синтаксис / под ред. Е.И. Дибровой. М., 2001.

	<p>3. Распопов И.П. Строение простого предложения в современном русском языке. М., 1970.</p> <p>4. Лекант П.А. Синтаксис простого предложения в современном русском языке. М., 1974.</p> <p>5. Современный русский язык / Р.Н. Попов, Д.П. Валькова, Л.Я. Маловицкий, А.К. Федоров. М., 1978.</p> <p>6. Ковтунова И.И. Современный русский язык. Порядок слов и актуальное членение предложения. М., 1976.</p> <p>7. Наши трёхязычные дети. Елена Мадден. СПб, 2011.</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ – 002 - Ռուսաց լեզու-2		
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ		
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ		
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	42	Դասախոսություն
			Մեմինար
			Լաբորատոր աշխատանք
			Գործնական աշխատանք
	Ինքնուրույն	48	42
	Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը	Ստուգարք		
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել):		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Գիտի</p> <ul style="list-style-type: none"> - կարդալու հիմնական կանոնները; - շեշտի տեղը ամենատարածված բառերում, - ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ռուսալեզու հաղորդակցության իրավիճակներին առօրյա, սոցիալ-մշակութային և կրթական և մասնագիտական գործունեության ոլորտներում. - կրթության տվյալ փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները. - ռուսալեզու խոսքի վարքագծի տարրական նորմերը <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - գրավոր և բանավոր խոսքի բոլոր տեսակները կիրառելու հմտություններ; - կրթական և մասնագիտական հաղորդակցության ոլորտներում և իրավիճակներում ռուսաց լեզվի օգտագործման հմտություններ ձեռք բերելու տարրական տեխնիկա (ռազմավարություն և մարտավարություն); - բանավոր և գրավոր խոսքի մշակույթի նորմեր ձեռք բերելու հմտություն; 		

	<ul style="list-style-type: none"> - գրագետ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություն; - տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվության հետ աշխատելու հմտություն; - հրապարակային խոսքի, փաստարկի, քննարկման և վիճաբանության հմտություններ. <p><i>Կարողություն</i></p> <p><i>Կարող է</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - կարդալ ցանկացած բովանդակության տեքստ; - որոշել տեքստի թեման; - բավարար ամբողջականությամբ և ճշգրտությամբ հասկանալ տեքստի հիմնական տեղեկատվությունը; - տարբերակել բառի ուղղակի և փոխաբերական իմաստը; - խոսքում օգտագործել հոմանիշներ, հականիշներ և բազմիմաստ բառեր, դարձվածքաբանական միավորներ; - ինքնուրույն արտադրել համահունչ, տրամաբանական հայտարարություններ ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ տրված միջավայրին համապատասխան; - երկխոսություններ կառուցել; - օգտագործել ուղղակի և անուղղակի խոսք; - հասկանալ մենախոսության թեման և նրա մեջ պարունակվող հիմնական տեղեկատվությունը; - հասկանալ զրուցակցի հայտարարության բովանդակությունը, նրա հաղորդակցական մտադրությունները.
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Գիտություն և տեխնիկա</p> <p>Թեմա 2. Բնությունը և մարդը</p> <p>Թեմա 3. Առողջ ապրելակերպ. Սնունդ</p> <p>Թեմա 4. Առողջ ապրելակերպ. Սպորտ</p> <p>Թեմա 5. ՋԼՄ. Ինտերնետ. Շփում սացցանցերում՝ դրական և բացասական կողմերը</p> <p>Թեմա 6. Թերթելով պատմության էջերը</p> <p>Թեմա 7. Գրավոր և բանավոր խոսքի մշակույթը գարձնական հաղորդակցման մեջ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գրավոր և բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք, թեստ, սալիկահանդես, ֆրոնտալ հարցում, ստուգողական աշխատանք, ամփոփիչ աշխատանք</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>1. Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Русская грамматика. – Т. 1,2. М., 1980. 2. Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979. 3. Современный русский литературный язык / под ред. П.А. Леканта. М., 1988. 4. Новикова А.С. Русский язык. Фундаментальный курс. М., 1993 5. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010. 6. Ремчукова Е.Н. Мофология современного русского языка. Учебное пособие. М., 2004.

7. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003.
 8. Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011.
 9. Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка. М., 2011.
 10. Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Элементарный уровень. Общее владение. СПб, 2012.
 11. Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Базовый уровень. Общее владение. СПб, 2011.
 12. Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Первый сертификационный уровень. Общее владение. СПб, 2011.
 13. Лексический минимум по русскому языку как иностранному. Второй сертификационный уровень. Общее владение. СПб, 2013.
 14. Программа по русскому языку для иностранных граждан. Первый сертификационный уровень. Общее владение. 1-й уровень. СПб, 2012.
 15. Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Элементарный уровень. Общее владение. Варианты. Книга + 1cd. СПб, 2012.
 16. Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Базовый уровень. Общее владение. Варианты. Книга + 1cd. СПб, 2012.
 17. Типовые тесты по русскому языку как иностранному. Первый сертификационный уровень. Общее владение. Второй вариант. Книга + cd. М., СПб, 2012.
 18. Одинцова И.В. Что вы сказали? СПб, 2007.
 19. Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011.
 20. Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010
2. Цршgnгђђ
1. Современный русский язык в трех частях / В.В. Бабайцева, Л.Ю. Максимов. М, 1987.
 2. Современный русский язык. Теория. Анализ языковых единиц: В 2-х частях. – Часть II. Морфология. Синтаксис / под ред. Е.И. Дибровой. М., 2001.
 3. Распопов И.П. Строение простого предложения в современном русском языке. М., 1970.
 4. Лекант П.А. Синтаксис простого предложения в современном русском языке. М., 1974.
 5. Современный русский язык / Р.Н. Попов, Д.П. Валькова, Л.Я. Маловицкий, А.К. Федоров. М., 1978.
 6. Ковтунова И.И. Современный русский язык. Порядок слов и актуальное членение предложения. М., 1976.
 7. Наши трёхязычные дети. Елена Мадден. СПб, 2011.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ - 068 - Փիլիսոփայության			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 4-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	44	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	20
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	76		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>Փիլիսոփայություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ աշխարհայացքի, նրա տարատեսակների և ձևերի մասին, բացահայտել իրականության սկզբնապատճառը, զարգացման օրենքներն ու օրինաչափությունները, մեկնաբանել շարժման մեխանիզմը, ձևերը և դրանց դերը զարգացման գործընթացում: Ուսանողները գիտելիքներ են ստանում նաև հասարակության, նրա առանձնահատկությունների և գործառույթների մասին: Դասընթացը ներկայացնում է փիլիսոփայական գիտելիքների պատմականությունը, ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը գաղփար կունենա նորագույն շրջանի փիլիսոփայական տեսությունների և ուղղությունների, հայ փիլիսոփայական մտքի զարգացման շրջանների մասին:</p> <p>Առարկայի ուսումնասիրումը հնարավորություն կտա կատարել ընդհանրացումներ աշխարհայացքի, տարբեր գաղափարական հոսանքների, տեսությունների և հիմնադրությունների վերաբերյալ:</p> <p>Փիլիսոփայություն առարկայի ուսումնասիրմամբ ուսանողը միաժամանակ կշփվի տրամաբանության, մշակութաբանության, քաղաքագիտության և այլ գիտությունների հետ: Փիլիսոփայություն առարկան նախատեսված է ներկայացնել բոլոր բաժինների համար, որպեսզի ապագա մասնագետի մոտ ձևավորվի իրականության վերաբերյալ ընդհանրական գիտելիքներից եզրահանգումներ կատարելու հմտություն և կարողություն:</p>			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն Թեմա 2. Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը Թեմա 3. Մատերիալ և կեցություն Թեմա 4. Հոգևորի / գիտակցության/ պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ Թեմա 5. Զարգացման հիմնախնդիրը/ օրենքները և կատեգորիաները/ Թեմա 6. Իմացության տեսություն: Գիտական իմացություն</p>			

	<p>Թեմա 7. Սոցիալական փիլիսոփայություն, հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը</p> <p>Թեմա 8. Հասարակության քաղաքական և հոգևոր համակարգը</p> <p>Թեմա 9. Հասարակական գիտակցություն</p> <p>Թեմա 10. Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝ 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան, ✓ ինքնուրույն աշխատանքի կատարում, ✓ սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն, ✓ ուսանողի կողմից դրսևորած ընթացիկ ակտիվություն, հմտություններ և կարողություններ, ✓ թեստային առաջադրանք պատասխանի ընտրությամբ կամ կարճ ազատ պատասխանով ✓ ամփոփիչ քննություն համակարգչային ստուգմամբ
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ս. Հակոբյան – Փիլիսոփայության դասընթաց, Երևան 2005 2. Մ. Ասատրյան – Փիլիսոփայության ներածություն, Երևան 2004 3. Վ. Կանկե - Փիլիսոփայություն, Երևան, 2000 4. Հ. Շաքարյան – Փիլիսոփայություն, Երևան, 2005 5. Փիլիսոփայական բառարան, Երևան, 1975. 6. Ս. Զաքարյան – Փիլիսոփայության պատմություն, Երևան 2005 <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Իովչուկ – Փիլիսոփայության պատմության համառոտ ակնարկ, Երևան, 1979 2. Էդ. Հարությունյան, Քաղաքական համակարգի զարգացման հիմնախնդիրները անցումային հասարակությունում, Երևան, 2005 3. И.Т. Фралов, Введение философии

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ - 064 - Մշակութաբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> • Մշակութաբանություն դասընթացի ծրագրային բովանդակության տիրապետումը, մշակույթի, մարդու, հասարակության ու աշխարհի մասին ընդհանուր գիտելիքների յուրացում: • աշխարհայացքային կողմնորոշումների հստակեցում 			

	<ul style="list-style-type: none"> • մասնագիտական, ընդհանուր գիտական և մշակութաբանական խնդիրների փոխառնչությունների պարզաբանման սկզբունքային մոտեցումների իմացում • մասնագիտական գիտելիքների զարգացմանը նպաստող մշակութամեթոդաբանական մտածելակերպի տարրերի ձևավորում • համաշխարհային և ազգային մշակույթի նվաճումներին հաղորդակից լինելը և մշակութաբանության բարդ հիմնախնդիրների համակարգում ճիշտ կողմնորոշվելը
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Մշակութաբանության որպես ինքնուրույն գիտության ձևավորումը, հետազոտման մեթոդները:</p> <p>Մշակույթ հասկացության մեկնաբանումը և սահմանումները:</p> <p>Մշակույթի գործառույթները: Մշակույթի դասակարգման հիմնական չափորոշիչները, մշակույթի առանձին տիպերի բնութագիրը, կրոն և մշակույթ, բարոյականություն, արվեստ, գիտություն:</p> <p>Բնությունն իբրև փիլիսոփայական և մշակութաբանական կատեգորիա: Արժեք հասկացության բնորոշումը, մշակույթի և արժեքների կապը, արժեքների դասակարգումը:</p> <p>Քաղաքակրթություն հասկացության բնութագիրը, քաղաքակրթության և մշակույթի ընդհանրություններն ու տարբերությունները;</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մշակութային երևույթների օրինաչափությունները, կառուցվածքը, տիպաբանությունը, պատճառա-հետևանքային կապերը հասկանալու ունակություն • մշակույթի վերաբերյալ եղած սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու ունակություն • ունեցած ինֆորմացիայի և տեղեկատվության տարբեր ձևերը օգտագործելու հմտություններ • մշակույթի վերաբերյալ ունեցած գիտելիքների համակարգում և վերլուծություն • մասնագիտական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ • տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման ունակություն, • միջանձնային գործնական հմտություններ <p><i>Գարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ինքնուրույն աշխատելու ունակություն • Հետազոտություններ կատարելու ունակություն • Անկախ սովորելու ունակություն • Հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները • Համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվություն, • Հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները • Ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն

Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Մշակութաբանության ուսումնասիրության առարկան, մեթոդները, գործառույթները</p> <p>Թեմա 2. Չանգվածային և էլիտար մշակույթ</p> <p>Թեմա 3. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը</p> <p>Թեմա 4. Մարդ, բնություն, մշակույթ</p> <p>Թեմա 5. Մշակույթ և արժեքներ, մշակույթ և քաղաքակրթություն</p> <p>Թեմա 6. Մշակութային երկխոսություն և գլոբալիզացիա</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գիտելիքների ստուգումը և գնահատումը իրականացվում են հետևյալ բաղադրիչներով՝</p> <p>ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով,</p> <p>բ) գործնական (սեմինար) աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության, նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում,</p> <p>գ) ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) հաշվառում գնահատում,</p> <p>դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում ու գնահատում կիսամյակի ընթացքում,</p> <p>ե) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, անհատական առաջադրանքների, գործնական աշխատանքներին ուսանողի ակտիվության, հմտությունների և կարողությունների գնահատման, ընթացիկ և հանրագումարային գնահատումների հիման վրա դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում</p>
Գրականություն	<p><i>Պարտադիր-</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մելքումյան Գ.Ա. Մշակութաբանություն, 2001 2. Գուրևիչ Ս., Մշակութաբանություն, 1996 3. Բոբև Յու.Բ., Գեղագիտություն, 1989 4. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակութաբանություն, 1996 <p><i>Լրացուցիչ-</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հովհաննիսյան Ս., Կուլտուրան և բնությունը, Երևան, 1984 2. Макарян Э.С. , Теория культуры и современная наука, Ереван 1984 3. Малюра Ю.А. Культурология, Москва, 1999 4. Лосев А.Д. Философия. Мифология. Культура, Москва, 1991 5. Культурология. История мировой культуры, Москва, 1995 6. Розин В.М. Введение в культурологию, Москва, 1994 7. Швейцер А. Культура и этика, Москва, 1994 8. Шенен О. Закат Европы, Москва, 1991 9. Философский словарь, Москва, 1983 10. Փիլիսոփայական բառարան

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 058 - Սոցիոլոգիա
Դասընթացի նհատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ

Ժամերի քաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	14
			Լաբորատորաշխատանք	
			Գործնականաշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել սոցիոլոգիայի պատմական անհրաժեշտության, հասարակության ուսումնասիրության համար ունեցած դերի, սոցիոլոգիական աշխարհայացքի բազմազանության և բազմաձևության մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Հասարակությունն իբրև համակարգ, դրա հիմնական տարրերը, դրանց միջև փոխկախվածության գործընթացները և վերահսկողության մեխանիզմները:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Սոցիոլոգիական տեսությունների հիմնական ձևերին, մեթոդներին, գործիքներին, վերլուծության եղանակներին:</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Նախագծել սոցիալական որևէ երևույթի ուսումնասիրմանն ուղղված սոցիոլոգիական հետազոտության ծրագիր:</p>			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1 Սոցիոլոգիայի ձևավորման նախադրյալները. պատմական ակնարկ: Ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, ֆունկցիաները, կապն այլ գիտությունների հետ:</p> <p>Թեմա 2 Հասարակության կառուցվածքային տարրերը. անհատ, խումբ (տեսակները), կազմակերպություն, ինստիտուտ:</p> <p>Թեմա 3 Հասարակության վերահսկողության մեխանիզմներ. մշակույթ և սոցիալականացում:</p> <p>Թեմա 4 Հասարակության շերտավորում:</p> <p>Թեմա 5 Սոցիոլոգիական հետազոտության մեթոդները:</p>			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատման մեթոդները.</p> <p>Խմբային աշխատանք, անհատական ներկայացումներ, բանավեճ, հարց ու պատասխան, հարցախույզ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները</p> <p>Ուսանողի գիտելիքը`</p> <ul style="list-style-type: none"> Սոցիոլոգիայի առաջացման պատմական անհրաժեշտության, վերջինիս ուսումնասիրման օբյեկտի, առարկայի, գործառույթների, հիմնական խնդիրների, սոցիոլոգիական գիտելիքի բազմամակարդակ կառուցվածքի վերաբերյալ, հասարակության պատմական տիպերի, զարգացման օրինաչափությունների, հիմնական ընդհանրությունների եւ տարբերությունների, համակարգային մոտեցման, հասարակության իբրև համակարգի` բազմամակարդակ կառուցվածքում գործառնող եւ փոխկախված տարրերի 			

	<p>(անհատը՝ սոցիալական գործողություն կատարելու տեսանկյունից, խմբեր, կազմակերպություններ, ինստիտուտներ) վերաբերյալ,</p> <ul style="list-style-type: none"> • հասարակության վերահսկողության մեխանիզմների, դրանց փոխադարձաբարձրության վերաբերյալ, • հասարակության ստրատիֆիկացիոն կառուցվածքի (շերտավորման), այն մեկնաբանող մոտեցումների, հիմնական շերտերի բնութագրի, մոբիլության, վերջինիս տեսակների, ըստ մոբիլության «բաց» եւ «փակ» հասարակությունների մեկնաբանման վերաբերյալ • Սոցիոլոգիական հետազոտության առանձնահատկությունների վերաբերյալ:
--	---

Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Կրավչենկո «Սոցիոլոգիա» Եր.2004 2. Մկրտչյան Ե.Ռ., Բալայան Ն.Մ., Սոցիոլոգիա, Երևան 2002 3. Социология, Учебник для студентов вузов, Батурын В.К., 2012 4. Giddens, Anthony, Duneier, Mitchell, Applebaum, Richard. 2007. <i>Introduction to Sociology. Sixth Edition.</i> New York: W.W. Norton and Company. Chapter <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Социология, Волков Ю.Е., 2012 2. История теоретической социологии, Предыстория социологии, Учебное пособие для вузов, Давыдов Ю.Н., 2010 3. Социология, Курс лекций, Акимова И.А., Багдасарьян Н.Г., 2010 4. Steven Loyal "The Sociology of Anthony Giddens", 2003
----------------------	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/բ - 105 - Իրավագիտություն										
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ										
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ										
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	<table border="1"> <tr> <td>Դասախոսություն</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Մեմինար</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>Լաբորատոր աշխատանք</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td></td> </tr> </table>	Դասախոսություն	10	Մեմինար	14	Լաբորատոր աշխատանք		Գործնական աշխատանք	
Դասախոսություն	10										
Մեմինար	14										
Լաբորատոր աշխատանք											
Գործնական աշխատանք											
	Ինքնուրույն	36									
	Ընդամենը	60									
Ստուգման ձևը	Ստուգաբար										
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> • ուսանողներին զինել գիտելիքներով հանցավորության և դրա հետ կապված հարաբերությունների մասին, • ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, իրավագիտական աշխարհայացքը, • նախապատրաստել ուսանողներին ուսումնասիրված նյութի գործնական կիրառմանը, • խորացնել ընդհանուր իրավագիտական գիտությունների առարկայաշարի ուսումնասիրությունը: 										

<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Իրավունքի հիմնական ճյուղերի (մասնավորապես՝ սահմանադրական իրավունքի, վարչական իրավունքի և վարչական դատավարության, քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության, աշխատանքային իրավունքի, քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության, էկոլոգիական իրավունքի, միջազգային հանրային իրավունքի, դրանց սկզբունքների, ինստիտուտների, նորմերի ծագումնաբանության և էության, այդ ինստիտուտների և նորմերի օրենսդրական ամրագրման և կիրառման գործընթացի վերաբերյալ հիմնարար և համակարգված գիտելիք: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Կարող է կիրառել մասնագիտական գիտելիքներն առավել հաճախ հանդիպող իրավական խնդիրների լուծման համար: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ունակ է՝ պարբերաբար ուսումնասիրելու օրենսդրությունը և իրավակիրառ պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը և ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1- Պետության և իրավունքի առաջացումը, Թեմա 2- Պետության էությունը և գործառույթները, Թեմա 3- Իրավունքը սոցիալական նորմերի համակարգում, Թեմա 4- Սոցիալական նորմերի հասկացությունն ու տեսակները, Թեմա 5- Իրավունք և իրավագիտակցություն, Թեմա 6- Օրինականություն և իրավակարգ, Թեմա 7- Իրավունքի համակարգը, Թեմա 8- Իրավական պետություն, Թեմա 9- Սահմանադրական իրավունք, Թեմա 10- Սահմանադրական կարգ հասկացությունը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատման մեթոդներին և չափորոշիչներն ուղղորդված են կրթության վերջնարդյունքներին Առարկան ամփոփվում է քննությամբ՝ 4-րդ կիսամյակում) Գնահատման չափանիշները (ընթացիկ ստուգումների)</p> <ul style="list-style-type: none"> տարբերակների երեք հարցերից յուրաքանչյուրին տրված պատասխանի բովանդակությունը պատասխանի մեջ նյութի ինքնուրույն յուրացման մասնաբաժինը շարադրանքի տրամաբանվածությունը, ծրագրային նյութի յուրացվածության աստիճանը ծրագրային նյութից դուրս իմացությունը <p>Գործնական աշխատանքների ընթացքում իմացության ստուգում Ինքնուրույն աշխատանքների գնահատում</p> <ul style="list-style-type: none"> անհատական աշխատանքների հանձնարարում իրավաբանական խնդիրների լուծում <p>Հաճախելիություն</p> <p>Գնահատման մեթոդը</p> <ul style="list-style-type: none"> դասերին հաճախման հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշը</p> <ul style="list-style-type: none"> ներկայություն մասնակցություն հարցերի քննարկմանը

	<p>Համակարգչային թեստային ստուգում Գնահատման չափանիշները</p> <ul style="list-style-type: none"> • համակարգչային թեստային ստուգում նախատեսված չէ Ուսուցման վերջնական արդյունքների գնահատում • արդյունքների հանրագումար գնահատման հարյուր միավորանոց սանդղակով:
Գրականություն	<p>Պարտադիր՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ՀՀ Սահմանադրություն 2. Վ.Ն Խոռպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն», 2001թ. 3. Վ.Ս. Ներսեսյանց «Իրավունքի և պետության տեսություն», 2001թ. 4. Ապիյան Ն. «Պետության և իրավունքի հիմնահարցեր», 2003թ. 5. Васильев А. В. «Теория государства и права, 1998 6. Алексеев С Г« Теория государства и права. 2004 <p>Լրացուցիչ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.yandex.ru. 2. www.google.ru 3. www.lib.ru 4. www.books.ru

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Էիկ/ Բ - 091 - Տնտեսագիտության			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Ամեն մի արտադրատեղանակի նպատակը հասարակության և նրա անդամների պահանջմունքների բավարարումն է: Հենց դրան է ուղղված արտադրության գործընթացը, որտեղ լուծվում է տնտեսական երկու հիմնախնդրի միջև առաջացող մշտական հակասությունը:</p> <p>Ներկայումս խառը տիպի տնտեսության պայմաններում, հիմնախնդիրը շուկայական գործընթացի գործողությունը, շուկայական հարաբերությունների զարգացման օրինաչափություններն ու առանձնահատկություններն են: Սահմանափակ ռեսուրսների պայմաններում, ավելի շատ պահանջմունքներ բավարարելու գործում մարդկանց ունեցած վարքագիծը:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • տնտեսական կատեգորիաներն ու օրենքները • տնտեսագիտական գիտելիքների դերը և գործառույթները տնտեսության տարբեր ոլորտներում 			

	<ul style="list-style-type: none"> • առարկայի կարևորությունը հասարակական տնտեսական հարաբերությունների բնագավառում • հասարակության զարգացման պատմական փուլերի տնտեսական առանձնահատկությունները <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մեկնաբանել տնտեսական երևույթներն ու տնտեսագիտությունն առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին • շուկայական հարաբերությունների օրինաչափություններին այն բոլոր մեթոդներին, որոնք անհրաժեշտ են տնտեսական հավասարակշռություն և համաչափություն պահպանելու համար <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մեկնաբանել տնտեսական երևույթներն ու գործընթացները, դրանց պատճառահետևանքային կապերը • կարողանա կատարել ճիշտ եզրահանգումներ • ճիշտ ներկայացնել մարդ-տնտեսություն-տնտեսական քաղաքականություն փոխհարաբերությունը
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><u>Թեմա 1</u> Տնտեսագիտության ծագումն ու զարգացումը: Ուսումնասիրման առարկան և մեթոդները:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տնտեսագիտության ծագումն ու զարգացումը: Տնտեսագիտության հիմնական ուղղությունները: • Տնտեսագիտությունն առարկան, նպատակները և խնդիրները: • Տնտեսական կատեգորիաներ և տնտեսական օրենքներ: • Տնտեսագիտության տեսությունը որպես մեթոդոլոգիական գիտություն՝ մեթոդոլոգիա և մեթոդ: • Տնտեսագիտության միկրո, մեզո, մակրո և մեզա շերտային կառուցվածքը: <p><u>Թեմա 2</u> Շուկայական տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Շուկա, շուկայի հասկացությունը, ծագման պայմանները, սեփականության բազմաձևությունը: • Շուկայի հիմնական տարրերը, ֆունկցիաները, գործունեության սկզբունքները, կառուցվածքը, ենթակառուցվածքները, օբյեկտները, սուբյեկտները: • Շուկայի դասակարգումն ըստ ապրանքային խմբերի, տարածքային հատկանիշների, մրցակցության ձևի, շուկայի սուբյեկտների տեսակների: • Շուկայական տնտեսության դրական և բացասական կողմերը: <p><u>Թեմա 3</u> Տնտեսական համակարգեր: Տիպերը և մոդելները:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տնտեսական համակարգերը: Դրանց կազմակերպման հիմնական ձևերը: • Ապրանքային արտադրության բնորոշ գծերը: • Տնտեսական համակարգերի տիպերը և մոդելները: <p><u>Թեմա 4</u> Շահույթ և շահութաբերություն: Ձեռնարկատիրական եկամուտ և աշխատավարձ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Շահույթ և շահութաբերություն: Շահույթի էության և աղբյուրների մեկնաբանությունները: • Շահույթի մեծությունը որոշող գործոնները: • Շահույթի ֆունկցիաները: • Շահույթի տեսակները (հաշվապահական, տնտեսական, ընդհանուր հաշվեկշռային և այլն): • Մոնոպոլ շահույթ: • Ձեռնարկատիրական եկամուտ: Աշխատավարձի տնտեսական հիմքերը: • Աշխատավարձի ձևերը, տեսակները ու համակարգերը:

	<ul style="list-style-type: none"> • Անվանական և իրական աշխատավարձ: • Աշխատավարձի կազմակերպման տարիֆային համակարգի էությունը: <p><u>Թեմա 5</u> Տնտեսական աճ: Տնտեսական զարգացման փուլայնությունը:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տնտեսական աճի էությունը: Դրան բնութագրող հիմնական ցուցանիշները: • Տնտեսական աճի վրա ազդող գործոնները: • Տնտեսական աճի տիպերը (էքստենսիվ, ինտենսիվ և խառը): • Տնտեսական ճգնաժամ: Ճգնաժամի տեսակները: <p><u>Թեմա 6</u> Ինֆլյացիա և գործազրկություն:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ինֆլյացիայի բնորոշումը և հիմնական տեսակները: Առաջացման պատճառները և սոցիալ-տնտեսական հետևանքները: • Տնտեսության պարբերական տատանումները և գործազրկությունը: • Գործազրկության տեսակները և դրանց վրա ազդող գործոնները: • Գործազրկության մակարդակը և ինֆլյացիայի տեմպերը: <p><u>Թեմա 7</u> Դրամա-վարկային համակարգի էությունը: Բանկեր:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Փող. տեսակները, պահանջարկը և առաջարկը: Հավասարակշռությունը դրամական շուկայում: Տոկոսադրույքի ձևավորումը որպես փողի գին: • Դրամաշրջանառություն: Շրջանառության համար անհրաժեշտ փողի քանակության որոշումը: • Վարկ. էությունը, ձևերը և ֆունկցիաները: • Բանկային համակարգ: Բանկերի տեսակները: • Կենտրոնական Բանկի հիմնական խնդիրները և ֆունկցիաները: • Առևտրային բանկերը և դրանց գործարքները:
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատման չափանիշները (ընթացիկ ստուգումների)</p> <ul style="list-style-type: none"> - տարբերակների երեք հարցերից յուրաքանչյուրին տրված պատասխանի բովանդակությունը - պատասխանի մեջ նյութի ինքնուրույն յուրացման մասնաբաժինը - շարադրանքի տրամաբանվածությունը, ծրագրային նյութի յուրացվածության աստիճանը - ծրագրային նյութից դուրս իմացությունը - <p>Գործնական աշխատանքների ընթացքում իմացության ստուգում</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքների գնահատում</p> <ul style="list-style-type: none"> - Դասընթացի համապատասխան թեմաների մշակում և վերլուծություն <p>Հաճախելիություն</p> <p>Գնահատման մեթոդը</p> <ul style="list-style-type: none"> - դասերին հաճախման հաշվառում Գնահատման չափանիշը - ներկայություն - մասնակցություն հարցերի քննարկմանը <p>Համակարգչային թեստային ստուգում</p> <p>Գնահատման չափանիշները</p> <ul style="list-style-type: none"> - համակարգչային թեստային ստուգում նախատեսված չէ <p>Ուսուցման վերջնական արդյունքների գնահատում՝ ստուգաբար արդյունքների հանրագումար գնահատման հարյուրմիավորանոց սանդղակով:</p>

Գրականություն

Պարտադիր-

1. Գ. Կիրակոսյան 'Տնտեսագիտության տեսություն', 2009թ.
2. Գևորգյան Մ.Ա. „Տնտեսագիտության տեսություն“ Երևան 1998
3. Գոռթնի Դ. Ջեյնս, Ռիչարդ Լ. Ստրոուպ, Ա.Հ.Սթոլդենմունդի, Ռասել Ս. Սոբելի „Տնտեսագիտություն: Մասնավոր և հասարակական ընտրություն:“ Թարգմանություն՝ գլխ. խմբագիր պրոֆ.Գ. Կիրակոսյան Երևան 1999
4. Թովմասյան Ռ.Ա. „Տնտեսագիտության տեսություն“ Երևան 2006
5. Խաչատրյան Գ. Հ. „Տնտեսագիտության տեսություն“ Երևան 2007
6. Ղուշյան Հ. Բ. „Մակրոէկոնոմիկա“ Երևան 1992
7. Մարկոսյան Ա., Սաֆարյան Ռ. „Շուկայական տեսության հիմնախնդիրները“ Երևան 2002
8. “Մենեջմենթ” Յ.Մ, Սուվարյանի խմբ. Երևան 2002
9. Άϊέοιά Α. Ά. „Υέίίίιέέα. Íáùέé éóðñ“ (ðóíááíðàèúíáÿ ðáíðèÿ ýéíííééè). Ó÷ááíéè ì. 2003
10. Άόääñÿ Á. Ì. „ Ýéííííé÷áñêáÿ ðáíðèÿ. Ēèð÷ááùá äñðññ.“ Ó÷ááíéè ì. 2004

Լրացուցիչ-

1. Липсиц И.В. . „ Экономика. Ó÷ááíéè ì. 2004
2. Макконелл К.Р. Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика. В 2-х томах. М.1996
3. Íñííáá Ñ. Ñ. . „ Экономическая теория Краткий курс. “ М.2001
4. Íñííá Ñ. Ñ. „ Íñííáù Ýéíííééè.“ Ó÷ááíéè ì. 2004
5. Основы экономической теории. Курс лекции Ìá общ. äáä. А.А.Кочеткова М.2004
6. Стенлейк Дж.Ф. . „ Экономикс для начинающих. “ М 1994
7. Õíðññÿí Ē. Ì. „ Õáíðèÿ òòèìèèííé ðèàèèèçàðèè.“ Äè.12-14 Áðáááí 2002
8. „ Ýéííííé÷áñêáÿ ðáíðèÿ.“ Ó÷ááíéè. Ìá äáä. Ēàìáááá Á. Á. Ì. 2000
9. „ Экономика. “ Ó÷ááíéè ì. 2001
10. Янова В.В. „ Экономика. “ Ó÷ááíéè ì. 2007

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ - 065 - Քաղաքագիտություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգաքք			
Դասընթացի նպատակը	Քաղաքագիտություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ քաղաքական պատմության, գործընթացների և զարգացման փուլերի մասին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը պետք է զաղափար ունենա քաղաքական համակարգի, պետության			

	<p>կառավարման տիպերի և ձևերի, քաղաքական իշխանության, քաղաքական կուլտուրայի, քաղաքական կազմակերպությունների, իշխանության ձևավորման սկզբունքների, միջազգային քաղաքական կազմակերպությունների մասին:</p> <p>Առարկայի ուսումնասիրումը հնարավորություն կտա պատկերացում կազմել հայ ժողովրդի մշակութային նվաճումների մասին, գնահատել գեղեցիկն ու մշակութային արժեքները:</p> <p>Քաղաքագիտությունն առարկայի ուսումնասիրմամբ ուսանողը միաժամանակ կշփվի համաշխարհային քաղաքական պատմության, մշակութաբանության, փիլիսոփայության և այլ գիտությունների հետ: Քաղաքագիտությունն առարկան նախատեսված է ներկայացնել ոչ մասնագիտական բաժիններին, որպեսզի ապագա մանկավարժը գիտելիներ ունենա քաղաքական համակարգի և պետական կառավարման մասին</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ինքնուրույն վերլուծել քաղաքական իրադարձությունները 2. տարբերել քաղաքաբան և քաղաքագիտական սուբյեկտների գործառույթները 3. տարբարակել պետական կառավարման համակարգի տիպերը 4. տարբերակել պետության տիպերն ու ձևերը 5. հասկանալ քաղաքական կոնֆլիկտների տիպերն ու կառուցվածքը, լուծման ուղիները <p><i>Հմտություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն 2. հետազոտություններ կատարելու ունակություններ 3. սովորելու ունակություն 4. առաջնորդի հատկություններ 5. որակի կարևորության գիտակցում <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. վերլուծման և համադրման ունակություն 2. կազմակերպման և պլանավորման ունակություն 3. հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ 4. տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն, տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն 5. քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն 6. միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ</p> <p>Թեմա 2. Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ</p> <p>Թեմա 3. Պետություն, տիպերը, ձևերը</p> <p>Թեմա 4. Քաղաքական իշխանություն</p> <p>Թեմա 5. Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը</p> <p>Թեմա 6. Մարդու դերը քաղաքականության մեջ</p> <p>Թեմա 7. Անցումային հասարակության քաղաքական համակարգը: Իրավական պետություն</p>

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է բազմագործոնային համակարգով՝ 100 բալանոց սանդղակով, հետևյալ բաղադրիչների ներառմամբ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճան, ✓ ինքնուրույն աշխատանքի կատարում, ✓ սեմինար պարապմունքներին ուսանողի մասնակցություն, ✓ թեստային առաջադրանք պատասխանի ընտրությամբ կամ կարճ ազատ պատասխանով
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վ.Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2. Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3. Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4. Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ. 5. ՀՀ Սահմանադրություն, Երևան, 2015թ. <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հ.Մանուչարյան «Դրվագներ հայ քաղաքական մտքի պատմության» Երևան, 2002թ. 2. Գ.Միրումյան «Քաղաքական ուսմունքների պատմություն» 2006թ 3. Зеркин, Основы политологии, 1999г. 4. Բ. Խաչատրյան, Քաղաքագիտություն, 2017թ.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ - 138 – Ինֆորմատիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգաքրք			
Դասընթացի նպատակը	<p>«Ինֆորմատիկա -1» առարկայի դասավանդման հիմնական նպատակն է ուսանողներին ուսուցանել գիտելիքներ համակարգչի կառուցվածքի, հաշման համակարգերի, հաշվման մի համակարգից մյուսին փոխակերպման, տարբեր հաշվման համակարգերում գործողությունների կատարման, համակարգչում ինֆորմացիայի ներկայացման, տվյալների, դրանց տիպերի, խնդրի կոռեկտ դրվածքի, խնդրի լուծման ալգորիթմի ներկայացման ձևերի, ծրագրավորման համակարգերի շուրջ:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ինչ է ինֆորմացիկան, հաշվման համակարգը, ալգորիթմը, ծրագրավորման համակարգը: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – տարբեր ծրագրերի միջոցով համակարգչի հիմնական սարքավորումների, 			

	<ul style="list-style-type: none"> - աշխատունակության թեստավորմանը , - հաշվման համակարգերին, - ալգորիթմներ կազմելու հնարքներին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայացնել ինֆորմացիան համակարգչում, - կատարել գործողություններ հաշվման տարբեր համակարգերում, - կազմել խնդիրների լուծման ալգորիթմների բլոկ-սխեմաներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը, հիմնական սարքավորումներ: Ինֆորմատիկա, հիմնական գաղափարներ:</p> <p>Թեմա 2. Ինֆորմացիա, նրա ներկայանումը համակարգչում, ինֆորմացիայի չափման միավոր, ինֆորմացիայի կոդավորում, տեսակավորում, տվյալներ, դրանց տիպերը:</p> <p>Թեմա 3. Հաշվման համակարգեր: Հաշվման 2-ական, 8-ական և 16-ական համակարգեր: Ամբողջ և կոտորակային թվերի փոխակերպումը հաշվման մի համակարգից մյուսին: Թվաբանական գործողությունների կատարում հաշվման տարբեր համակարգերում:</p> <p>Թեմա 4. Գաղափար ալգորիթմի մասին: Ալգորիթմի տրման ձևերը: Ալգորիթմի ներկայացումը բառացի, աղյուսակի և բլոկ-սխեմայի տեսքով: Ալգորիթմի տեսակները: Գծային, ճյուղավորվող և ցիկլիկ ալգորիթմներ: Ծրագրավորման համակարգերի զարգացումը:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսված է ստուգարք: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի « Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Морозов А.Н. Говядинова Н.Н. Левашенко В.Г. – Основы Информатики 2006г. 2. Д. П. Кириенко. Программирование на языке Python 3. https://pythontutor.ru/lessons/for_loop/ 4. https://pythonru.com/ <p>Լրացուցիչ</p> <p>https://devpractice.ru/python-lessons/</p>

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ -144 - Ծրագրավորման արդի լեզուներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 4-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը`	Լսարանային	48	Դասախոսություն	16
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	32
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	12		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			

Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի դասավանդման նպատակն է ուսանողներին ուսուցանել ծրագրավորման հիմունքները ծրագրավորման C++ լեզվի հիման վրա: Դասընթացում նախատեսվում է ծրագրավորման C++ լեզուն ուսուցանել հիմնական օպերատորների իմացության մակարդակով:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Տիրապետում C++ ծրագրավորման լեզվին նշված թեմաների շրջանակներում: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Նշված թեմաների շրջանակներում ուսուցողական բնույթի ծրագրերի կազմում C++ ծրագրավորման լեզվով <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Խնդիրների լուծման ալգորիթմները բոլ-սխեմաների միջոցով ներկայացնելու և C++ ծրագրավորման լեզվով կազմած ծրագրերը համակարգչի օգնությամբ ստուգելու կարողություն:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Գաղափար օբյեկտային կողմնորոշմամբ ծրագրավորման լեզուների մասին: Գաղափար C++ լեզվի մասին: C++ լեզվի այբուբենը: Հիմնական գաղափարներ. մեկնաբանություն, հաստատուն, փոփոխական, արտահայտություն:</p> <p>Թեմա 2. Գործողությունները C++ լեզվում: Տիպերը C++ լեզվում: C++ լեզվի կառուցվածքը. հրահանգների բաժին, փոփոխականների և հաստատունների հայտարարման բաժին, ֆունկցիաների հայտարարման բաժին:</p> <p>Թեմա 3. Ստանդարտ մաթեմատիկական և սիմվոլային ֆունկցիաները C++ լեզվում: Օպերատորները C++ լեզվում. մունքի և էլքի օպերատորներ, պայմանի և անցման օպերատորներ, ցիկլի կամ կրկնության օպերատորներ: Ֆունկցիայի սահմանումը C++ լեզվում: Ֆունկցիայի նախատիպը և կանչը:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Մասնակցություն դասընթացին</p> <p>Մասնակցություն և ակտիվություն լաբորատոր աշխատանքներին</p> <p>Ստուգողական աշխատանք</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք</p> <p>Ստուգարք</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վ.Ս. Հովսեփյան - «C++ ծրագրավորման լեզու», ՎՄՎ-Պրինտ, Երևան, 2007 2. X.M. Дейтел - «Как программировать на C++», Изд. «Бином», М, 2001 Լրացուցիչ-1. Г.Шилдт – «Теория и практика C++» - 3-е изд, пер с англ., БХВ, Петербург, 2001 2. Г.Шилдт – «Самоучитель C++», БХВ, Петербург, 2001 3. Գ. Գևորգյան - Ծրագրավորման C++ լեզու(ուսումնական ձեռնարկ)

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ -156 - Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	

			Գործնական աշխատանք
	Ինքնուրույն	36	
	Ընդամենը	60	
Ստուգման ձևը	Ստուգարք		
Դասընթացի նպատակը	<p>Ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ բույսերի, կենդանիների և շրջակա միջավայրի փոխհարաբերությունների և օրինաչափությունների վերաբերյալ, ուսանողներին ապահովել էկոլոգիական գործոնների, բույսերի, կենդանիների առանձին խմբերի յուրահատուկ վերաբերմունքն արտաքին միջավայրի և որոշ էկոլոգիական օրինաչափությունների, համակեցությունների հարմարվողական դերի մասին, կենսահամակեցությունների կառուցվածքի և թվակազմի կարգավորման մեխանիզմների մասին, ներտեսակային և միջտեսակային փոխհարաբերությունների, սուկցեսիաների և բույսերի կյանքի ձևերի մասին:</p>		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • էկոլոգիական գործոնների ազդեցությունը բույսերի վրա և նրանց միջև ստեղծվող փոխհարաբերությունների մասին, • համակեցությունների կառուցվածքի, նրանցում ընթացող միջտեսակային և ներտեսակային փոխհարաբերությունների մասին: • համակեցությունների առաջնային և երկրորդային հերթափոխության մասին: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ ուսումնասիրման մեթոդներին, • բնության օրինաչափությունների վերլուծությանը: • էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքների բնագավառում գործնական հմտություններին: <p><i>Գարրողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Յուրացնելով բույսերի էկոլոգիական առանձնահատկությունների մասին գիտելիքները իրականացնել բույսերի, կենդանիների պահպանության միջոցառումներ • էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ առարկայի վերաբերյալ տեսական գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ, • հանձնարարված գրականության հիման վրա կազմել ռեֆերատներ 		
Դասընթացի բովանդակությունը	<p><u>Թեմա1.</u> Դասընթացի ծրագրի ներկայացում և ուսումնական գործողությունների պլանավորում: էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ առարկան» խնդիրները զարգացման տարբեր էտապներում: էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ զարգացման պատմությունը: Ժամանակակից էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ առարկայի կառուցվածքն ու խնդիրները, դիրքը կենսաբանական գիտությունների համակարգում: էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ որպես բնության պահպանության և բնության ռացիոնալ օգտագործման տեսական հիմք:</p> <p><u>Թեմա2.</u> Բույսերի, կենդանիների վրա արտաքին գործոնների ազդեցության ընդհանուր օրինաչափությունները: Հասկացողություն էկոլոգիական գործոնների մասին: Աբիոտիկ« բիոտիկ» անթրոպոգեն, էդաֆիկ գործոններ: Սահմանափակող գործոններ: Գործոնի ազդեցության ուժ: Օպտիմում և</p>		

պեսիմում: Կրիտիկական կետեր: Տեսակի էկոլոգիական վալենտականություն: Օրգանիզմների էկոլոգիական դասակարգման սկզբունքները:

Թեմա 3. Լույսի դերը բույսերի, կենդանիների կյանքում: Բույսերի, կենդանիների էկոլոգիական խմբերը լույսի նկատմամբ և դրանց ադապտացիոն յուրահատկությունները: Լուսապարբերականություն: Բույսերի, կենդանիների հարմարվողականությունը թույլ լուսավորվածության պայմաններին:

Թեմա 4. Ջերմության նկատմամբ բույսերի, կենդանիների էկոլոգիական վալենտականությունը: Ջերմաստիճանի ազդեցությունը օրգանիզմների կենսագործունեության վրա: Բույսերի, կենդանիների ջերմային ռեժիմի յուրահատկությունը: Բույսերի, կենդանիների մոտ ջերմակարգավորման հիմնական ուղիները: Բույսերի, կենդանիների ջերմային ռեժիմը և նրանց ոչնչացման պատճառները ցածր և բարձր ջերմաստիճանի դեպքում:

Թեմա 5. Խոնավության նշանակությունը ցամաքային օրգանիզմների կյանքում: Ցամաքի վրա խոնավության ձևերը և աղբյուրները: Բույսերի մոտ խոնավության մուտքի ե ելքի ուղիները: Բույսերի էկոլոգիական խմբերը ըստ ջրային հաշվեկշռի, հիդրոֆիտներ՝ մեզոֆիտներ և քսերոֆիտներ: Ջրի տարբեր ձևերի ազդեցությունը բույսերի վրա:

Թեմա 6. Տեղումների տեսակը և դրանց էկոլոգիական դերը: Բույսերի, կենդանիների կյանքում եղաֆիկ գործոնը: Օդի կազմը և շարժումը: Քամու դերը տեսակների էկոլոգիայում: Հողը որպես կյանքի միջավայր: Հողի յուրահատկությունը: Հողերի ջրային ռեժիմը: Հողի մեխանիկական կազմի էկոլոգիական նշանակությունը բույսերի, կենդանիների համար:

Թեմա 7. Ժամանակը որպես էկոլոգիական գործոն բույսերի, կենդանիների կյանքում: Կենսաբանական ժամացույց: Բույսերի, կենդանիների, կենդանիների օրական և ցիրկադային ռիթմը: Բույսերի, կենդանիների էկոլոգիական խմբերն ըստ օրական ակտիվության: Հիմնական ադապտացիաները: Լուսնային ռիթմեր, դրանց յուրահատկությունը: Մակընթացության և տեղատվության ռիթմերը օվկիանոսում: Մեզոնային ռիթմեր: Դրանց ադապտիվ բնույթը: Բույսերի, կենդանիների հարմարվածությունը տարվա անբարենպաստ պայմաններին: Մեզոնային զարգացումը դեկավարող գործոններ: Բույսերի, կենդանիների մոտ պերիոդիզմի երևույթի էությունը:

Թեմա 8. Բիոտիկ կապերի հիմնական տիպերը՝ դրանց դրսևորման յուրահատկությունը միջտեսակային և ներտեսակային հարաբերություններում: Գրշատիչ-զոհ, մակաբույծ-տեր փոխհարաբերությունները: Այդ կապերի ընդհանուր գծերը և յուրահատկությունը:

Թեմա 9. Համակեցություն: Հասկացողություն բուսական համակեցության մասին, համակեցության կառուցվածքը: Ստաբիլ և ոչ ստաբիլ համակեցություններ Հասկացողություն կենսացենոզի մասին: Ֆիտոցենոզ: Կենսացենոզի կառուցվածքը: Սահմանային էֆեկտ: Կենսացենոզի տարածական կառուցվածքը: Ջրային և ցամաքային կենսացենոզների տարբերությունը:

Թեմա 10. Համակեցության ստաբիլության հիմնախնդիրը: Սուկցեսիաների ընդհանուր օրինաչափությունները: Առաջնային և երկրորդային սուկցեսիաներ: Սուկցեսիաների յուրահատուկ տարբերակները:

Թեմա 11. Բույսերի, կենդանիների վրա միջավայրի գործոնների ձևառաջացնող ազդեցությունը: Հասկացողություն բույսերի, կենդանիների կյանքի ձևերի մասին: Կյանքի ձևերի ձևավորման հարմարվողական նշանակությունը: Կյանքի ձևերի դասակարգումը:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

- 1) Մասնակցությունը դասընթացին (20 միավոր)
 - Գնահատման մեթոդը`
 - Հաճախումների հաշվում
 - Գնահատման չափանիշները`
 - Ներկայությունը
 - 2) Մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (20 միավոր)
 - Գնահատման մեթոդը`
 - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվում
 - Գնահատման չափանիշները`
 - Ներկայությունը
 - 3) քննություն
 - 4) Գործնական և ստուգողական աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 20 % կամ 20 միավոր)
 - Գնահատման մեթոդը`
 - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվառում
 - Գնահատման չափանիշները`
 - Տնային աշխատանքների կատարում
 - Մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին
 - Մասնակցությունը ստուգողական աշխատանքներին
 - 5) Ինքնուրույն աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 10 % կամ 10 միավոր)
 - Գնահատման մեթոդը`
 - Անհատական և խմբային աշխատանքի արդյունքում պատրաստված նախագծի պաշտպանություն
 - Գնահատման չափանիշները`
 - Անհատական աշխատանքի ներկայացում
 - Խմբային աշխատանքի ներկայացում
 - Թիմային աշխատանքի մասնակցության աստիճան
 - Թիմային աշխատանքի ձևավորված հմտություն
 - 6) Բոնուսներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր)
 - Գնահատման մեթոդը`
 - Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը
 - Գնահատման չափանիշները`
- Հատուկ համակարգչային ծրագրի միջոցով վերը նշված 6 կետերի օգնությամբ հաշվվում է տվյալ ուսանողի ունակությունը, կարողությունը և հմտությունը Գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները
- Գնահատումը կատարվում է բուհում ընդունված 100 միավորանոց բազմագործոնային գնահատման կանոնակարգի համաձայն.
- մեկ եզրափակիչ քննություն
 - երկու ինքնուրույն աշխատանք
 - երկու ստուգողական աշխատանք
 - մասնակցությունը դասընթացին (մինչև 20 միավոր)
 - մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (մինչև 20 միավոր)
 - եզրափակիչ քննություն
 - գործնական և ստուգողական աշխատանք (մինչև 20 միավոր)
 - ինքնուրույն աշխատանք (մինչև 10 միավոր)

-ուսանողի հմտությունները և կարողությունները (մինչև 30 միավոր)

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 միավորանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ կրեդիտային համակարգի
“գերազանց” (5)	96-100	A ⁺
“գերազանց” (5)	91-95	A
“գերազանց” (5)	86-90	A ⁻
“լավ” (4)	81-58	B ⁺
“լավ” (4)	76-80	B
“լավ” (4)	71-75	B ⁻
“բավարար” (3)	66-70	C ⁺
“բավարար” (3)	61-65	C
“բավարար” (3)	55-60	C ⁻
“անբավարար” (2) ¹	40- 54	D
“անբավարար” (2) ²	մինչև 40	F
“ստուգված”	55-100	S
“չստուգված” ¹	40-54	U
“չստուգված” ²	մինչև 40	U

-դրական համարվում է 8-ից 20 միավորը

Գնահատման սանդղակը

¹)Թույլատրվում է մասնակցել քննության պարտքերի մարմանը

²)Չի թույլատրվում մասնակցել պարտքերի մարմանը

Գրականություն

Պարտադիր-

1. Двороковский М. С.- Экология растений-1983 г.
2. Горышина Т. К.- Экология растений-1978 г.
3. Березина Н.А., Афанасьева Н.Б.- Экология растений.2009г
4. Մելքումյան- Էկոլոգիա, 2009թ.
5. В.А.Радкевич “Экология” Минск.
6. Н. М. Черпова, А.М.Былова “Экология”, М., 1980թ.
7. А.А. Хван “Экология” М., 2002թ.
8. Հարությունյան Լ. Վ.- Ընդհանուր էկոլոգիա,1998թ.

Լրացուցիչ-

1. Юджин, Одум “Экология”. В 2-х томах. 1986
2. Чернова Н.И., Былова А.М.- “Общая экология”. 2004
3. Бигон “Экология” М., 1999.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՄ/բ - 051 - Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14

	Ինքնուրույն	36
	Ընդամենը	60
Ստուգման ձևը	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքաշտպանության համակարգին և հիմնական խնդիրներին, ինչպես նաև, արտակարգ իրավիճակներում վարքի կանոններին և բնակչության պաշտպանության հիմնահարցերին:	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p><i>Ուսանողը պետք է իմանա</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ արտադրական իրավիճակների դասակարգումը, բնութագիրը, կանխարգելման միջոցները, ինչպես նաև բնական, էկոլոգիական, տեխնածին աղետներից պաշտպանվելու միջոցառումները: ✓ զանգվածային ոչնչացման զենքերի տեսակների, դրանց կիրառման ժամանակ առաջացած հետևանքների, պայքարի ու կանխարգելիչ խնդիրները ✓ բնակչության պաշտպանության միջոցները արտադրական իրավիճակներում և պատերազմի ժամանակ ✓ ապաստարանների, հակաճառագայթային թաքստոցների կառուցվածքները, տարհանման և ապակենտրոնացման կազմակերպման սկզբունքները ✓ ռիսկի գործոնը արտակարգ իրավիճակներում, ճգնաժամային կառավարման մի շարք հարցերի գաղախարհները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ բնակչության պաշտպանությանը անհատական և կոլեկտիվ միջոցներով ✓ հակազազից օգտվելու կանոններին ✓ շնչառական օրգանների պաշտպանության պարզագույն միջոցներին ✓ մարդասիրական օգնության կազմակերպմանը արտակարգ իրավիճակներում: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ դիմակայել բնական, էկոլոգիական, տեխնածին աղետներին ✓ միջուկային, քիմիական, կենսաբանական զենքերից պաշտպանվել ապաստարաններում, հակաճառագայթային թաքստոցներում ✓ ցուցաբերի առաջին բուժօգնություն տուժածներին ✓ աշխատել փրկարարական ջոկատներում: 	
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Արտակարգ իրավիճակներ, առաջացման պատճառները, զարգացման փուլերը և դասակարգումը:</p> <p>Թեմա 2. Տարերային աղետներ, վտանգավոր երևույթներ, առաջացման պատճառները: Տեխնածին աղետներ բնակչության պաշտպանության հրատապ միջոցները:</p> <p>Թեմա 3. Զանգվածային ոչնչացման զենքի տեսակները, բնութագիրը և բնակչության պաշտպանությունը նրանից:</p> <p>Թեմա 4. Բնակչության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ:</p>	

	<p>Թեմա 5. Քաղաքացիական պաշտպանությունը, նրա նպատակները և խնդիրները: Քաղաքացիական պաշտպանության պաշտպանական կառույցները:</p> <p>Թեմա 6. Արտակարգ իրավիճակների ռիսկի գնահատումը: Ռիսկի նվազեցման համալիր ծրագիր:</p> <p>Թեմա 7. Փրկարար աշխատանքի կազմակերպումը ԱԻ և պատերազմի ժամանակ:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>1) Ստուգարք 7-րդ կիսամյակում,(դասընթացի վերջում) (20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Գործնական կատարումներ չափորոշիչներին համապատասխան - Ստուգողական հարցեր ➤ Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Մշակված նորմատիվների կատարում - Առարկայի իմացությունը <p>2) Մասնակցությունը դասընթացին (10 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում ➤ Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Ներկայությունը <p>3)Մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (20 +10 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Ներկայությունը <p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՄԱԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ`</p> <p>4) Գործնական և ստուգողական աշխատանք (20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվառում • Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Տնային աշխատանքների կատարում - Մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - Մասնակցությունը ստուգողական աշխատանքներին <p>5) Ինքնուրույն աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 10 % կամ 10 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Անհատական և խմբային աշխատանքի արդյունքում պատրաստված նախագծի պաշտպանություն • Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Անհատական աշխատանքի ներկայացում - Խմբային աշխատանքի ներկայացում - Թիմային աշխատանքի մասնակցություն - Թիմային աշխատանքի ձևավորված հմտություն <p>Հատուկ համակարգչային ծրագրի միջոցով վերը նշված 5 կետերի օգնությամբ հաշվվում է տվյալ ուսանողի ունակությունը, կարողությունը և հմտությունը</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր –</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Հ.Մ. Գրիգորյան-«Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», Երևան 2014թ. 2. Ալավերդյան Ռ., Մարաֆյան Կ., «Ջրհեղեղներ», Երևան 2000 թ. 3. Ասրյան Հ., Մամիկոնյան Յու., Մաթևոսյան Հ., Մարաֆյան Կ., «Ձեռնարկ ռազմական և արտակարգ իրավիճակներում վարելակերպի կանոնների մասին», Երևան 2001թ. 4. Բալասանյան Ս., «Սեյսմիկ պաշտպանությունը և նրա կազմակերպումը», Գյումրի, Էլդորադո, 200 թ. 5. Մաթևոսյան Հ., Մարաֆյան Կ. և ուրիշներ «Ռազմական և արտակարգ իրավիճակներում վարվելակերպի կանոնների մասին», Ձեռնարկ, Երևան 2001թ. 6. Հովհաննիսյան Ս., «Աղետների ռիսկերի նվազեցման կրթություն», Երևան, Փրինթինֆո 2011թ. 7. Հարությունյան Ս., Արտակարգ իրավիճակների և քաղպաշտպանության հիմունքներ, Երևան, Տնտեսագետ 2003 թ. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հայաստանի Հանրապետության օրենքը «Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության մասին»1998 թ. 2. 2-ը դեկտեմբերի 3. Հայաստանի Հանրապետության օրենքը «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին»,2002 թ. 4. 5-ը մարտի 5. ՀՀ օրենք «Տեղական ինքնակառավարման մասին», Երևան, Նորք-ֆիրմա ՍՊԸ1996 թ 6. ՀՀ օրենքը «Սեյսմիկ պաշտպանության մասին», Երևան 2007թ. 7. ՀՀ օրենքը «ԱԻ-ում բնակչության պաշտպանության մասին»1998 թ. 8. ՀՀ օրենքը «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին» 2002 թ.
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ-178 - Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	36		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	«Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում» առարկայի հիմնական նպատակն է ուսանողների տալ գիտելիքներ բժշկագիտության հիմունքների, հիվանդությունների դասակարգման, առաջացման պատճառների, ընթացքի, կանխարգելման մասին: Նրանց մոտ զարգացնել			

	<p>անհրաժեշտ հմտություններ աղետների օջախում տուժածներին առաջին և մինչբժշկական օգնություն ցույց տալու համար, պատրաստել նրանց պրակտիկ աշխատանքի բժշկական օգնություն ցուցաբերելու համար արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Ուսանողների մոտ արմատավորել հմտություններ և կարողություններ կատարելու վիրակապություն, դնել բեկակալ, չափել հիվանդի կամ տուժվածի զարկերակային ճնշումը, որոշել պուլսը, շնչառության հաճախականությունը, չափել մարմնի առավելագույն ջերմությունը, վերահսկել տուժվածի վիճակը, կանխել վնասվածքային շոկի առաջացումը, կազմակերպել ճիշտ օգնություն վնասվածքների ժամանակ, կատարել ճիշտ տեղափոխություն: Գաղափար կազմել առողջ ապրելակերպի, սեռական դաստիարակության մասին:</p> <p>Ծրագրով նախատեսված են դասախոսություններ և գործնական պարապմունքներ լսարաններում և կաբինետներում, իսկ կլինիկային հատկացված ժամերը անց են կացվում հիվանդանոցում և պոլիկլինիկայում:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հիվանդությունը (ոչ վարակիչ և վարակիչ): • Հիվանդի (վարակիչ և ոչ վարակիչ) հետազոտությունը և ախտորոշումը: • Հիվանդի խնամքը՝ սիրտ-անոթային, շնչառության, մարսողության, էնդոկրին, միզազատական և վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ: • Սիրտ-անոթային օրգանների հիվանդություններ: • Սիրտ անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի նվազման պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Սիրտ անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի կանգի պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Արյան զերձնշման պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Բրոնխների բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը: • Բրոնխների ասթման՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Թոքերի բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Մարսողության օրգանների հիվանդությունները՝ • Ստամոքսի բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Խոցային հիվանդություն՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Էնդեմիկ խպիպ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Շաքարախտը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Երիկամի բորբոքում՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը: • Մեզահեռացնող ուղու բորբոքումը՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, առաջին բուժօգնությունը:

- Վարակիչ հիվանդությունների (անվանախմբավորումները, պատճառները):
- Դիզենտերիա՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Լյարդի բորբոքում՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը:
- Ջրծաղիկ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Դիֆտերիա՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Էպիդեմիկ պարոտիտ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Բժավոր տիֆ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Բրուցելյոզ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Սիբիրախտ՝ պատճառը, ախտանշանները, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
- Իմունիտետը: Պատվաստումը:
- Անոթագարկի հաճախականություն չափելը:
- Մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշման չափելը:
- Մեխանիկական ճնշումաչափիչով առանց հնչյունալսիչով արյան ճնշման չափելը:
- Շնչառության շարժումների հաճախականություն չափելը:
- Դեղանոթից դեղանյութի զետեղումը ներարկիչի մեջ:
- Դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը:
- Դեղանյութի ներմկանային ներարկումը:
- Դեղանյութի ներանոթային ներարկումը:
- Դեղանյութի ներմուծումը ականջի մեջ:
- Դեղանյութի ներմուծումը քթի խոռոչ:
- Մարմնի ջերմաստիճան չափելը:
- Արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնել:

Հմտություն

- Ձեռք բերված տեսական և գործնական գիտելիքների կիրառում:
- անոթագարկի հաճախականություն չափելը:
- մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշման չափելը:
- շնչառության շարժումների հաճախականություն չափելը:
- դեղանոթից դեղանյութ զետեղել ներարկիչի մեջ:
- մարմին ենթամաշկային ներարկել դեղանյութ
- մարմին ներմկանային ներարկել դեղանյութ
- մարմին ներանոթային ներարկել դեղանյութ
- Դեղանյութ ներմուծել ականջի մեջ:
- Դեղանյութ ներմուծել քթի խոռոչ:
- Մարմնի ջերմություն չափելը:
- Արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնել

	<p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հիվանդի հետազոտության մեթոդներին և առաջին բուժօգնությունն ցուցաբերելուն • անձնական հիգիենայի կանոններին • հիվանդի խնամքի կազմակերպմանը • առողջությունը պայմանավորող բաղադրիչների ճիշտ կիրառումը
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><u>Թեմա 1.</u> Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում առարկայի նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (ոչ վարակիչ, վարակիչ), հիվանդի (ոչ վարակիչ, վարակիչ) հետազոտությունը և ախտորոշումը:</p> <p><u>Թեմա 2.</u> Միրտ-անոթային օրգանների հիվանդություններ՝ սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի նվազում՝ առաջին բուժօգնությունը, սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի կանգ՝ առաջին բուժօգնությունը, արյան գերճնշում:</p> <p><u>Թեմա 3.</u> Շնչառության օրգանների հիվանդություններ՝ բրոնխի բորբոքում (բրոնխաբորբ), բրոնխների ասթմա (բրոնխաղժվարաշնչառություն), թոքի բորբոքում (թոքաբորբ):</p> <p><u>Թեմա 4 .</u> Մարսողության օրգանների հիվանդություններ՝ ստամոքսի բորբոքում (ստամոքսաբորբ), բարակ աղու խոց: Ներզատիչ օրգանների հիվանդություններ՝ շաքարախտ, էնդեմիկ խալիպ: Դիզենտերիա (Աղիքամանրէախտ): Լյարդի բորբոքում: Իմունիտետ: Ջրծաղիկ, կարմրուկ, էպիդեմիկ պարոտիտ:</p> <p><u>Թեմա 5.</u> Մեզագոյացնող և մեզ հեռացնող օրգանների հիվանդություններ՝ երիկամի բորբոքում (երիկամաբորբ), մեզահեռացնող ուղու բորբոքում (մեզաուղաբորբ): Վարակիչ հիվանդություններ: Դիֆտերիա, բժավոր տիֆ, բրուցելոզ, սիբիրախտ, դաբաղ:</p> <p><u>Թեմա 6.</u> Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում առարկայի նպատակը, խնդիրները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (ոչ վարակիչ, վարակիչ), հիվանդի (ոչ վարակիչ, վարակիչ) հետազոտությունը և ախտորոշումը: Անոթագարկի հաճախականության չափումը: Արյան ճնշման չափումը:</p> <p><u>Թեմա 7.</u> Միրտ-անոթային օրգանների հիվանդություններ՝ սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի նվազում՝ առաջին բուժօգնությունը, սիրտը անոթավորող արյունատար անոթում արյան հոսքի կանգ՝ առաջին բուժօգնությունը, արյան գերճնշում: Դեղանյութի զետեղումը դեղանոթից ներարկիչի մեջ, դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը, դեղանյութի ներմկանային ներարկումը, դեղանյութի ներանոթային ներարկումը:</p> <p><u>Թեմա 8.</u> Շնչառության օրգանների հիվանդություններ՝ բրոնխի բորբոքում (բրոնխաբորբ), բրոնխների ասթմա (բրոնխաղժվարաշնչառություն), թոքի բորբոքում (թոքաբորբ): Շնչառության շարժումների հաճախականության չափումը: Հիվանդի անհատական հիգիենան և պահպանման կանոնները:</p> <p><u>Թեմա 9.</u> Մարսողության օրգանների հիվանդություններ՝ ստամոքսի բորբոքում (ստամոքսաբորբ), բարակ աղու խոց: Ներզատիչ օրգանների հիվանդություններ՝ շաքարախտ, էնդեմիկ խալիպ: Արյան տեղային արյունահորդում: Ստամոքսի լվացում:</p> <p><u>Թեմա 10.</u> Մեզագոյացնող և մեզ հեռացնող օրգանների հիվանդություններ՝ երիկամի բորբոքում (երիկամաբորբ), մեզահեռացնող ուղու բորբոքում (մեզաուղաբորբ): Վարակիչ հիվանդություններ: Իմունիտետ, պատվաստում:</p>

	<p>Դիզենտերիա (Աղիքամանրեախտ): Լյարդի բորբոքում: Ջրծաղիկ: Հոգնաների տեսակները և դրման տեխնիկան:</p> <p><u>Թեմա 11.</u> Դիֆտերիա, էպիդեմիկ պարոտիտ, կարմրուկ, բժավոր տիֆ: Բուժական սնունդ և դիետիկ սեղաններ:</p> <p><u>Թեմա 12.</u> Բրուցելլոզ, սիբիրախտ, դաբադ: Բնական, խառը և արհեստական սնուցում:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 8-րդ թեմա` 20 միավոր) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Գրավոր ստուգում համակցված գնահատում դասախոսի և ուսանողների կողմից ➤ Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Հարցատոմսում առաջադրված հարցերի պատասխանները - Առարկայի իմացությունը - Իրավիճակի գնահատում 2) Երկրորդ ընթացիկ ստուգումը (դասընթացի 12-րդ թեմա` 20 միավոր) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Բանավոր հարցում դասախոսի կողմից ➤ Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Առարկայի իմացությունը 3) Մասնակցությունը դասընթացին (20 միավոր) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Ներկայությունը 4) Մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (20 միավոր) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Ներկայությունը 5) Եզրափակիչ ստուգում 6) Գործնական և ստուգողական աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 20 % կամ 20 միավոր) <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվառում • Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Տնային աշխատանքների կատարում - Մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - Մասնակցությունը ստուգողական աշխատանքներին 7) Ինքնուրույն աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 10 % կամ 10 միավոր) <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> - Անհատական և խմբային աշխատանքի արդյունքում պատրաստված նախագծի պաշտպանություն • Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> - Անհատական աշխատանքի ներկայացում - Խմբային աշխատանքի ներկայացում - Թիմային աշխատանքի մասնակցության աստիճան - Թիմային աշխատանքի ձևավորված հմտություն

8)Բոնուսներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր)

- Գնահատման մեթոդը`
- Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը
- Գնահատման մեթոդներ
- Ռեֆերատ, Զեկույց, Թեստ, Գործարար խաղեր (ակտիվ մասնակցություն), Կլոր սեղան (ակտիվ մասնակցություն), Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն, Նախագծերի մեթոդ, Հարցի նախապատրաստման մոդել, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Աշխատանքային տետրի վարում, Կուրսային աշխատանք, Հարցազրույց, Ստուգողական աշխատանք:

Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդներ
ա/Լսարանային պարապմունքներ

Մտազրոհ, Նախագծային մեթոդ, T-աձև աղյուսակ, M-աձև աղյուսակ, Պրիզմա, Խճանկար, Անկյուններ, Բանավեճ, Բառային քարտեզ, Իրադրությունների վերլուծության մեթոդ, զուգակցված դաս, հիմնահարցային դասախոսություն, դրույթային դասախոսություն, դասախոսություն-ամփոփում, ակնադիտական դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-զրույց, դասախոսություն-քննարկում, թեստերի և փոքր-թեստերի կատարում, դասախոսություն-ամփոփում, գործնական պարապմունքներ, ընդհանրական դասախոսություններ, հակիրճ դասախոսություն, պրակտիկում, զուգակցված դաս, անհատական աշխատանքով, ինտեգրատիվ դաս, գործնական (արտադրական) ուսուցման տիպային դաս, ակնադիտական դասախոսություն, նախօրոք պլանավորված սխալներով դասախոսություն, թրեյնինգ, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-կոլոկվիում, անհատական աշխատանքով սեմինար, սեմինար-հարց-պատասխան, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-հարց-պատասխան, խմբային աշխատանքով սեմինար, որոնողական սեմինար, ընտրովի խմբերում կազմակերպվող սեմինար, համակարգային սեմինար, լաբորատոր պարապմունք:

բ/արտալսարանային պարապմունքներ

ինտեգրատիվ դաս, սեմինար-բանավեճ, հիմնահարցային սեմինար, արտադրական գործնական պարապմունքներ, հիմնահարցային սեմինար, բազմատարբերակային հարցաթերթերի լրացում, թատերային ներկայացում, տվյալների բազայի ստեղծում, մասնագիտական գործունեության հետևում և իրական վերարտադրություն, դասախոսություն-խորհրդատվություն, խմբային աշխատանքով սեմինար, միջառարկայական սեմինար, ստեղծագործական սեմինարներ, միջառարկայական սեմինար, սեմինար-էքսկուրսիա, կողմնորոշիչ սեմինար:

8)Բոնուսներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր)

- Գնահատման մեթոդը`
- Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը
- Գնահատման չափանիշները`

Ուսանողների գիտելիքների վերջնական գնահատման ձևերը
Գնահատման սկզբունքները
Հաճախումները դասերին

Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր
Գործնական աշխատանք	20 միավոր
Առաջին ընթացիկ ստուգում	20 միավոր
Երկրորդ ընթացիկ ստուգում	20 միավոր
Ամփոփիչ ստուգում	10 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %

Գնահատման սանդղակը

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 միավորանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ կրեդիտային համակարգի
"գերազանց" (5)	96-100	A+
"գերազանց" (5)	91-95	A
"գերազանց" (5)	86-90	A-
"լավ" (4)	81-85	B+
"լավ" (4)	76-80	B
"լավ" (4)	71-75	B-
"բավարար" (3)	66-70	C+
"բավարար" (3)	61-65	C
"բավարար" (3)	55-60	C-
"անբավարար" (2) ¹	40- 54	D
"անբավարար" (2) ²	մինչև 40	F
"ստուգված"	55-1	S
"չստուգված" ¹	40-54	U
"չստուգված" ²	մինչև 40	U

¹)Թույլատրվում է մասնակցել քննության պարտքերի մարմանը

²)Չի թույլատրվում մասնակցել պարտքերի մարմանը

Գնահատման կառուցվածքը

Գնահատումը կատարվում է բուհում ընդունված 100 միավորանոց բազմագործոնային գնահատման կանոնակարգի համաձայն.

- երկու ընթացիկ և մեկ եզրափակիչ ստուգարք
- 2-4 ինքնուրույն աշխատանք
- 2-4 ստուգողական տեստային աշխատանք
- առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 9-րդ թեմա՝ մինչև 20 միավոր)
- երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ թեմա՝ մինչև 20 միավոր)
- առաջին և երկրորդ ընթացիկ ստուգումների արդյունքները միջինացվում են
- մասնակցությունը դասընթացին (մինչև 20 միավոր)
- մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (մինչև 20 միավոր)
- եզրափակիչ քննություն
- գործնական և ստուգողական աշխատանք (մինչև 20 միավոր)
- դրական համարվում է 8-ից 20 միավորը
- ինքնուրույն աշխատանք (մինչև 20 միավոր)

ուսանողի հմտությունները և կարողությունները (մինչև 30 միավոր)

Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> Ն. Ավետիսյան , "Ներքին հիվանդություններ", 2004 Վ. Աստվածատրյան , "Կլինիկական մանկաբուժություն ", 2000 В.И.Покровский. Популярная медицинская энциклопедия. 1989 А. Воробьева. Учебное пособие для подготовки медицинский сестер. 2001 Ա. Ն. Մուրատով , Վիրաբուժություն և հիվանդների խնամքը , 1989 Գ. Ստամբուլյան , " Ներքին հիվանդություններ ", 2000 Ս. Մինասյան, Առողջագիտություն , 2008 Օ. Ջուլհարյան , Կենսագործունեության անվտանգություն , 2005 А. Воробьева. Справочник практического врача. 2000 Վ. Ս. Մադոյան, Լ. Վ. Եդոյան, Մերթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում ու արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնություն առարկաների գործնական պարապմունքների վերաբերյալ, 2018 <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> Винакмен. Инфекционные болезни. 2000 Վարմիր խաչ, Առաջին օգնության հիմունքներ, 1999 Վ. Մադոյան , "Մերթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ առարկայից " , 2000 Е.А.Федина. Справочник провизора – консультанта. 2005 Է. Ս.Գաբրիելյան , Ֆարմակոլոգիա, 1998 Վ. Ա. Աբովյան , Առաջին օգնություն / հանրամատչելի ձեռնար/, 2012
---------------	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ - 184 - Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժ. օգնություն										
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ										
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ										
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	<table border="1"> <tr> <td>Դասախոսություն</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Մեմինար</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Լաբորատոր աշխատանք</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td>14</td> </tr> </table>	Դասախոսություն	10	Մեմինար		Լաբորատոր աշխատանք		Գործնական աշխատանք	14
Դասախոսություն	10										
Մեմինար											
Լաբորատոր աշխատանք											
Գործնական աշխատանք	14										
	Ինքնուրույն	36									
	Ընդամենը	60									
Ստուգման ձևը	Ստուգաք										
Դասընթացի նպատակը	<p>«Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժ. օգնություն » առարկայի հիմնական նպատակն է ուսանողների տալ գիտելիքներ արտակարգ և մարտական իրավիճակներում տուժվածի կամ հիվանդի վիճակի գնահատման, համակարգված և պրակտիկ թերապևտիկ օգնության ձևերի, պաթոլոգիկ պրոցեսների ուսումնասիրության, պրոֆիլակտիկայի և բուժման, մասնագիտական գործունեության ընթացքում զարգացած հիվանդությունների (անբարենպաստ պայմաններ, տարբեր թունավոր գործոնների ազդեցություն և այլն) առաջացման պատճառների, կանխարգելման, բուժօգնության կազմակերպման նորմայից շեղվածքի վիճակների ծագման և զարգացման վերաբերյալ, բժշկական էվակուացիայի, հիվանդների և վիրավորների հետազոտության հաջորդականության, տարահանման տարբեր փուլերի, մարտի դաշտում և տարբեր տիպի</p>										

	<p>զանգվածային բնաջնջման զենքի կիրառման ժամանակաբարձր մասնագիտական թերապևտիկ օգնության վերաբերյալ:</p> <p>Ծրագրով նախատեսված են դասախոսություններ և գործնական պարապմունքներ լսարաններում և կաբինետներում, իսկ կլինիկային հասկացված ժամերը անց են կացվում հիվանդանոցում և պոլիկլինիկայում:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Հիվանդությունը (վնասվածքը, թունավորումը): • Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտությունը, ախտորոշումը: • Արյունահոսությունը, ձևերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Բազուկի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Նախաբազուկի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ձեռնաթաթի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ազդրի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Սրունքի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ոտնաթաթի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Գլխի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Ողնաշարի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Կոնքի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Կրծքավանդակի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Որովայնի վնասվածքի տեսքերը, պատճառները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Բազուկ-թիակ-անրակային հողապոկախտը, պատճառը, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Տարբերամարմնամասանոյնատեսքի վնասվածքը, առաջին բուժօգնությունը: • Տարբերամարմնամասատարբերատեսքի վնասվածքը, առաջին բուժօգնությունը: • Թունավորման ուղիները, ախտանշանները, առաջին բուժօգնությունը: • Անոթազարկի հաճախականություն չափելը: • Մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշում չափելը: • Մեխանիկական ճնշումաչափիչով արյան ճնշում չափելը: • Գլխի վերքակապումը: • Շնչառության շարժումների հաճախականություն չափելը: • Կրծքավանդակ վերքակապելը: • Որովայն վերքակապելը: • Արյան տեղային հոսունությունը նվազեցնող միջոց դնելը:

- Բազուկի վերքակապումը:
- Նախաբազուկի վերքակապումը:
- Ձեռնաթաթի վերքակապումը:
- Բազուկ-նախաբազուկային հոդի վերքակապումը:
- Բազուկ-թիակ-անրակային հոդի վերքակապումը:
- Ազդրի վերքակապումը:
- Սրունքի վերքակապումը:
- Կոնք-ազդրային հոդի վերքակապումը:
- Ազդր-սրունքային հոդի վերքակապումը:
- Սրունք-ոտնաթաթային հոդի վերքակապումը:
- Ոտնաթաթի վերքակապումը:
- Արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնելը:
- Դեղանյութի զետեղումը ներարկիչի մեջ:
- Դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը:
- Դեղանյութի ներմկանային ներարկումը:
- Դեղանյութի ներանոթային ներարկումը:

Հմտություն

- Ձեռք բերված տեսական և գործնական գիտելիքների կիրառում:
- անոթազարկի հաճախականությունը չափել
- մեխանիկական ճնշումաչափիչով և հնչյունալսիչով արյան ճնշումը չափել
- մեխանիկական ճնշումաչափիչով և առանց հնչյունալսիչի արյան ճնշումը չափել
- գլխի վնասվածք վերքակապել
- շնչառության շարժումների հաճախականությունը չափել
- կրծքավանդակի վնասվածք վերքակապել
- որովայնի վնասվածք վերքակապել
- արյան տեղային հոսունությունը նվազեցնող միջոց դնել
- արյան տեղային արյունահորդում առաջացնող միջոց դնել
- բազուկի վնասվածք վերքակապել
- նախաբազուկի վնասվածք վերքակապել
- ձեռնաթաթի վնասվածք վերքակապել
- բազուկ-նախաբազուկային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել
- բազուկ-թիակ-անրակային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել
- ազդրի վնասվածք վերքակապել
- սրունքի վնասվածք վերքակապել
- ազդր-սրունքային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել
- ոտնաթաթի վնասվածք վերքակապել
- կոնք-ազդրային հոդի (շուրջբոլորի) վնասվածք վերքակապել
- արյան տեղային արյունահորդություն առաջացնող միջոց դնել
- արհեստական շնչառություն և սրտի անուղղակի սեղմում կատարել
- դեղանոթից դեղանյութ զետեղել ներարկիչի մեջ
- մարմին ենթամաշկային ներարկել դեղանյութ
- մարմին ներմկանային ներարկել դեղանյութ
- մարմին ներանոթային ներարկել դեղանյութ:

Կարողունակություն

- Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտության մեթոդներին և առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելուն

	<ul style="list-style-type: none"> • անձնական հիգիենայի կանոններին • հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) խնամքի կազմակերպմանը • առողջությունը պայմանավորող բաղադրիչների ճիշտ կիրառումը
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><u>Թեմա 1.</u> Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնությունն առարկայի նպատակը, ինդիքները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (վնասվածք, թունավորում): Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտությունը և ախտորոշումը: Արյունահոսություն, առաջին բուժօգնությունը</p> <p><u>Թեմա 2.</u> Բազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Նախաբազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ձեռնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Բազուկ-թիակ-անրակային հոդապոկում (հոդապոկախտ)</p> <p><u>Թեմա 3.</u> Ազդրի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Սրունքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ոտնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:</p> <p><u>Թեմա 4.</u> Գլխի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Կրծքավանդակի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Որովայնի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:</p> <p><u>Թեմա 5.</u> Տարբերամարմնամասանույնատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Տարբերամարմնամասատարբերատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը:</p> <p><u>Թեմա 6.</u> Արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնությունն առարկայի նպատակը, ինդիքները, առանձնահատկությունները և հետազոտության մեթոդները: Հիվանդություն (վնասվածք, թունավորում): Անոթազարկի հաճախականության չափումը: Արյան ճնշման չափումը:</p> <p><u>Թեմա 7.</u> Հիվանդի (վնասվածքով, թունավորված) հետազոտությունը և ախտորոշումը: Արյունահոսություն, առաջին բուժօգնությունը: Արյան տեղային արյունահորդում: Դեղանյութի զետեղումը դեղանոթից ներարկիչի մեջ: Դեղանյութի ենթամաշկային ներարկումը: Դեղանյութի ներմկանային ներարկումը: Դեղանյութի ներանոթային ներարկումը:</p> <p><u>Թեմա 8.</u> Բազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Նախաբազուկի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ձեռնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Բազուկ-թիակ-անրակային հոդապոկում (հոդապոկախտ): Բազուկի վերքակապումը: Նախաբազուկի վերքակապումը: Ձեռնաթաթի վերքակապումը:</p> <p><u>Թեմա 9.</u> Ազդրի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Սրունքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ոտնաթաթի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Ազդրի վերքակապումը: Սրունքի վերքակապումը: Ոտնաթաթի վերքակապումը:</p> <p><u>Թեմա 10.</u> Գլխի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Կրծքավանդակի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Որովայնի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Գլխի վերքակապումը: Կրծքավանդակի վերքակապումը: Որովայնի վերքակապումը:</p> <p><u>Թեմա 11.</u> Ողնաշարի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Կոնքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Թունավորում, առաջին բուժօգնությունը:</p> <p><u>Թեմա 12.</u> Տարբերամարմնամասանույնատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Տարբերամարմնամասատարբերատեսքի վնասվածք, առաջին բուժօգնությունը: Բազուկ-թիակ-անրակային հոդի վերքակապումը, բազուկ-նախաբազուկային հոդի վերքակապումը, նախաբազուկ-ձեռնաթաթային հոդի վերքակապումը: Կոնք-ազդրային հոդի վերքակապումը, ազդր-սրունքային հոդի</p>

	վերքակապումը, սրունք-ոտնաթաթային հողի վերքակապումը, մարմնի ջերմաստիճանի չափում:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>1) Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 8-րդ թեմա՝ 20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - Գրավոր ստուգում համակցված գնահատում դասախոսի և ուսանողների կողմից ➤ Գնահատման չափանիշները՝ <ul style="list-style-type: none"> - Հարցատոմսում առաջադրված հարցերի պատասխանները - Առարկայի իմացությունը - Իրավիճակի գնահատում <p>2) Երկրորդ ընթացիկ ստուգումը (դասընթացի 12-րդ թեմա՝ 20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - Բանավոր հարցում դասախոսի կողմից ➤ Գնահատման չափանիշները՝ <ul style="list-style-type: none"> - Առարկայի իմացությունը <p>3) Մասնակցությունը դասընթացին (20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները՝ <ul style="list-style-type: none"> - Ներկայությունը <p>4) Մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվում ➤ Գնահատման չափանիշները՝ <ul style="list-style-type: none"> - Ներկայությունը <p>5) Եզրափակիչ ստուգում</p> <p>6) Գործնական և ստուգողական աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 20 % կամ 20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - Ներգրավվածության աստիճանի հաշվառում • Գնահատման չափանիշները՝ <ul style="list-style-type: none"> - Տնային աշխատանքների կատարում - Մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - Մասնակցությունը ստուգողական աշխատանքներին <p>7) Ինքնուրույն աշխատանք (ընդհանուր գնահատականի 10 % կամ 10 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - Անհատական և խմբային աշխատանքի արդյունքում պատրաստված նախագծի պաշտպանություն • Գնահատման չափանիշները՝ <ul style="list-style-type: none"> - Անհատական աշխատանքի ներկայացում - Խմբային աշխատանքի ներկայացում - Թիմային աշխատանքի մասնակցության աստիճան - Թիմային աշխատանքի ձևավորված հմտություն <p>8) Բռնումներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը

- Գնահատման մեթոդներ
- Ռեֆերատ, Ձեկույց, Թեստ, Գործարար խաղեր (ակտիվ մասնակցություն), Կլոր սեղան (ակտիվ մասնակցություն), Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծութ յուն, Նախագծերի մեթոդ, Հարցի նախապատրաստման մոդել, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Աշխատանքային տետրի վարում, Կուրսային աշխատանք, Հարցազրույց, Ստուգողական աշխատանք:

Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդներ
ա/Լսարանային պարապմունքներ

Մտազրոհ, Նախագծային մեթոդ, T-աձև աղյուսակ, M-աձև աղյուսակ, Պրիզմա, Խճանկար, Անկյուններ, Բանավեճ, Բառային քարտեզ, Իրադրությունների վերլուծության մեթոդ, զուգակցված դաս, հիմնահարցային դասախոսություն, դրույթային դասախոսություն, դասախոսություն-ամփոփում, ակնադիտական դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-զրույց, դասախոսություն-քննարկում, թեստերի և փոքր-թեստերի կատարում, դասախոսություն-ամփոփում, գործնական պարապմունքներ, ընդհանրական դասախոսություններ, հակիրճ դասախոսություն, պրակտիկում, զուգակցված դաս, անհատական աշխատանքով, ինտեգրատիվ դաս, գործնական (արտադրական) ուսուցման տիպային դաս, ակնադիտական դասախոսություն, նախօրոք պլանավորված սխալներով դասախոսություն, թրեյնինգ, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-կոլոկվիում, անհատական աշխատանքով սեմինար, սեմինար-հարց-պատասխան, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-հարց-պատասխան, խմբային աշխատանքով սեմինար, որոնողական սեմինար, ընտրովի խմբերում կազմակերպվող սեմինար, համակարգային սեմինար, լաբորատոր պարապմունք:

բ/արտալսարանային պարապմունքներ

ինտեգրատիվ դաս, սեմինար-բանավեճ, հիմնահարցային սեմինար, արտադրական գործնական պարապմունքներ, հիմնահարցային սեմինար, բազմատարբերակային հարցաթերթերի լրացում, թատերային ներկայացում, տվյալների բազայի ստեղծում, մասնագիտական գործունեության հետևում և իրական վերարտադրություն, դասախոսություն-խորհրդատվություն, խմբային աշխատանքով սեմինար, միջառարկայական սեմինար, ստեղծագործական սեմինարներ, միջառարկայական սեմինար, սեմինար-էքսկուրսիա, կողմնորոշիչ սեմինար:

8)Բոնուսներ (ընդհանուր գնահատականի 30 % կամ 30 միավոր)

- Գնահատման մեթոդը`
- Վերը նշված 6 տարբեր կետերից առաջացած արդյունքների հանրագումարը
- Գնահատման չափանիշները`

Ուսանողների գիտելիքների վերջնական գնահատման ձևերը
Գնահատման սկզբունքները

Հաճախումները դասերին	10 միավոր
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր
Գործնական աշխատանք	20 միավոր
Առաջին ընթացիկ ստուգում	20 միավոր

Երկրորդ ընթացիկ ստուգում
Ամփոփիչ ստուգում

20 միավոր
10 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը —

100 %

Գնահատման սանդղակը

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 միավորանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ կրեդիտային համակարգի
"գերազանց" (5)	96-100	A+
"գերազանց" (5)	91-95	A
"գերազանց" (5)	86-90	A-
"լավ" (4)	81-80	B+
"լավ" (4)	76-80	B
"լավ" ()	71-75	B-
"բավարար" (3)	66-70	C+
"բավարար" (3)	61-65	C
"բավարար" (3)	55-60	C-
"անբավարար" (2) ¹	40- 54	D
"անբավարար" (2) ²	մինչև 40	F
"ստուգված"	55-100	S
"չստուգված" ¹	40-54	U
"չստուգված" ²	մինչև 40	U

¹)Թույլատրվում է մասնակցել քննության պարտքերի մարմանը

²)Չի թույլատրվում մասնակցել պարտքերի մարմանը

Գնահատման կառուցվածքը

Գնահատումը կատարվում է բուհում ընդունված 100 միավորանոց բազմագործոնային գնահատման կանոնակարգի համաձայն.

- երկու ընթացիկ և մեկ եզրափակիչ ստուգարք
 - 2-4 ինքնուրույն աշխատանք
 - 2-4 ստուգողական տեստային աշխատանք
- առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 9-րդ թեմա՝ մինչև 20 միավոր)
- երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ թեմա՝ մինչև 20 միավոր)
- առաջին և երկրորդ ընթացիկ ստուգումների արդյունքները միջինացվում են
- մասնակցությունը դասընթացին (մինչև 20 միավոր)
- մասնակցությունը և ակտիվությունը գործնական աշխատանքներին (մինչև 20 միավոր)
 - եզրափակիչ քննություն
 - գործնական և ստուգողական աշխատանք (մինչև 20 միավոր)
 - դրական համարվում է 8-ից 20 միավորը
 - ինքնուրույն աշխատանք (մինչև 20 միավոր)

ուսանողի հմտությունները և կարողությունները (մինչև 30 միավոր)

Գրականություն

Պարտադիր-

1. В.И.Покровский. Популярная медицинская энциклопедия. 1989

	<p>2. А. Воробьева. Учебное пособие для подготовки медицинский сестер. 2001</p> <p>3. Ա. Ն. Մուրատով . Վիրաբուժություն և հիվանդների խնամքը , 1989</p> <p>4. Գ. Ստամբուլցյան , " Ներքին հիվանդություններ ", 2000</p> <p>5. Ս. Մինասյան , Առողջագիտություն , 2008</p> <p>6. Օ. Ջուհարյան , Կենսագործունեության անվտանգություն , 2005</p> <p>7. А. Воробьева. Справочник практического врача. 2000</p> <p>8. Վ. Ս. Մադոյան, Լ. Վ. Եղոյան, Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում ու արտակարգ իրավիճակներում առաջին բուժօգնություն առարկաների գործնական պարապմունքների վերաբերյալ, 2018</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <p>1. Կարմիր խաչ, Առաջին օգնության հիմունքներ, 1999</p> <p>2. Վ. Մադոյան , "Մեթոդական ցուցումներ բժշկագիտության հիմունքներ առարկայից " , 2000</p> <p>3. Е.А.Федина. Справочник провизора – консультанта. 2005</p> <p>4. Է. Ս.Գաբրիելյան , Ֆարմակոլոգիա, 1998</p> <p>5. Վ. Ա. Աբովյան , Առաջին օգնություն / հանրամատչելի ձեռնար/, 2012</p>
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ - 001 – Մաթեմատիկական անալիզ -1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	80	Դասախոսություն	40
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	100		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է մաթեմատիկական անալիզի ներածությունը, մեկ փոփոխականի իրական ֆունկցիաների դիֆերենցիալ հաշիվը և նրա որոշ կիրառությունները: Իրական թվերի դաշտը տրոհվում է արքսիոմատիկ ձևով: Հատուկ ընդգծվում է նրա լրիվության (անընդհատության) արքսիոմը, նրա տարբեր ձևակերպումների համարժեքությունը: Դիտարկվում է սահմանների տեսությունը սկզբում հաջորդականությունների համար: Թվային ֆունկցիայի կետում անընդհատության սահմանի գաղափարները, սահմանների տեսությունը և անընդհատ ֆունկցիաների հատկությունները: Դիֆերենցիալ հաշվում հատուկ ընդգրկվում է դիֆերենցիալի որպես ֆունկցիայի լոկալ փոփոխություն գծային էտալոնի դերը, ինչպես նաև մաթեմատիկական բնագիտության հետ կենսաբար կապերը:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>– ֆունկցիայի, սահմանի, անվերջի, անընդհատության, ածանցյալի, դիֆերենցիալի և նրանց ֆիզիկական և երկրաչափական իմաստները:</p>			

	<p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> կատարել ֆունկցիայի հետազոտություն և որոշյալ ինտեգրալները կիրառել գործնական խնդիրներում: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ֆունկցիայի, սահմանի, անվերջի, անընդհատության, ածանցյալի և դիֆերենցիալի գաղափարներին:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Իրական թվեր:</p> <p>Թեմա 2. Սահմանների տեսություն:</p> <p>Թեմա 3. Թվային ֆունկցիաներ:</p> <p>Թեմա 4. Ֆունկցիայի սահման, անընդհատություն:</p> <p>Թեմա 5. Դիֆերենցիալ հաշիվ:</p> <p>Թեմա 6. Դիֆերենցիալ հաշվի հիմնական թեորեմները:</p> <p>Թեմա 7. Ֆունկցիայի հետազոտումը ածանցյալների միջոցով, գրաֆիկի կառուցում:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 20 առավելագույն միավորով:</p> <p>Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի «Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> Фихтенгольц Г. М. Основы математического анализа, т. I, II, 1968г. Демидович Б. П. Сборник задач и упражнений по математическому анализу, 1956 г. Վ. Խ. Մուսոյան Մաթեմատիկական անալիզ Մաս I, 2018 Берман Г. Н. Сборник задач по курсу математического анализа, 2001 г. Լրացուցիչ Фихтенгольц Г. М. Курс дифференциального и интегрального исчисления, т. I, II, III; 1969г. Ильин В. А., Садовничий В. А., Сендов Бл. Х. Математический анализ, 1985г. Кудрявцев Л. Д. Курс математического анализа, т. I, II; 1981г. Никольский С. М. Курс математического анализа, т. I, II; 1973г.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ - 002 – Մաթեմատիկական անալիզ -2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	80	Դասախոսություն	40
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	100		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			

<p>Դասընթացի նպատակը</p>	<p>Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել անորոշ ինտեգրալի և Ռիմանի (որոշյալ) ինտեգրալի տեսությունները, հատուկ ընդգծելով դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հաշիվների սերտ կապը, անհսկական ինտեգրալի տեսությունը, նրանց ավանդական կիրառությունները հատուկ մանրամասնությամբ հարթ պատկերի մակերեսի խնդիրը: Դասընթացն ավարտվում է մի քանի փոփոխականի ֆունկցիաների դիֆերենցիալ հարցի ներածությամբ, երբ դիտարկվում է մետրիկական (գծային նորմավորված) տարածության գաղափարը, մասնավորապես տարածության, նրանց հատկությունները (զուգամիտության, լրկալ կոմպակտության գաղափարները և այլն): Դիտարկվում է մի քանի փոփոխականի ֆունկցիաների սահմանը և անընդհատությանը, անընդհատ ֆունկցիաների հատկությունները:</p>
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – անորոշ և որոշյալ ինտեգրալների սահմանումները և հատկությունները, – տարբեր, օրինակ R^n և $C_{[a,b]}$ տարածությունում հաջորդականության զուգամիտությանը, տարածության լրիվության, լրկալ կոմպակտության և այլ հատկությունները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – անորոշ և որոշյալ ինտեգրալների գաղափարների տրման ձևերին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – հաշվել անորոշ, որոշյալ և անհսկական ինտեգրալները, հարթ պատկերի մակերեսը, կորի երկարությունը, որոշ ծավալներ և այլ կիրառություններ:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Անորոշ ինտեգրալ: Թեմա 2. Որոշյալ ինտեգրալ: Թեմա 3. Որոշյալ ինտեգրալի կիրառություններ: Թեմա 4. Անհսկական ինտեգրալներ:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 20 առավելագույն միավորով: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի «Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фихтенгольц Г. М. Основы математического анализа, т. I, II, 1968г. 2. Демидович Б. П. Сборник задач и упражнений по математическому анализу, 1956 г. 3. Վ. Խ. Մուսոյան Մաթեմատիկական անալիզ Մաս I, 2018 4. Берман Г. Н. Сборник задач по курсу математического анализа, 2001 г. <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фихтенгольц Г. М. Курс дифференциального и интегрального исчисления, т. I, II, III; 1969г. 2. Ильин В. А., Садовничий В. А., Сендов Бл. X. Математический анализ, 1985г. 3. Кудрявцев Л. Д. Курс математического анализа, т. I, II; 1981г. Никольский С. М. Курс математического анализа, т. I, II; 1973г.
<p>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</p>	<p>ՄԻ/բ - 003– Մաթեմատիկական անալիզ -3</p>

Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	64	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	86		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է պարզել կրկնակի, եռակի, մակերևութային և կորագիծ ինտեգրալների իմաստը, նրանց գոյության պայմանները և իրար հետ կապի ձևերը: Ուսանողների մոտ ձևավորել նշված ինտեգրալների կիրառությունների կարողությունները: Ինչպես նաև ուսումնասիրել դրական և նշանափոխ անդամներով շարքերի զուգամիտությունը: Աստիճանային շարքերի զուգամիտությունը: Հետագոտել ֆունկցիոնալ շարքը, նրանց ինտեգրումը և դիֆերենցումը: Ուսումնասիրել Ֆուրյեի շարքեր և ուսանողների մոտ ձևավորել կարողություններ ստացած գիտելիքները կիրառելու համար:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – մի քանի փոփոխականի ֆունկցիայի մասնական ածանցյալները, դիֆերենցիալները – դրական անդամներով և նշանափոխ թվային շարքերի զուգամիտությունը, <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – շարքերի հավասարաչափ և պայմանական զուգամիտությունը: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – կրկնակի, եռակի, կորագիծ, մակերևութային ինտեգրալները կիրառել գործնական խնդիրներում: – թվային և ֆունկցիոնալ շարքերը կիրառել մոտավոր հաշվումներում 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Մի քանի փոփոխականի ֆունկցիաների դիֆերենցիալ հաշիվ:</p> <p>Թեմա 2. Կրկնակի և եռակի ինտեգրալներ:</p> <p>Թեմա 3. Թվային և ֆունկցիոնալ շարքեր:</p>			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 20 առավելագույն միավորով: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի «Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»			
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <p>1. Фихтенгольц Г. М. Основы математического анализа, т. I, II, 1968г.</p> <p>2. Демидович Б. П. Сборник задач и упражнений по математическому анализу, 1956 г.</p> <p>3. Վ. Խ. Մուսոյան Մաթեմատիկական անալիզ Մաս I, 2018</p> <p>4. Берман Г. Н. Сборник задач по курсу математического анализа, 2001 г.</p> <p>Լրացուցիչ</p> <p>1. Фихтенгольц Г. М.</p>			

Курс дифференциального и интегрального исчисления, т. I, II, III; 1969г.
 2. Ильин В. А., Садовничий В. А., Сендов Бл. Х. Математический анализ, 1985г.
 3. Кудрявцев Л. Д. Курс математического анализа, т. I, II; 1981г.
 Никольский С. М. Курс математического анализа, т. I, II; 1973г.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ - 093- Մեխանիկայի ֆիզիկական հիմունքներ										
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	8 կրեդիտ										
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ										
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	96	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="778 584 1334 622">Դասախոսություն</td> <td data-bbox="1334 584 1479 622">32</td> </tr> <tr> <td data-bbox="778 622 1334 660">Մեմինար</td> <td data-bbox="1334 622 1479 660"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="778 660 1334 698">Լաբորատոր աշխատանք</td> <td data-bbox="1334 660 1479 698">24</td> </tr> <tr> <td data-bbox="778 698 1334 745">Գործնական աշխատանք</td> <td data-bbox="1334 698 1479 745">40</td> </tr> </table>	Դասախոսություն	32	Մեմինար		Լաբորատոր աշխատանք	24	Գործնական աշխատանք	40
Դասախոսություն	32										
Մեմինար											
Լաբորատոր աշխատանք	24										
Գործնական աշխատանք	40										
	Ինքնուրույն	144									
	Ընդամենը	240									
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն										
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին նյութական մեխանիկայի հիմնական սկզբունքներին, օրենքներին և նրանց կոնկրետ կիրառությանը տեսական և գործնական խնդիրներ լուծելիս:										
Դասընթացի վերջնաարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնաարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ հիմնական տեղեկություններ կարևորագույն մեխանիկական փաստերի, հասկացությունների, օրենքներին և սկզբունքների վերաբերյալ, ➤ դասական և ժամանակակից ֆիզիկայի կիրառության սահմանները, որոնցում կիրառելի են այս կամ այն ֆիզիկական կոնցեպցիաները, մոդելները և տեսությունները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ հիմնարար գիտելիքների մեխանիկական հիմնական երևույթների, օրինաչափությունների և ֆիզիկական չափումների վերաբերյալ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ֆիզիկական մեխանիկայի հիմնական օրինաչափությունները, մեթոդները և մոտեցումները կիրառել վերլուծական, հետազոտական, տեխնիկական, գիտամեթոդական խնդիրների լուծման նկատմամբ: 										
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Նյութական կետի կինեմատիկական նկարագրության եղանակները: Պինդ մարմնի կինեմատիկա:</p> <p>Թեմա 2. Նյութական կետերի համակարգի դինամիկա: Նյութոսի օրենքները: Երկու մասնիկների համակարգ: Բերված զանգված: Նյութական կետերի համակարգի իմպուլսի մոմենտը: Մոմենտների հավասարումը:</p> <p>Թեմա 3. Պահպանման օրենքները մեխանիկայում: Իմպուլսի պահպանման օրենքը: Իմպուլսի մոմենտի պահպանման օրենքը: Պոտենցիալ էներգիա: Էներգիայի պահպանման օրենքը մեխանիկայում:</p> <p>Թեմա 4. Պինդ մարմնի դինամիկա: Իմպուլսի մոմենտի և անկյունային արագության կապը: Առանցքի նկատմամբ իներցիայի մոմենտ: Հյուգենսի և Շտեյնների թեորեմը:</p> <p>Թեմա 5. Հաշվարկման ոչ իներցիալ համակարգեր: Գաղափար իներցիայի ուժի մասին: Չգոդական (գրավիտացիոն) և իներտ զանգվածների</p>										

հավասարությունը: Համարժեքության սկզբունքը: Պտտվող ոչ իներցիալ համակարգ: Կորիոլիսյան արագացում:
 Թեմա 6. Դինամիկայի օրենքների որոշ կիրառություններ: Փոփոխական զանգվածով մարմնի շարժումը: Երկու մասնիկների բախումը: Գնդային մարմնի ձգողականության (գրավիտացիոն) էներգիան: Կեպլերի օրենքները: Երկրի արհեստական արբանյակների շարժումը: Տիեզերական առաջին, երկրորդ և երրորդ արագությունները:
 Թեմա 7. Ներդաշնակ տատանումներ: Հարկադրական տատանումներ: Ռեզոնանս:
 Թեմա 8. Հեղուկների շարժման ու հավասարակշռության հիմնական հավասարումը: Բարոմետրական բանաձևը: Բեռնուլյու հավասարումը:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Հաճախումները դասերին	20 միավոր
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր
Գործնական աշխատանք	20 միավոր
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)
 Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
 Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
 Գնահատման չափանիշները՝
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
 - Առարկայի իմացություն:
2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)
 Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
 Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
 Գնահատման չափանիշները՝
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
 - Առարկայի իմացությունը
3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - Հաճախումների հաշվառում
 Գնահատման չափանիշները՝
 - ներկայություն
4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,

	<p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն, - բառարանային աշխատանքների ստուգում:</p> <p>6.Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> Աբրահամյան Մ. Գ. „Մեխանիկայի ֆիզիկական հիմունքները” 1997թ Սավելև Ի.Վ. „Ֆիզիկայի ընդհանուր դասընթաց” 1972թ Յուզբաշյան Է. Ս. Ֆիզիկայի ընդհանուր դասընթացի խնդիրներ, Մեխանիկա, Ա. Դ. Սախարով „Ընդհանուր ֆիզիկայի խնդրագիրք,, Վ. Ս. „ Վոլկենշտեյն „ Ֆիզիկայի ընդհանուր դասընթացի խնդիրներ ,, 2000 <p>Լրացուցիչ-</p> <p>1.Սարգսյան Վ. Ա. „Մեխանիկայի ֆիզիկական հիմունքները”, 2006 թ.</p>

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 116 - Էլեկտրականություն և մագնիսականություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	8 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	96	Դասախոսություն	32
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	24
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	144		
Ընդամենը	240			
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>Ուսանողներին ծանոթացնել էլեկտրամագնիսական երևույթներին, փոխազդեցություններին նրանց փորձարարական հիմունքներին, բնութագրող օրինաչափություններին և կիրառություններին: Այն ընդհանուր ֆիզիկայի հիմնական դասընթացներից է, և կարևորվում է հատկապես ուսումնասիրվող երևույթների, փոխազդեցությունների տարածվածությունը և բազմաբնույթ դրսևորումներով ու տեխնիկական կիրառություններով:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ առարկայի ընդհանուր կառուցվածքը, նրա առանձին մասերի միջև կապերը, ➤ էլեկտրամագնիսական հիմնական երևույթները, օրինաչափությունները, մեթոդները: 			

	<p><i>Հմտություն</i></p> <p>➤ հիմնարար գիտելիքների էլեկտրամագնիսական հիմնական երևույթների, օրինաչափությունների և ֆիզիկական չափումների վերաբերյալ:</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>➤ էլեկտրամագնիսականության հիմնական օրինաչափությունները, մեթոդները և մոտեցումները, էլեկտրամագնիսականություն առարկայի ուսումնասիրման համատեքստում համապատասխան տեղեկատվությունը կիրառել վերլուծական, հետազոտական, տեխնիկական, գիտամեթոդական խնդիրների լուծման նկատմամբ:</p>										
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. էլեկտրաստատիկական վակուումում և միջավայրում: Թեմա 2. Հաստատուն էլեկտրական հոսանքը տարբեր միջավայրերում: Թեմա 3. Մագնիսաստատիկական վակուումում և միջավայրերում: Թեմա 4. էլեկտրամագնիսական մակածման երևույթը, Ֆարադեյի օրենք: Թեմա 5. Փոփոխական հոսանք, փոփոխական հոսանքի շղթաներ: Թեմա 6. էլեկտրամագնիսական տատանումներ և ալիքներ, Մաքսվելի հավասարումները:</p>										
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 70%;">Հաճախումները դասերին</td> <td style="width: 30%; text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողականաշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Անփոփիչ ստուգում</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">————— Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p style="padding-left: 40px;">Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p style="padding-left: 40px;">Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) Գնահատման մեթոդը`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p style="padding-left: 40px;">Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն 	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողականաշխատանք	20 միավոր	Անփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողականաշխատանք	20 միավոր										
Անփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,
 5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,
 - բառարանային աշխատանքների ստուգում:
 6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:

Գրականություն

Պարտադիր-

1. Ланадау Л. Д., Лифшиц Е. М. *Электродинамика сплошных сред*. М. Наука 1982
2. Виноградова М. Б., Руденко О. В., Сухоруков А. П. *Теория волн*. М. Наука 1990

Լրացուցիչ-

1. Гершман Б. Н., Ерухимов Л. М., Яшин Ю. Я. *Волновые явления в ионосфере и космической плазме*. М. Наука
2. В. В. Никольский, Т. И. Никольская. *Электродинамика и распространение радиоволн*. М.: Наука, 1989

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 080 - Մոլեկուլային ֆիզիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	7 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	88	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	24
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն		122	
	Ընդամենը		210	
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին նյութի կառուցվածքի մոլեկուլային-կլինետիկ տեսությանը, մասնիկների համակարգի ուսումնասիրման ջերմադինամիկական մեթոդին: Մեկնաբանել նյութի			

	<p>Ֆիզիկական հատկությունները գազային, հեղուկ և պինդ վիճակներում, այդ վիճակներից մեկից մյուսին անցնելու օրինաչափությունները:</p>										
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ նյութի կառուցվածքի և հատկությունների մասին մոլեկուլային-կինետիկ տեսության և ջերմադինամիկայի հիմնական օրինաչափությունները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ նյութի կառուցվածքի և հատկությունների ուսումնասիրության ջերմոդինամիկական և վիճակագրական մեթոդներին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները նյութի հատկությունների բացատրության համար: 										
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Նյութի կառուցվածքի մոլեկուլային-կինետիկ տեսություն: Թեմա 2. Վիճակագրական բաշխումներ: Թեմա 3. Ջերմադինամիկայի առաջին, երկրորդ և երրորդ սկզբունքները: Թեմա 4. Իդեալական և իրական գազեր: Թեմա 5. Փոխանցման երևույթները գազերում: Թեմա 6. Փուլային հավասարակշռություն և փուլային անցումներ: Թեմա 7. Հեղուկներ: Թեմա 8. Մակերևութային լարվածություն:</p>										
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">Հաճախումները դասերին</td> <td style="width: 30%; text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> </table> <p style="text-align: center; margin: 10px 0;">—————</p> <p style="text-align: center;">Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)</p> <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`</p> <p>Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p style="padding-left: 20px;">Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)</p> <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`</p> <p>Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p style="padding-left: 20px;">Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները`</p>	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր										
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

- ներկայություն

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
 Գնահատման մեթոդը`
 - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,

5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
 Գնահատման մեթոդը`
 փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,
 - բառարանային աշխատանքների ստուգում:

6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
 Գնահատման մեթոդը`
 - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:

Գրականություն

Պարտադիր-

- Сивухин Д. В. Общий курс физики, т.2, Термодинамика и молекулярная физика, М., Наука 1990.
- Матвеев А. Н. Молекулярная физика, М. Высшая школа 1981.
- Р. И. Грабовский, Курс физики, М. Высшая школа 1980.
- Ի. Կ. Կիկոյին և Ա. Կ. Կիկոյին, Մոլեկուլային ֆիզիկա, Ե. Լույս 1968

Լրացուցիչ-

- Վ. Ս. Վոլկենշտեյն, Ֆիզիկայի ընդհանուր դասընթացի խնդիրների ժողովածու, «Սոնաե գրահրատարակչություն, Ստեփանակերտ 2000

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 081 - Օպտիկական երևույթների ֆիզիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	7 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 4-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	88	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	24
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	122		
Ընդամենը	210			
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ընդհանուր ֆիզիկա առարկայի սահմաններում ուսանողներին ծանոթացնել օպտիկական երևույթներին դասական և			

	<p>քվանտային պատկերացումներին, կարևորելով քննարկող երևույների կիրառությունները գիտության և տեխնիկայի բնագավառներում:</p>										
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ երկրաչափական, ալիքային և քվանտային օպտիկայի հիմնական օրինաչափությունները, օրենքները և կիրառության սահմանները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ գիտահետազոտական լաբորատոր կայանքների հետ աշխատելուն, տարաբնույթ օպտիկական սխեմաների հավաքմանը, ներառելով հոլոգրաֆական ինտերֆերենցիոն սխեմաներ, ➤ ինֆորմացիայի հաղորդման, ընդունման և մշակման օպտիկական մեթոդների սկզբունքներին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ դասընթացի ծրագրին համապատասխան լուծել տարաբնույթ խնդիրներ, ➤ աշխատել լաբորատոր աշխատանքներում օգտագործվող սարքավորումների հետ, ➤ խնդիրների լուծման և փորձերի արդյունքների վերլուծման ժամանակ կատարել ֆիզիկական մեծությունների թվային հաշվարկ, օգտագործելով նաև համակարգչային տեխնոլոգիաները: 										
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Համառոտ պատմական ակնարկ: Թեմա 2. Լույսի տարածման վերջավոր արագությունը: ՀՀՏ փորձարարական հիմունքները: Թեմա 3. Երկու միջավայրերի բաժանման սահմանում ընթացող երևույթներ: Թեմա 4. Լույսի ֆիզիկական բնույթը. լույսը որպես էլեկտրամագնիսական ալիք: Թեմա 5. Լույսի ֆիզիկական բնույթը. լույսի քվանտ: Պլանկի հաստատուն: Թեմա 6. Լույսի ճառագայթումը և կլանումը ատոմների կողմից: Թեմա 7. Լույսի ինտերֆերենցիա և դիֆրակցիա: Թեմա 8. Լույսը միջավայրում: Թեմա 9. Մեծ ինտենսիվություններ: Ոչ գծային օպտիկական երևույթներ:</p>										
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">Հաճախումները դասերին</td> <td style="width: 30%; text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> </table> <hr style="width: 50%; margin: 10px auto;"/> <p style="text-align: center;">Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)</p> <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝</p> <p>Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p style="padding-left: 40px;">Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)</p> <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝</p>	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր										
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

	<p>Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <p>փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> - բառարանային աշխատանքների ստուգում: <p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Г. С. Ландсберг. ``Оптика`` Наука, 1976. 2. А. Н. Матвеев. ``Оптика`` М.: Высшая школа, 1985 3. Д. В. Сивухин ``Общий курс физики.`` Т.2 Оптика М.: Наука 1985. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. И. Е. Иродов. Задачи по общей физике. М.: Наука, 1988.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 070 - Ատոմային ֆիզիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	88	Դասախոսություն	32
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	24
			Գործնական աշխատանք	32

	Ինքնուրույն	92
	Ընդամենը	180
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն	
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել ներատնային պրոցեսների հիմնական օրինաչափությունները, դասական ֆիզիկայի օրենքների անկիրառելիությունը ատոմական աշխարհում, նոր քվանտային մոտեցման անհրաժեշտությունը, մեկնաբանել հիմնական հետազոտությունները, որոնք հանդիսանում են քվանտային ֆիզիկայի փորձարարական հիմքերը:	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ պարբերական համակարգի կառուցման հիմնական դրույթները և տարրերի հիմնական հատկությունները, ➤ ատոմական սպեկտրների (օպտիկական և ռենտգենյան) հիմնական օրինաչափությունները, առաջացման մեխանիզմները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ պարբերական համակարգի կառուցման հիմնական դրույթներին և տարրերի հիմնական հատկություններին, ➤ ատոմական սպեկտրների հիմնական օրինաչափությունների առաջացման մեխանիզմներին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ հասկանալ այն հիմնարար փորձնական հետազոտությունները, որոնք հանդիսանում են քվանտային ֆիզիկայի փորձարարական հիմքերը, ➤ մեկնաբանել ատոմական սպեկտրների կառուցվածքը: 	
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Օրինաչափությունները ատոմական սպեկտրներում: Պլանկի հիպոթեզը: Ջրածնանման ատոմի Բոռի տեսությունը: Թեմա 2. Կոմպտոնի երևույթը, էլեկտրոնների դիֆրակցիան: Դե Բրոյլի ալիքները: Ալիքային փաթեթ, անորոշությունների առընչությունը: Թեմա 3. Շրեդինգերի հավասարումը: Շրեդինգերի հավասարման լուծումները պարզ դեպքերի համար: Անցումը և անդրադարձումը պոտենցիալ արգելքից: Թունելային էֆեկտը: Թեմա 4. Շրեդինգերի հավասարումը ջրածնանման ատոմի համար: Էներգիայի սպեկտրը և ալիքային ֆունկցիաները: Էլեկտրոնի սեփական մեխանիկական մոմենտը, սպին: Սպին-ուղեծրային փոխազդեցությունը: Թեմա 5. Ալկալիական մետաղների ատոմների էներգիայի սպեկտրը: Ատոմը հաստատուն էլեկտրական և մագնիսական դաշտերում: Պատվի սկզբունքը: Քիմիական տարրերի պարբերական աղյուսակը: Թեմա 6. Ստիպողական և ինքնակամ ճառագայթում: Դիպոլային ճառագայթում: Լազերների ֆիզիկայի տարրերը:</p>	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Հաճախումները դասերին</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք</p> <p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Ստուգողական աշխատանք</p> <p>Ամփոփիչ ստուգում</p>	<p>20 միավոր</p> <p>20 միավոր</p> <p>20 միավոր</p> <p>20 միավոր</p> <p>20 միավոր</p>
<p>Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p>		
Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝		

	<p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները՝ - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն:</p> <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները՝ - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը</p> <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվառում Գնահատման չափանիշները՝ - ներկայություն</p> <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,</p> <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն, - բառարանային աշխատանքների ստուգում:</p> <p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Э. В. Шпольский. Атомная физика, т. 1, “Наука”, 1963 2. Э. В. Шпольский. Атомная физика, т.2, “Наука”, 1967 3. М. Борн. Атомная физика, “Мир”, 1974.. 4. Р.В. Поль. Оптика и атомная физика, “Мир”, 1966. 5. И.Е. Иродов. Задачи по общей физике, “Наука”, 1979. 6. И.Е. Иродов . Атомная физика, “Наука”, 2005 <p>Լրացուցիչ-</p>

	1. Б. М. Яворский, А. А. Детлаф. Курс физики, т. 3, “Высшая школа”, 1972. 2. Г. С. Ландсберг. Оптика, “Наука”, 1976
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 078 – Ատոմի միջուկի և տարրական մասնիկների ֆիզիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	72	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	108		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին հաղորդել խորը գիտելիքներ ատոմի միջուկի կառուցվածքի, նրա հատկությունների և նրանում ինքնաբերաբար կատարվող պրոցեսների մասին: Միջուկային փոխազդեցությունների և նրանց բնույթի մասին: <ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնել ատոմի միջուկը նկարագրող ժամանակակից մոդելները, • հաղորդակից դարձնել տարրական մասնիկների ֆիզիկայի հիմնախնդիրներին և մոդելային պատկերացումներին: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> . արտահայտելու ատոմի միջուկներին բնութագրող հատկությունները և թվարկելու նրանց տեսակները: 2. Սահմանել ատոմի միջուկի և տարրական մասնիկների կառուցվածքային առանձնահատկությունները <i>Հմտություն</i> հաշվարկելու անկայուն միջուկներում տեղի ունեցող պրոցեսները, ինչպես նաև միջուկմիջուկ և մասնիկ-միջուկ փոխազդեցությունները: <i>Կարողունակություն</i> . կիրառելու միջուկային ֆիզիկայի հետազոտական մեթոդները գիտության և տեխնոլոգիաների տարբեր ոլորտներում:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Ներածություն Միջուկային ֆիզիկայի զարգացման հիմնական փուլերը: Միկրոաշխարհի քվանտամեխանիկական առանձնահատկությունները: Միջուկային ֆիզիկայի կիրառությունները տարբեր բնագավառներում (էներգետիկա, բժշկություն, քիմիա, երկրաբանություն և այլն): Թեմա 2. Միջուկի կառուցվածքը Իզոտոպներ, իզոտոններ: Միջուկի լիցքը և զանգվածը պրոտոնի և նեյտրոնի հիմնական հատկությունները (քվարկային կառուցվածքը, պրոտոնի տրոհումը, դիտարկման փորձեր): Թեմա 3. Միջուկային ուժեր			

Միջուկային ուժերի բնույթը (փոխազդեցության էֆեկտիվ կտրվածք, միջուկային ուժերի գործողության շառավիղ, միջուկային ժամանակ, հագեցվածություն, լիցքային անկախություն, սպինից կախվածություն, թենզորային բնույթ, փոխանակային բնույթ): Միջուկային դաշտի քվանտ: Միջուկի կապի էներգիա: Ջանգվածի դեֆեկտ: Վայցգեկերի կիսաէմպերիկ բանաձև: Միջուկի շառավիղ և նրա որոշման մեթոդները (արդյունքների համեմատում): Վուդս-Սաքսոնի բաշխվածություն: Նեյտրոնների և պրոտոնների բաշխվածությունների տարբերությունը միջուկում:

Թեմա 4. Միջուկի սպին

Միջուկի սպին (լրիվ մեխանիկական մոմենտ) և մագնիսական մոմենտ: Միջուկային մագնետոն, գիրոմագնիսական հարաբերություն: Ատոմական սպեկտրների գերնուրբ կառուցվածքի ուսումնասիրությունը: Սպին և մագնիսական մոմենտների որոշման մեթոդները (Պաշեն-Բակի, Ջեեմանի էֆեկտները, Ռաբիի ռեզոնանսային մեթոդ): Նեյտրոնի մագնիսական մեմոնտի որոշումը: Միջուկում նուկլոնների մագնիսական մոմենտների ոչ ադիտիվությունը: Շմիդտի գծեր: Միջուկի էլեկտրական դիպոլ և թվադրուպոլ մոմենտներ: Միջուկի զույգություն, զույգության պահպանման օրենք: Միջուկի իզոսպին (միջուկային ուժերի լիցքային անկախությունը, հայելային միջուկներ):

Թեմա 5. Անկայուն միջուկներ

Անկայուն միջուկներ, ռադիոակտիվություն: Ռադիոակտիվ տրոհման օրենք, դարավոր հավասարակշռության օրենք: α -տրոհում: α -տրոհման պայմանները, պահպանման օրենքներ: α -տրոհման մեխանիզմը, թունելային էֆեկտ: β -տրոհում, β -տրոհման պայմանները, β - տրոհման երեք տեսակները:

γ -անցումներ: γ -անցումների մուլտիպոլություն: Պահպանման օրենքները: Ներքին կոնվերսիա: Միջուկների իզոմերիա: Շղթայական ռեակցիաներ:

Թեմա 6. Միջուկի մոդելներ

Նուկլոնների ուժեղ կապով և թույլ կապով մոդելներ: Կաթիլային մոդել: Կիրառման տիրույթները: Կաթիլային մոդելի թերությունները: α -մասնիկային մոդել:

Անկախ մասնիկների մոդել կամ Ֆերմի գազի մոդել միջուկում:

Նուկլոնների իմպուլսային բաշխվածությունը: Մոդելի կիրառման տիրույթը: Թաղանթային մոդել. թաղանթներ կազմելու սկզբունքը, մոզական թվեր: Կիրառման տիրույթները: $^{18}\text{F}_9$, $^{29}\text{Si}_{15}$, $^{17}\text{O}_9$, $^{15}\text{N}_9$, $^{20}\text{Ne}_{19}$ միջուկների սպինները ըստ թաղանթային մոդելի:

Ընդհանրացված մոդել՝ միջուկում նուկլոնների միամասնիկ և կոլեկտիվ շարժումներ: Մոդելի կիրառման տիրույթները: Ոչ աքսիալ մոդել (Դավիդովի մոդել): Միջուկի գերհոսունության մոդել:

Թեմա 7. Տարրական մասնիկների ֆիզիկա

Տարրական մասնիկների դասակարգումը: Լեպտոններ (e , μ , τ , ν_e , ν_μ , ν_τ): Մեզոններ (սովորական, տարօրինակ, հմայիչ, գեղեցիկ):

Բարիոններ (նուկլոններ, հիպերոններ): Ռեզոնանսներ (մեզոնային, բարիոնային): Քվարկներ և գլյուոններ: Մասնիկների և ռեզոնանսների զանգվածների որոշումը, կյանքի տևողություն: Տարրական մասնիկների փոխազդեցությունների տեսակները: Պահպանման

	<p>օրենքները: Միմետրիան տարրական մասնիկների ֆիզիկայում: Փորձեր հանդիպակաց փնջերի օգտագործմամբ (ψ, γ ծանր հաղորանների և Z^0, W_{\pm}^+) միջանկյալ բաղադրանքների գրանցումը:</p>										
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 70%;">Հաճախումները դասերին</td> <td style="width: 30%; text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> </table> <hr style="width: 50%; margin: 10px auto;"/> <p style="text-align: center;">Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը`</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր) Գնահատման մեթոդը`</p> <p>փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> - բառարանային աշխատանքների ստուգում: 	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր										
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

	<p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <p>- մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:</p>
Գրականություն	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ա.Ս. Դանագուլյան, Միջուկային ֆիզիկա տարրական մասնիկներ, Երևան-2006 2. Ա.Ռ. Բալաբեկյան, Գ.Ս. Կարապետյան, Ջ.Ռ. Դոնոյան, Միջուկային ֆիզիկայի խնդիրների և թեստերի ժողովածու, Երևան-2009 3. К.Н.Мухин, Экспериментальная ядерная физика (в двух томах), Москва Энергоатомиздат, 2009 4. Ю.М.Широков, Н.П.Юдин, Ядерная физика, Москва "Наука", 1980 5. Դասախոսությունների տեքստեր՝ էլեկտրոնային կրիչով

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 117 - Դասական մեխանիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	72	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	108		
Ընդամենը	180			
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Ուսումնասիրել տեսական ֆիզիկայի առաջին դասընթացի՝ «Դասական մեխանիկա» առարկայի հիմնական գաղափարները: Դիտարկվում են երեք հիմնական մոտեցումները՝ Լագրանժի, Համիլտոնի և Համիլտոն-Յակոբիի, որոնք օգտագործում են կոնկրետ խնդիրներ լուծելու համար:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ տեսական ֆիզիկայի հասկացությունները, հիմնական սկզբունքները, օրինաչափությունները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ տեսական ֆիզիկայի մաթեմատիկական ապարատին, ➤ դասական մեխանիկայի մեթոդաբանությանը, հարցերի և խնդիրների լուծման մեթոդներին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ոչ ռելյատիվիստական մեխանիկայի հիմնական օրինաչափությունները կիրառել տեսական և գործնական խնդիրների լուծման նկատմամբ: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Հիմնական հասկացություններ: Լագրանժի հավասարումներ:</p> <p>Թեմա 2. Շարժման ինտեգրալներ:</p> <p>Թեմա 3. Շարժման հավասարումների ինտեգրում:</p> <p>Թեմա 4. Համիլտոնյան ֆորմալիզմը:</p>			

	<p>Թեմա 5. Շարժումը ոչ ինտեգրիալ հաշվանքի համակարգում: Թեմա 6. Փոքր տատանումներ: Թեմա 7. Պինդ մամնի շարժումը:</p>										
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 70%;">Հաճախումները դասերին</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> </table> <hr style="width: 50%; margin: 10px auto;"/> <p style="text-align: center;">Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը`</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր) Գնահատման մեթոդը` փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> - բառարանային աշխատանքների ստուգում: 	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր										
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

Եռաչափի և քառաչափի տարածություն, քառաչափի կոորդինատներ:
 Քառաչափի վեկտորներ: Ֆիզիկական մեծությունների քառաչափ բնույթը:
 Քառաչափ արագություն և արագացում: Գործողությունների քառաչափ վեկտորների հետ: Եռաչափի և քառաչափ թենզորներ: Գործողությունների թենզորների հետ՝ թենզորների գումարումը, հանումը և բազմապատկումը:
 Քառաչափ գրադիենտ և դիվերգենցիա: Դ՝ Ալամբերի օպերատորը:
 Թենզորների դիֆերենցումը: Քառաչափ ռոտոր:
 Թեմա 2 .Էլեկտրամագնիսական դաշտի հավասարումները քառաչափ տեսքով
 Քառաչափ պոտենցիալ և հոսանքի խտություն: Մաքսվելի հավասարումները թենզորական տեսքով: Էլեկտրամագնիսական դաշտի թենզորներ: Դաշտի հավասարումների կովարիանտությունը Լորենցի ռելյատիվիստիկ ձևափոխությունների նկատմամբ: Էլեկտրամագնիսական դաշտի վեկտորների ռելյատիվիստիկ ձևափոխությունները:
 Էլեկտրամագնիսական դաշտի ինվարիանտները: Լորենցի ուժի քառաչափ խտություն: Էլեկտրամագնիսական դաշտի էներգիայի և իմպուլսի թենզոր:
 Էլեկտրամագնիսական դաշտի էներգիայի հաշվեկշռի հավասարումը, էներգիայի պահպանման օրենքը: Էլեկտրամագնիսական դաշտի իմպուլս, իմպուլսի պահպանման օրենքը լիցք-դաշտ համակարգի համար:
 Մաքսվելի հավասարումների համաչափ գրությունը, հասկացություն մագնիսական լիցքերի մասին:
 Թեմա 3 . Հարթ էլեկտրամագնիսական ալիքներ
 Հարթ ալիքների հաճախության, տարածման ուղղության և լայնույթի ձևափոխությունները: Հարթ ալիքի էներգիան: Հարթ ալիքի իմպուլսը: Հարթ ալիքների անդրադարձումը և բեկումը: Հարթ ալիքի ինվարիանտությունը:
 Ալիքի փուլի ռելյատիվիստիկ ինվարիանտությունը: Քառաչափ ալիքային վեկտոր: Դոպլերի երևույթը:
 Թեմա 4 . Շարժվող լիցքի էլեկտրամագնիսական դաշտը
 Ուշացող պոտենցիալներ, Լենար-Վիխերտի պոտենցիալները: Կամայական շարժվող լիցքի դաշտը: Էլեկտրամագնիսական ալիքների ճառագայթումը:
 Ճառագայթման էներգիան: Ճառագայթման սպեկտրալ բաղադրությունը և անկյունային բաշխումը: Վավիլով –Չերենկովի ճառագայթումը:
 Թեմա 5. Շարժվող միջավայրերի էլեկտրադինամիկա
 Միջավայրում էլեկտրամագնիսական դաշտի թենզորները և հավասարումները: Քառաչափի հոսանքի ուժ: Օհմի օրենքի գրությունը թենզորական տեսքով: Էլեկտրամագնիսական դաշտի էներգիայի և իմպուլսի թենզորը միջավայրում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Հաճախումները դասերին	20 միավոր
Ինքնուրույն աշխատանք	20միավոր
Գործնական աշխատանք	20 միավոր
Ստուգողականաշխատանք	20 միավոր
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝
 1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)
 Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝

Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:

- Գնահատման չափանիշները՝
- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
- Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)

Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:

- Գնահատման չափանիշները՝
- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
- Առարկայի իմացությունը

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝

- Հաճախումների հաշվառում

Գնահատման չափանիշները՝

- ներկայություն

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝

- բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,

5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝
փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,

- բառարանային աշխատանքների ստուգում:

6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝

- մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1.Ландау Л.Д., Лифшиц Е.М., Теоретическая физика, т.2, Теория поля, М., Наука.

2. Бредов М.М., Румянцев В.В., Топтыгин И.Н., Классическая электродинамика, М., Наука, 1985.

Լրացուցիչ

1. Батыгин В.В., Топтыгин И.Н., Сборник задач по электродинамике, М., Наука, 1977.

Գրականություն

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 119 - Քվանտային մեխանիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	72	Դասախոսություն	32
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	108		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել քվանտային ֆիզիկայի հիմնական գաղափարները և նրանց փորձնական հիմնավորումը: Շարադրվում են ոչ ռելյատիվիստիկ քվանտային մեխանիկայի հիմունքները: Միկրոաշխարհի երևույթների դուալիզմը: Անորոշությունների և վերադրման սկզբունքները: Վիճակների և ֆիզիկական մեծությունների էվոլյուցիան: Շրեդինգերի և Հայզենբերգի պատկերացումները: Միաչափ շարժում: Մոմենտի տեսություն, սպին: Դիրակի հավասարումը, նեյտրինո: Շարժումը կենտրոնահամաչափ դաշտում: Հավասարումների լուծման մոտավոր մեթոդները: Միատեսակ մասնիկների նույնականության սկզբունքը: Ատոմ: Բախումների տեսություն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ քվանտային մեխանիկայի օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ կիրառել քվանտային մեխանիկայի օրինաչափությունները քվանտային օբյեկտներին վերաբերող ստանդարտ խնդիրների լուծման նկատմամբ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ քվանտային մեխանիկայի մաթեմատիկական ապարատին, մեթոդներին և կիրառմանը քվանտային տեսության նկատմամբ: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Գաղափար ալիքային ֆունկցիայի մասին, վերադրման սկզբունքը, անորոշությունների առնչություն:</p> <p>Թեմա 2. Օպերատորները քվանտային մեխանիկայում, սեփական արժեքներ և սեփական ֆունկցիաներ:</p> <p>Թեմա 3. Միաչափ շարժման ընդհանուր օրինաչափությունները, հարմոնիկ օսցիլյատոր, թունելային էֆեկտ:</p> <p>Թեմա 4. Շարժման քանակի մոմենտի տեսություն, սպինային մոմենտ:</p> <p>Թեմա 5. Խոտորումների տեսություն, քվազիդասական մոտավորություն:</p> <p>Թեմա 6. Մասնիկի շարժումը կենտրոնահամաչափ դաշտում, ջրածնանման ատոմներ:</p> <p>Թեմա 7. Մենդելևի տարրերի պարբերական համակարգը:</p> <p>Թեմա 8. Ճառագայթման դաշտի և մասնիկների փոխազդեցության տեսություն:</p> <p>Թեմա 9. Ցրման տեսություն:</p>			

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Հաճախումները դասերին	20 միավոր
Ինքնուրույն աշխատանք	20միավոր
Գործնական աշխատանք	20 միավոր
Ստուգողականաշխատանք	20 միավոր
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`

1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)

Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`

Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:

Գնահատման չափանիշները`

- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
- Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)

Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`

Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:

Գնահատման չափանիշները`

- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
- Առարկայի իմացությունը

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

Գնահատման մեթոդը`

- Հաճախումների հաշվառում

Գնահատման չափանիշները`

- ներկայություն

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

Գնահատման մեթոդը`

- բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,

5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)

Գնահատման մեթոդը`

փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,

- բառարանային աշխատանքների ստուգում:

6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)

Գնահատման մեթոդը`

	- մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Սահակյան, Չուբարյան, «Քվանտային մեխանիկա», 2. Բլոխինցև «Քվանտային մեխանիկա», Լրացուցիչ- 1. Կոմարով Գ.Ն. «Քվանտային մեխանիկա».

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 079 - Թերմոդինամիկա և վիճակագրական ֆիզիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	72	Դասախոսություն	32
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	108		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդելու գիտելիքներ` <ul style="list-style-type: none"> • հավասարակշիռ թերմոդինամիկայի և վիճակագրական ֆիզիկայի օրինաչափությունների վերաբերյալ, • դասական և քվանտային դեպքերում մակրոսկոպական համակարգերը նկարագրելու համար կանոնական բաշխման մեթոդների վերաբերյալ , • ֆլուկտուացիաների տեսության մասին: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> 1. ներկայացնել կանոնական բաշխման մեթոդը դասական և քվանտային դեպքերում 2. լուսաբանել ստանդարտ խնդիրները տարբեր մակրոսկոպական օբյեկտների համար <i>Հմտություն</i> կիրառել վիճակագրական ֆիզիկայի հիմնական սկզբունքները կիրառել վիճակագրական ֆիզիկայի մեթոդները կոնդենսացված ֆիզիկայի բնագավառում <i>Կարողունակություն</i> քննարկել վիճակագրության հիմնական օրինաչափությունները ոչ հավասարակշիռ թերմոդինամիկայում			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա1. Վիճակագրական բաշխում:Լիուվիլի թեորեման: Էներգիայի դերը վիճակագրական ֆիզիկայում: Թեմա2. Վիճակագրական բաշխումը քվանտային համակարգերի համար: Էնտրոպիան քվանտային և դասական համակարգերում: Ջերմաստիճան և ճնշում:			

Թեմա3. Մարմինների հավասարակշռության պայմանը: Ադիաբատ պրոցես: Աշխատանք և ջերմության քանակ: Ջերմային ֆունկցիա, ազատ էներգիա, թերմոդինամիկական պոտենցիալ:

Թեմա4. Ազատ էներգիայի և թերմոդինամիկական պոտենցիալի մինիմումի պայմանը: Թերմեման փոքր ուղղումների մասին:

Թեմա5. Ջուլ-Թոմսոնի պրոցեսը: Թերմոդինամիկական անհավասարություն: Թերմոդինամիկական մեծությունների կախվածությունը մասնիկների թվից: Գիբբսի կանոնիկ բաշխումը, ազատ էներգիա:

Թեմա6. Գիբբսի մեծ կանոնիկ բաշխումը, օմեգա (Ω)-պոտենցիալ: Մաքսվելի և Բոլցմանի բաշխումներ: Ֆերմիի բաշխումը: Բուլեի բաշխում:

Թեմա7. Ֆերմի և Բուլեի գազերի թերմոդինամիկական: Այլասերված էլեկտրոնային գազ: Այլասերված Բուլեի գազ:

Թեմա8. Սև ճառագայթում: Պլանկի բանաձև: Թեմա8. Սև ճառագայթման թերմոդինամիկական: Մարմնի ճառագայթումը:

Թեմա9. Կիսահոֆի օրենքը: Պինդ մարմինները ցածր ջերմաստիճաններում:

Թեմա10. Պինդ մարմինները բարձր ջերմաստիճաններում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Հաճախումները դասերին	20 միավոր
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր
Գործնական աշխատանք	20 միավոր
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)
Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
Գնահատման չափանիշները՝
- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
- Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)
Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
Գնահատման չափանիշները՝
- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
- Առարկայի իմացությունը

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
Գնահատման մեթոդը՝
- Հաճախումների հաշվառում
Գնահատման չափանիշները՝
- ներկայություն

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
Գնահատման մեթոդը՝

	<p>- բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,</p> <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝ փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <p>- բառարանային աշխատանքների ստուգում:</p> <p>6.Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝ - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ландау Л.Д., Лифшиц Е.М., Теоретическая физика, т.5, Статистическая физика, ч.1, М., Наука, 2013. 2. Квасников И.А., Термодинамика и статистическая физика, Теория Равновесных систем, М., Наука, 1991. 3. Базаров И.П., Геворгян Э.В., Николаев Н.П., Термодинамика и статистическая физика, М., изд.. МГУ, 1986. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кубо Р., Термодинамика, М., Мир, 1970. 2. Кубо Р., Статистическая механика, М., Мир, 1976.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 085 - Ֆիզիկայի պատմություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	48	Դասախոսություն	32
			Մեմինար	16
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	42		
Ընդամենը	90			
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդելու գիտելիքներ՝ Սովորողներին ծանոթացնել ֆիզիկայի կարևորագույն օրենքների հայտնաբերման պատմությանը,</p> <p>Սովորողներին ծանոթացնել ֆիզիկայի կարևորագույն գաղափարների զարգացման պատմությանը</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p>			

	<p>Սովորողների մոտ ձևավորի նյութական աշխարհի միասնականության և ճանաչելիության ընկալում,</p> <p>Սովորողների մոտ գիտական աշխարհայացի ձևավորման գործում ներդրում ունենա,</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>խոշոր գիտնականների անցած ուղու և գիտական, հասարակական գործունեության , կարևորագույն գաղափաների բնութագրում, ներկայացում,</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Կարողանան ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության ապագա մտավորականության համապատասխան շերտի մոտ պատկերացում ձևավորի հայկական և հայաստանյան ծագումով խոշոր բնագետների մասին, նրանց աշխարհընկալման, գաղափարների և գիտական գործունեության մասին,</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Ֆիզիկայի նախապատմությունը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Գիտությունը հին աշխարհում: 1.2. Բնափիլիսոփայությունը հին Հունաստանում: Արիստոտել: Արքիմեդ: 1.3. Գիտությունն արաբական միջնադարյան Արևելքում: 1.4. Գիտությունը Հայաստանում, Հնդկաստանում և Հեռավոր Արևելքում: 1.5. Ֆիզիկական պատկերացումների զարգացումը Եվրոպայում Վերածննդի ժամանակաշրջանում: Լեոնարդո դա Վինչի: <p>Թեմա 2. Դասական ֆիզիկայի ձևավորումը և սկզբնական զարգացումը</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. 17-րդ դարի գիտական հեղափոխության առաջին քայլերը: 2.2. Կոպեռնիկոսի "Երկնային ոլորտների պտույտների մասին" աշխատության նշանակությունը բնագիտության զարգացման գործում: 2.3. Պայքարը արևակենտրոն համակարգի համար: Ջորդանո Բրունո: 2.4. Գիտության նոր մեթոդաբանությունը և նոր կազմակերպումը: Ֆ.Բեկոն,Ռ.Դեկարտ: 2.5. Կեպլերի աշխատանքները օպտիկայում և երկնային մեխանիկայում: 2.6. Գ. Գալիլեյը և նրա աշխատանքների դերը փորձարարական ֆիզիկայի զարգացման գործում: 2.7. 17-րդ դարի ֆիզիկայի մեծագույն ձեռքբերումները: Է.Տորիչելլի, Բ.Պասկալ, Ք.Հյույգենս, Ռ.Հուկ, Ռ.Բոյլ, և նրանց աշխատանքները: 2.8. Ի.Նյուտոնը և նրա մոտեցումները ֆիզիկական երևույթների հետազոտման գործում: <p>Թեմա 3. Ֆիզիկայի առանձին ճյուղերի զարգացումը</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Մեխանիկա: 3.2. Դասական թերմոդինամիկայի ծագումն ու զարգացումը: Էներգիայի պահպանման օրենքը: 3.3. Թերմոդինամիկայի առաջին և երկրորդ օրենքները: 3.4. Ատոմա-մոլեկուլային վարկածը և նրա հիմնավորումը: Վիճակագրական ֆիզիկայի կայացումը Ջ.Կ.Մաքսվելի, Լ.Բոլցմանի, Ջ.Գիբբսի աշխատանքներում: 3.5. Ֆիզիկական օպտիկայի առաջացումը և զարգացումը: Թ.Յունգի և Օ.Ֆրենելի աշխատանքները: Ալիքային օպտիկայի հաղթանակը:

- 3.6. Էլեկտրամագնիսականության հիմնական օրենքների հայտնաբերումը: Շ.Կուլոն, Հ.Կավենդիշ, Լ.Գալվանի, Ա.Վոլտա, Գ.Օհմ. Բ.Էրստեդ. Մ.Տարադեյ, Ա.Մ.Ամպեր:
- 3.7 Էլեկտրամագնիսական դաշտի տեսության ստեղծումը Մաքսվելի կողմից:
- 3.8 19-րդ դարի երկրորդ կեսի ֆիզիկայի հիմնական բնորոշ գծերը:
- 3.9 Գիտության կազմակերպման ժամանակակից ձևերի առաջացումը: Թեմա 4. 20-րդ դարասկզբին ֆիզիկայում իրականացված գիտական հեղափոխությունը
- 4.1.Շարժվող միջավայրի էլեկտրադինամիկա: Ա.Մայքելսոն, Չ.Ա.Լորենց, էթերի գաղափարը:
- 4.2.Այնշթայնի հարաբերականության մասնավոր տեսությունը:
- 4.3.Հարաբերականության տեսության հետագա զարգացումը: Հարաբերականության ընդհանուր տեսությունը:
- 4.4.Ռենտգենյան ճառագայթների հայտնաբերումը:
- 4.5.Ռադիոակտիվության հայտնաբերումը:
- 4.6.Էլեկտրոնի հայտնաբերումը;
- 4.7.Ճառագայթման տեսության զարգացումը և քվանտի գաղափարի ծագումը:
- 4.8.Տոտեֆեկտ, բացատրումը Այնշթայնի կողմից:
- 4.9.Ատոմի մոդելները մինչև Բորը:
- 4.10.Ռեզերֆորդի ատոմի մոդելը: Բորի տեսությունը:
- 4.11.Քվանտային մեխանիկայի սկզբնավորումը:
- 4.12.Պրոտոնի, նեյտրոնի հայտնաբերումը: Ատոմի միջուկ, միջուկների ճեղքումը:
- Թեմա 5. Ժամանակակից ֆիզիկայի կարևորագույն ուղղությունները
- 5.1.Տարրական մասնիկների ֆիզիկա:
- 5.2.Օպտիկա և քվանտային էլեկտրոնիկա:
- 5.3.Ցածր ջերմաստիճանների ֆիզիկա և գերհաղորդականություն:
- 5.4.Աստղաֆիզիկա:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Հաճախումները դասերին	20 միավոր
Ինքնուրույն աշխատանք	20միավոր
Գործնական աշխատանք	20 միավոր
Ստուգողականաշխատանք	20 միավոր
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`

- 1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
 - Գնահատման չափանիշները`
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
 - Առարկայի իմացություն:
- 2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`

	<p>Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <p>փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> - բառարանային աշխատանքների ստուգում: <p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ландау Л.Д., Лифшиц Е.М., Теоретическая физика, т.5, Статистическая физика, ч.1, М., Наука, 2013. 2. Квасников И.А., Термодинамика и статистическая физика, Теория Равновесных систем, М., Наука, 1991. 3. Базаров И.П., Геворгян Э.В., Николаев Н.П., Термодинамика и статистическая физика, М., изд.. МГУ, 1986. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кубо Р., Термодинамика, М., Мир, 1970. 2. Кубо Р., Статистическая механика, М., Мир, 1976.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ – 086 - ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկա
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ

Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	72	Դասախոսություն	40
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	108		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել գիտելիքներ <ul style="list-style-type: none"> • Ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկայի ընդհանուր հարցերի վերաբերյալ • Ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկայի մասնավոր հարցերի վերաբերյալ • Ֆիզիկայ ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների մասին 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <p>Գիտելիք</p> <p>Տիրապետի ֆիզիկայի դասավանդման ընդհանուր և մասնավոր հարցերին Հմտություն</p> <p>Կարողանա ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկայից ստացած գիտելիքները կիրառել ֆիզիկայի տարբեր դասաթեմաների ուսուցման ժամանակ Կարողունակություն</p> <p>Կարողանա մեթոդաբանական մոտեցում ցուցաբերի ֆիզիկայի դասաթեմաների պարզաբանման, ներկայացման և գործնական աշխատանքներ կատարման նկատմամբ</p>			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկան ուրպես մանկավարժական գիտություն: Նրա առարկան և հետազոտման մեթոդը: Թեմա 2 Ֆիզիկայի ուսուցման խնդիրները միջնակարգ դպրոցում: ֆիզիկայի դասընթացի բովանդակությունները և կառուցվածքը: Թեմա 3 ֆիզիկայի կապը այլ ուսումնական առարկաների հետ: Թեմա 4 ֆիզիկական գիտելիքների կառուցվածքը: Թեմա 5 ֆիզիկական գիտելիքների ձևաորման գործընթացը: Թեմա 6 ֆիզիկական հասկացությունների սահմանումը և նրանց դերը ուսուցման գործընթացում: Թեմա 7 Դիդակտիկական սկզբունքների իրականացումը ֆիզիկայի ուսուցման գործընթացում: Թեմա 8 Ուսուցման մեթոդները ֆիզիկայում: Թեմա 9 պրոբլեմային ուսուցումը ֆիզիկայում: Թեմա 10 ֆիզիկայի խնդիրների լուծման մեթոդաբանությունը Թեմա 11 Ֆիզիկայի լուծման տեսակները և նրանց մեթոդաբանությունը:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Հաճախումները դասերին	20 միավոր		
	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր		
	Գործնական աշխատանք	20 միավոր		
	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր		
	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր		
	<hr/> Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %			
	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`			

	<p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները՝ - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն:</p> <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները՝ - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը</p> <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ - Հաճախումների հաշվառում Գնահատման չափանիշները՝ - ներկայություն</p> <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,</p> <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն, - բառարանային աշխատանքների ստուգում:</p> <p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бугаев А. И ., “Методика преподавания физики в средней школе” М. Просвещение, 2. Методика преподавания физики (в 8-10 классах средней школы) часть 2- под редакций В. П. Орехова и А. В. Усовой, Москва “ Просвещение” 3. Кондратьев А.С., Прияткин Н.А. Современные технологии обучения физике: Учебное пособие-СПб.: Изд-во С.-петерб. ун-та, 2006.-342

	<p>4. Кондратьев А.С., Филиппов М.Э. Физические задачи и математическое моделирования реальных процессов: учебно-методическое пособие для учителя. СПб: Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2001, 111 с.</p> <p>5. Кондратьев, А. С. Методологический принцип симметрии в курсе физики средней школы: (метод. рекомендации) / А. С. Кондратьев, В. М. Уздин, А. М. Цатурян; РГПУ им. А. И. Герцена. – Л.,– 50 с.</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <p>1. Бутиков, Е. И. Физика в примерах и задачах: учеб. пособие / Е. И. Бутиков, А. А. Быков, А. С. Кондратьев. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Наука,– 469 с.</p> <p>2. Цатурян, А. М. Повторение курса физики как обобщающая модель обучения физике / А. М. Цатурян // Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена. – СПб., - № 141. - С. 141-148.</p> <p>3. Цатурян, А. М. Современные технологии организации обобщающего повторения школьного курса физики: монография / А. М. Цатурян. - Ванадзор: СИМ ТПАГРАТУН, - 106 с.</p> <p>4. Цатурян, А. М. Физика-12: учеб.-метод пособие по организации повторения школ курса физики (для учеников 12-го кл. ст. школы с углубл. обучением естествознанию и математике и общего потока) / А. М. Цатурян. – Ванадзор: СИМ, 2012. – 194 с.</p>
--	---

Դասընթացի անվանումը	- Ֆիզիկայի խնդիրների լուծման պրակտիկում 1		
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ		
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ		
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն
			Մեմինար
			Լաբորատոր աշխատանք
			Գործնական աշխատանք
	Ինքնուրույն	20	
	Ընդամենը	60	
Ստուգման ձևը	Ստուգարք		
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել գիտելիքների <ul style="list-style-type: none"> • Ֆիզիկական խնդիրների լուծման մեթոդաբանության մասին • Ֆիզիկական խնդիրների լուծման մակարդակների մասին • Ֆիզիկական խնդիրների լուծման որակական մեթոդների մասին 		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <p>Գիտելիք</p> <p>Գաղափար ունենա ֆիզիկական խնդիրների դասակարգման, լուծման մեթոդաբանության և լուծման մակարդակների մասին</p> <p>Հմտություն</p>		

	<p>Կարողանա իրականացնել խնդրի բովանդակության վերլուծություն և ճիշտ կիրառել համապատասխան ֆիզիկական օրենքները</p> <p>Կարողունակություն</p> <p>Տեսական նյութի ուսուցման ժամանակ ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել խնդիրների լուծման ժամանակ</p>										
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 Մեխանիկայի դասավանդման մեթոդիկական հիմնական և ավագ դպրոցում:</p> <p>Թեմա 2 Մոլեկուլային կինետիկ տեսության և թերմոդինամիկայի դասավանդման մեթոդիկական ավագ դպրոցում:</p>										
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 70%;">Հաճախումները դասերին</td> <td style="width: 30%; text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> </table> <hr style="width: 50%; margin: 10px auto;"/> <p style="text-align: center;">Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)</p> <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝</p> <p>Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p style="padding-left: 40px;">Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)</p> <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝</p> <p>Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր)</p>	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր										
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

Գնահատման մեթոդը՝ փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,

- բառարանային աշխատանքների ստուգում:

6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝

- մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:

Պարտադիր-

1. Кондратьев А.С., Филиппов М.Э. Физические задачи и математическое моделирования реальных процессов: учебно-методическое пособие для учителя. СПб: Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2001, 111 с.
2. Кондратьев, А. С. Методологический принцип симметрии в курсе физики средней школы: (метод. рекомендации) / А. С. Кондратьев, В. М. Уздин, А. М. Цатурян; РГПУ им. А. И. Герцена. – Л.,– 50 с.
3. Бутиков, Е. И. Физика в примерах и задачах: учеб. пособие / Е. И. Бутиков, А. А. Быков, А. С. Кондратьев. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Наука,– 469 с.
4. Цатурян, А. М. Повторение курса физики как обобщающая модель обучения физике / А. М. Цатурян // Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена. – СПб., - № 141. - С. 141-148.
5. Цатурян, А. М. Современные технологии организации обобщающего повторения школьного курса физики: монография / А. М. Цатурян. - Ванадзор: СИМ ТПАГРАТУН, - 106 с.
6. Цатурян, А. М. Физика-12: учеб.-метод пособие по организации повторения школ курса физики (для учеников 12-го кл. ст. школы с углубл. обучением естествознанию и математике и общего потока) / А. М. Цатурян. – Ванадзор: СИМ, - 194 с.

Լրացուցիչ-

1. Бугаев А. И ., “Методика преподавания физики в средней школе” М. Просвещение,
2. Методика преподавания физики (в 8-10 классах средней школы) часть 2-под редакций В. П. Орехова и А. В. Усовой, Москва “ Просвещение”

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	-Ֆիզիկայի խնդիրների լուծման պրակտիկում 2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	20		

	Ընդամենը	60										
Ստուգման ձևը	Ստուգաթղթ											
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել գիտելիքների <ul style="list-style-type: none"> • Ֆիզիկական ղնդիրների լուծման մեթոդաբանության մասին • Ֆիզիկական ղնդիրների լուծման մակարդակների մասին • Ֆիզիկական խնդիրների լուծման որակական մեթոդների մասին 											
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <p>Գիտելիք</p> <p>Գաղափար ունենա ֆիզիկական խնդիրների դասակարգման, լուծման մեթոդաբանության և լուծման մակարդակների մասին</p> <p>Հմտություն</p> <p>Կարողանա իրականացնել խնդրի բովանդակության վերլուծություն և ճիշտ կիրառել համապատասխան ֆիզիկական օրենքները</p> <p>Կարողունակություն</p> <p>Տեսական նյութի ուսուցման ժամանակ ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել խնդիրների լուծման ժամանակ</p>											
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Մոլեկուլային կինետիկ տեսության և թերմոդինամիկայի դասավանդման մեթոդիկան ավագ դպրոցում: Թեմա 2 Էլեկտրադինամիկայի դասավանդման մեթոդիկան հիմնական և ավագ դպրոցում:											
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<table> <tr> <td>Հաճախումները դասերին</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td>20միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողականաշխատանք</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td>20 միավոր</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)</p> <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝</p> <p>Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)</p> <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝</p> <p>Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p>		Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողականաշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր											
Ինքնուրույն աշխատանք	20միավոր											
Գործնական աշխատանք	20 միավոր											
Ստուգողականաշխատանք	20 միավոր											
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր											

	<p>- Հաճախումների հաշվառում Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը՝</p> <p>փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> - բառարանային աշխատանքների ստուգում: <p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кондратьев А.С., Филиппов М.Э. Физические задачи и математическое моделирования реальных процессов: учебно-методическое пособие для учителя. СПб: Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2001, 111 с. 2. Кондратьев, А. С. Методологический принцип симметрии в курсе физики средней школы: (метод. рекомендации) / А. С. Кондратьев, В. М. Уздин, А. М. Цатурян; РГПУ им. А. И. Герцена. – Л.,– 50 с. 3. Бутиков, Е. И. Физика в примерах и задачах: учеб. пособие / Е. И. Бутиков, А. А. Быков, А. С. Кондратьев. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Наука,– 469 с. 4. Цатурян, А. М. Повторение курса физики как обобщающая модель обучения физике / А. М. Цатурян // Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена. – СПб., - № 141. - С. 141-148. 5. Цатурян, А. М. Современные технологии организации обобщающего повторения школьного курса физики: монография / А. М. Цатурян. - Ванадзор: СИМ ТПАГРАТУН, - 106 с. 6. Цатурян, А. М. Физика-12: учеб.-метод пособие по организации повторения школ курса физики (для учеников 12-го кл. ст. школы с углубл. обучением естествознанию и математике и общего потока) / А. М. Цатурян. – Ванадзор: СИМ, - 194 с. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бугаев А. И ., “Методика преподавания физики в средней школе” М. Просвещение, 2. Методика преподавания физики (в 8-10 классах средней школы) часть 2-под редакций В. П. Орехова и А. В. Усовой, Москва “ Просвещение”

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	- Ֆիզիկայի խնդիրների լուծման պրակտիկում 3			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	20		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել գիտելիքների <ul style="list-style-type: none"> • Ֆիզիկական ղեկավարների լուծման մեթոդաբանության մասին • Ֆիզիկական ղեկավարների լուծման մակարդակների մասին • Ֆիզիկական խնդիրների լուծման որակական մեթոդների մասին 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գիտելիք Գաղափար ունենա ֆիզիկական խնդիրների դասակարգման, լուծման մեթոդաբանության և լուծման մակարդակների մասին Հմտություն Կարողանա իրականացնել խնդրի բովանդակության վերլուծություն և ճիշտ կիրառել համապատասխան ֆիզիկական օրենքները Կարողունակություն Տեսական նյութի ուսուցման ժամանակ ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել խնդիրների լուծման ժամանակ			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Մագնիսականություն բաժնի դասավանդման մեթոդիկական ավագ դպրոցում Թեմա 2 Օպտիկայի և քվանտային ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկական ավագ դպրոցում			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Հաճախումները դասերին	20 միավոր		
	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր		
	Գործնական աշխատանք	20 միավոր		
	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր		
	Անփոփոխ ստուգում	20 միավոր		
	<hr/> Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %			
	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝ 1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները՝ - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,			

	<p>- Առարկայի իմացություն:</p> <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ: Գնահատման չափանիշները`</p> <p>- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը</p> <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) Գնահատման մեթոդը` - Հաճախումների հաշվառում Գնահատման չափանիշները` - ներկայություն</p> <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) Գնահատման մեթոդը` - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,</p> <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը` փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն, - բառարանային աշխատանքների ստուգում:</p> <p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը` - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <p>3. Кондратьев А.С., Филиппов М.Э. Физические задачи и математическое моделирования реальных процессов: учебно-методическое пособие для учителя. СПб: Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2001, 111 с.</p> <p>4. Кондратьев, А. С. Методологический принцип симметрии в курсе физики средней школы: (метод. рекомендации) / А. С. Кондратьев, В. М. Уздин, А. М. Цатурян; РГПУ им. А. И. Герцена. – Л.,– 50 с.</p> <p>5. Бутиков, Е. И. Физика в примерах и задачах: учеб. пособие / Е. И. Бутиков, А. А. Быков, А. С. Кондратьев. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Наука,– 469 с.</p> <p>6. Цатурян, А. М. Повторение курса физики как обобщающая модель обучения физике / А. М. Цатурян // Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена. – СПб., - № 141. - С. 141-148.</p>

	<p>7. Цатурян, А. М. Современные технологии организации обобщающего повторения школьного курса физики: монография / А. М. Цатурян. - Ванадзор: СИМ ТПАГРАТУН, - 106 с.</p> <p>8. Цатурян, А. М. Физика-12: учеб.-метод пособие по организации повторения школ курса физики (для учеников 12-го кл. ст. школы с углубл. обучением естествознанию и математике и общего потока) / А. М. Цатурян. – Ванадзор: СИМ, - 194 с.</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <p>1. Бугаев А. И. ., “Методика преподавания физики в средней школе” М. Просвещение,</p> <p>2. Методика преподавания физики (в 8-10 классах средней школы) часть 2-под редакций В. П. Орехова и А. В. Усовой, Москва “ Просвещение”</p>
--	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	- Ֆիզիկայի օլիմպիական խնդիրների պրակտիկում										
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ										
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 8-րդ կիսամյակ										
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>Դասախոսություն</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Մեմինար</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Լաբորատոր աշխատանք</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td>40</td> </tr> </table>	Դասախոսություն		Մեմինար		Լաբորատոր աշխատանք		Գործնական աշխատանք	40
Դասախոսություն											
Մեմինար											
Լաբորատոր աշխատանք											
Գործնական աշխատանք	40										
	Ինքնուրույն	20									
	Ընդամենը	60									
Ստուգման ձևը	Ստուգաք										
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել գիտելիքներ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ոչ ստանդարտ խնդիրների լուծման վերաբերյալ, • օլիմպիական բարդության խնդիրների լուծման մեթոդաբանության վերաբերյալ: 										
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գիտելիք</p> <p>Տարբեր բնույթի օլիմպիական խնդիրների լուծման մեթոդներ: Հմտություն</p> <p>Ոչ ստանդարտ խնդիրների վերլուծություն և որակական մեթոդների կիրառման կարողություն:</p> <p>Կարողունակություն</p> <p>Ձևավորել խնդիրների լուծման նկատմամբ ոչ ստանդարտ մտածողության տարրեր:</p>										
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Օլիմպիական խմբակները որպես սովորողների նախապիրությունների դրսևորման միջոց՝ տարբերակված ուսուցման պայմաններում:</p> <p>Թեմա 2. Ֆիզիկական օլիմպիական խնդիրները որպես ոչ ստանդարտ լուծում պահանջող առաջադրանքների համակարգ:</p> <p>Թեմա 3. Մեխանիկայից օլիմպիական խնդիրների լուծման օրինակներ:</p> <p>Թեմա 4. Մոլեկուլայի կինետիկ տեսության և թերմոդինամիկայից օլիմպիական խնդիրների լուծման օրինակներ:</p>										

	<p>Թեմա 5. Էլեկտրական և մագնիսական երևույթներից օլիմպիական խնդիրների լուծման օրինակներ:</p> <p>Թեմա 6. Օպտիկայից օլիմպիական խնդիրների լուծման օրինակներ:</p>										
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<table border="0"> <tr> <td>Հաճախումները դասերին</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td>20միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողականաշխատանք</td> <td>20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td>20 միավոր</td> </tr> </table> <hr/> <p style="text-align: center;">Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) Գնահատման մեթոդը՝ փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> - բառարանային աշխատանքների ստուգում: <p>6.Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p>	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողականաշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողականաշխատանք	20 միավոր										
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

	<p>Գնահատման մեթոդը՝ - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:</p>
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сборник задач для подготовки к олимпиадам по физике. Основы механики. 7 класс. Под редакцией М.Ю. Замятина. Москва 2019. 2. Сборник задач для подготовки к олимпиадам по физике. Тепловые явления. Постоянный ток, Оптика. 8 класс. Под редакцией М.Ю. Замятина. Сочи 2018. 3. Гольдфарб Н.И. Сборник вопросов и задач по физике: Учеб. Пособие. – 5-е изд. – М.: Высш. Школа, 1983. – 351 с. 4. Ֆիզիկայի խնդիրներ: Ուսումնական ձեռնարկ / Ի.Ի. Վորոբյով, Պ.Ի. Ջուբկով, Օ. Յա. Սավչենկո և այլն / Օ. Յա. Սավչենկոյի խմբագրությամբ/- Եր.: Տիգրան Մեծ, 2008.- 528 էջ: 5. Бутиков Е.И., Быков А.>, Кондратьев А.С. Физика в задачах. Учебное пособие. Л., Изд-во Ленингр. ун-та, 1974. 160 с. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գրիգորյան Գ. Ֆիզիկայի հանրապետական օլիմպիադաներ (1983-2003)/ Գ. Գրիգորյան, Բ. Փախչանյան.- Եր.: ՄՀՄ գրատուն, 2016.-224 էջ: 2. Գրիգորյան Գ. Յուզբաշյան Է. Ֆիզիկայի հանրապետական օլիմպիադաներ – Եզրափակիչ փուլ – 2004-2016: 192 էջ: 3. Ավանեսյան Ռ.Ե. Ֆիզիկայի օլիմպիական խնդիրների ընտրանի / Ռ.Ե. Ավանեսյան – Եր.: <<Կոունկ տպագրատուն>> ՄՊԸ, 2013. Մաս 1: Կինեմատիկա: Լուծումներով.-252 էջ:

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	- Ռադիոէլեկտրոնիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	48	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	24
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	42		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Ռադիոէլեկտրոնիկայի դասընթացի յուրացման նպատակ հանդիսանում է տեսական գիտելիքների ձեռք բերումը, ռադիոչափիչ սարքերի հետ աշխատելու ունակության ձեռք բերում:			
Դասընթացի վերջնաբարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնաբարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>➤ ազդանշանների սպեկտրների տեսության հիմնական դրույթները, գաղափար կազմի ակտիվ և պասիվ գոյիչների մասին,</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ուժեղացուցիչ և գեներացող սարքավորումները, սխալների տեսությունը, ➤ փորձերի վերամշակման անալոգային և թվային ռադիոչափիչ սարքերի աշխատանքի սկզբունքը: <p><i>Հնտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ժամանակակից ռադիոտեխնիկական սարքավորումների և չափիչ սարքերի հետ աշխատելուն, ➤ փորձերի սխալների հաշվման և մինիմիզացման մեթոդներին: <p><i>Գարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ կողմնորոշվել ռադիոսխեմատիկական սարքավորումների կառուցման և վերլուծման հարցերում, ➤ օգտվել ժամանակակից սարքավորումներից: 										
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Ազդանշաններ: Կոտելնիկովի թեորեման: Լաբորատոր աշխատանք «Ազդանշանների ստացման գեներատորներ»:</p> <p>Թեմա 2. Ազդանշաններ: Լաբորատոր աշխատանք «Ազդանշանների ամպլիտուդային սպեկտրները»:</p> <p>Թեմա 3. Բաշխված և կենտրոնացված պարամետրերով գծային շղթաներ: Լաբորատոր աշխատանք «Ակտիվ և պասիվ գտիչներ»:</p> <p>Թեմա 4. Գծային շղթաներ: Լաբորատոր աշխատանք «Էլեկտրական գտիչներ»:</p> <p>Թեմա 5. Ուժեղացուցիչներ: Լաբորատոր աշխատանք «Հետադարձ կապը ուժեղացուցիչներում»:</p> <p>Թեմա 6. Տատանողական երևույթները ռադիոէլեկտրոնային սարքերում: Լաբորատոր աշխատանք «Ազատ և հարկադրական տատանումներ»:</p> <p>Թեմա 7. Գեներատորներ: Լաբորատոր աշխատանք «Ֆունկցիոնալ գեներատորի աշխատանքի սկզբունքը»:</p> <p>Թեմա 8. Տատանումների ամպլիտուդային մոդուլացիայի միջոցները և մեթոդները: Լաբորատոր աշխատանք «Էլեկտրոօպտիկական մոդուլատորի աշխատանքը»:</p> <p>Թեմա 9. Էլեկտրոմագնիսական ալիքների տարածումը: Լաբորատոր աշխատանք «Ալեհավաք»:</p>										
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">Հաճախումները դասերին</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> </table> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;">————— Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p style="padding-left: 40px;">Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: <p>2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝</p>	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր										
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

	<p>Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը <p>3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն <p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <p>փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> - բառարանային աշխատանքների ստուգում: <p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:
Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <p>1. Бойко Б.П. Основы радиоэлектроники. Часть. 2 Теоритические основы анализа радиоуеле. Уч. Пособ 2006г.-108ст.</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <p>1. Харкевич А.А. Основы радиотехники. 2007г.-512ст</p>

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՔԿ/բ - 118 - Համակարգչային էքսպերիմենտները ֆիզիկայում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	16
			Մեմինար	

			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	34		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Համակարգչային էքսպերիմենտները ֆիզիկայում դասընթացի յուրացման նպատակներն են համոզահանում ուսանողների մոտ հետաքրքրություն առաջացնել մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդների և համակարգչային ինֆորմացիոն տեխնալոգիաների նկատմամբ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ֆիզիկական փորձերի կատարման ժամանակակից տեխնիկան, ➤ ֆիզիկական փորձերի համակարգչային ներկայացման հնարավորությունները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ֆիզիկական փորձերի կատարման ժամանակակից տեխնիկայի շահագործման մեթոդներին, եղանակներին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ինտերնետից որոնել և գտնել ֆիզիկական փորձերի նկարագրություններ, ➤ իրականացնել համակարգչային փորձեր, ➤ կատարել չափումներ մեծությունների տարբեր արժեքների համար: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Անկյան տակ նետված մարմնի շարժման ուսումնասիրումը: Թեմա 2. Շարժման քանակի պահպանման օրենքի հետազոտումը: Թեմա 3. Չապանակային ճոճանակի տատանողական շարժումը: Թեմա 4. Ստիպողական մեխանիկական տատանումներ: Թեմա 5. Մոլորակների շարժման օրենքների հետազոտումը: Թեմա 6. Մոլեկուլների շարժման օրենքների ուսումնասիրում: Բրոունյան շարժում: Թեմա 7. Իդեալական գազի օրենքների ցուցադրում: Թեմա 8. Գազի մոլեկուլների ազատ վազքի երկարության որոշումը: Թեմա 9. Գազ-հեղուկ ֆազային անցում: Թեմա 10. Օհմի օրենքի ստուգումը: Թեմա 11. Դիմադրության որոշումը Ուիստոնի կամրջակով: Թեմա 12. Լույսի ալիքի երկարության որոշումը դիֆրակցիոն ցանցով: Թեմա 13. Լույսի ինտերֆերենցիայի ուսումնասիրումը: Թեմա 14. Լույսի դիսպերսիայի դիտումը: Ատոմական սպեկտրների ուսումնասիրումը: Թեմա 15. Ֆոտոէֆեկտի ուսումնասիրումը: Թեմա 16. Մասնիկի տեսակարար լիցքի որոշումը: Թեմա 17. Վիլսոնի խցիկում մասնիկների գրանցումը: Թեմա 18. Նյութում գամմա-ճառագայթման կլանման ցուցադրում:</p>			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Հաճախումները դասերին	20 միավոր		
	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր		
	Գործնական աշխատանք	20 միավոր		
	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր		
	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր		
	<hr/> <p>Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p>			
	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`			

1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)
 Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
 Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
 Գնահատման չափանիշները՝
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
 - Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)
 Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
 Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
 Գնահատման չափանիշները՝
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
 - Առարկայի իմացությունը

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - Հաճախումների հաշվառում
 Գնահատման չափանիշները՝
 - ներկայություն

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,

5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,
 - բառարանային աշխատանքների ստուգում:

6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:

Գրականություն

Պարտադիր-

1. Тарасевич Ю.Ю. Математическое и компьютерное моделирование. Уч. Пособие 2003г 261ст
2. Зарубин В.С. Математическое моделирование в технике. Уч. Пособие 2004г 180 ст

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/բ -111-Կիրառական խնդիրների լուծումը համակարգչով			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 8-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Լսարանային	16
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40
	Ինքնուրույն	34		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչով կիրառական խնդիրների լուծման հնարավորությունների և հմտությունների հետ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ծրագրավորման համապատասխան միջավայրի և խնդիրների լուծման քայլերի հաջորդականության մասին: <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի</p> <ul style="list-style-type: none"> – կիրառական խնդիրների լուծման հմտություններին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա</p> <ul style="list-style-type: none"> – ձեռք բերած համակարգված գիտելիքները կիրառել կիրառական խնդիրներ լուծելիս: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Կոմպիլատոր հաշվարկներ</p> <p>Թեմա 2. Երկուական հավաքածուի մեջ 1-երի քանակի հաշվում</p> <p>Թեմա 3. Ներկայացման խնդիրը: Տարբերությունները պահպանող կոդեր</p> <p>Թեմա 4. Տեխնոլոգիական թափոններով ձևման խնդրի մոդել և թափոնների քանակի գնահատում</p> <p>Թեմա 5. Բազմապրոցեստրանոց համակարգերում դասացուցակների կառուցման խնդիրների մոդելներ</p>			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսված է ստուգարք: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի « Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»			
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Г. Шилдт – “С# 4.0 полное руководство”, М, Вильямс, 2011 2. Б. Ватсон – “С# 4.0 на примерах”, БХВ-Петербург, 2011			

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 132 - Մանկավարժություն
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 4-րդ կիսամյակ

Ժամերի քաշի սումը	Լսարանային	54	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	30
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	96		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևեր	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին զինել մանկավարժական տեսական գիտելիքները արդյունավետ կիրառելու կարողություններով և հմտություններով, ընդարձակել նրանց մանկավարժական աշխարհայացքը՝ զարգացնել մանկավարժական վերլուծական, համադրական և ստեղծագործական կարողությունները: Ձևավորել մանկավարժական տարբեր իրավիճակներում արագ կողմնորոշվելու կարողություն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները, մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ, մանկավարժական գիտաճյուղերի բնութագիրը, մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները, անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները, անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը, կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը, ուսուցման գործընթացի էությունը, ուսուցման սկզբունքները, ուսուցման մեթոդները և միջոցները, ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոլյուցիոն զարգացումը, դասընթացի սուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև, ուսուցման կազմակերպման օժանդակ ձևերը, ուսուցման գործընթացի կազմակերպման նյութի և կազմակերպման նոր համակարգերը, ուսուցման գործընթացի խտրողական մոտեցումները և նպատակները, ուսուցման ժամանակակից մեթոդների և տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում, ուսուցչին ներկայացվող կոմպլեքսային խնդիրներ և մասնագիտական կոմպլեքսային խնդիրներ, դաստիարակության նպատակի հիմնական խնդիրը, դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները, դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները, դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը, դաստիարակության բաղադրամասերը: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը, տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն 			

- ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը,
- ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաստավորմանը,
- տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցիչ-դաստիարակի կոմպետենցիաների գաղափարագրմանը
- մանկավարժական վարպետությանը:
-

Կարողունակություն

- արդյունավետ օգտվել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից,
- իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները,
- իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը,
- իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը,
- բնութագրել ուսուցողական և միավորային մատյանները,
- ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը,
- ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները,
- կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները,
- տրամաբանել մասնագիտական կոմպետենտության ձեռքբերման պահանջները
- արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում,
- տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային,
- տիրապետի կոլեկտիվի տեսական հիմունքներին,
- տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին:

Դասընթացի բովանդակությունը

- Թեմա 1. Մանկավարժությունը ծագումը, օբյեկտը, առարկան, հիմնական հասկացությունները: Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ:
- Թեմա 2. Անձնավորության զարգացման գործոնները, տարիքային փուլերը: Անձնավորության ձևավորման խնդիրը մանկավարժության մեջ:
- Թեմա 3. Դիդակտիկայի էությունը, հիմնական հասկացությունների բնութագիրը: Ուսուցման գործընթացի էությունը, օրինաչափությունները, սկզբունքները: Ուսուցման մեթոդները, կազմակերպման ձևերը:
- Թեմա 4. Դաստիարակության գործընթացի էությունը, իմաստները, օրինաչափությունները, առանձնահատկությունները: Դաստիարակության սկզբունքները: Դաստիարակության մեթոդները, դրանց դասակարգումը, դաստիարակության կազմակերպման ձևերը:
- Թեմա 5. Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը:
- Թեմա 6. Դպրոցականների աշխարհայացքի ձևավորումը:
- Թեմա 7. Դաստիարակության բաղադրամասերը:
- Թեմա 8. Դպրոցի կառավարման հիմունքները:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Բանավոր, գրավոր հարցում, թեստ
Ներկայություն, գիտականություն, ինքնուրույնություն, ակտիվություն, խոսքի հստակություն:

Գրականություն

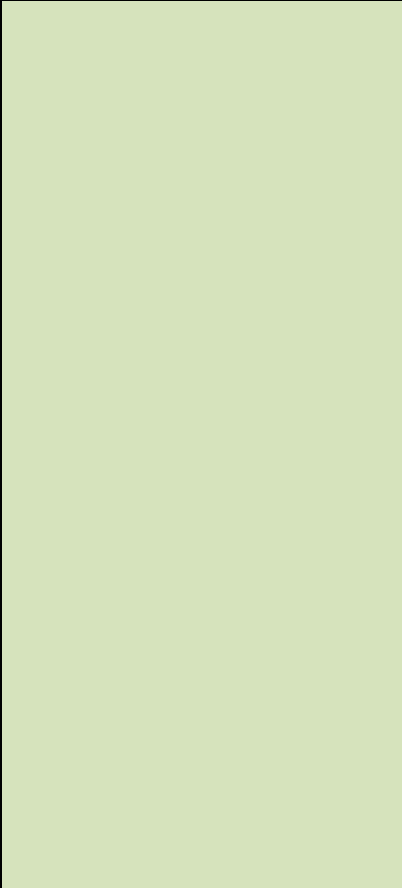
Պարտադիր-

1.Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն, Ե.2004
 2.Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին,
 Մանկավարժության ներածություն
 3.Գ. Ե. Ղույունյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք, Ե 2005
 4.Յու. Կ. Բարանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2, Ե. 1986
 5.Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1976
 6.Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ, Ե.1999
 7.Լեոնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները, Ե. 1968
 8.И. П. Подласый, Педагогика, М. 2003
 9.Б. П. Есупова, Основы дидактики, 1967
 10.А. С. Макаренко, Педагогическая поэма, М. 1979

Լրացուցիչ-

1. Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա», Երևան, 1962թ.
 2.Ա. Մակարենկո «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1950թ.
 3.Ա. Դիստերվեգ «Մանկավարժական ընտիր երկեր», Երևան, 1963թ.
 4.Ժ.Ժ. Ռուսսո «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր, Երևան, 1960թ., 1962թ.
 5.10Կ. Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկեր», 2 հատոր, Երևան, 1958թ., 1959թ.
 6.Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայմանուկներին»:
 7.Կրթության մասին ՀՀ օրենք, 2003
 8.Մանուկ Մկրտչյան ՀՀ կրթակարգը պետական չափորոշիչները, 2004
 9.Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика, М., 2004

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 150 -Ներառական կրթության կազմակերպում			
Դասընթացի նահատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ			
Ժամերի քաշի խումբ	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների համար քաղաքացիական կրթության էությունը, գաղափարախոսությունը, քաղաքականությունը, մեթոդաբանությունը և բովանդակությունը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> <i>Գիտի.</i> <ul style="list-style-type: none"> ներառական կրթության գաղափարախոսությունը, քաղաքականությունը, հայեցակարգը, բովանդակությունը, միջազգային փորձը և սկզբունքները, 			

- ներառական կրթության տրակիապահովման ուղիները, միջոցները, ներառական ուսուցման կազմակերպման մեթոդիկաներն ու տեխնոլոգիաները
- ներառական կրթության իրավական, օրենսդրական, մանկավարժական հիմունքները

Հմտություն

Տիրապետում է.

- ներառական ուսուցման մեթոդիկաներին և տեխնոլոգիաներին, մանկավարժական աջակցության ձևերին, ներառական ուսուցումի բնական և արհեստական ինտելեկտի, ընտանիքների համագործակցության ձևերին, աշակերտների կրթական կարիքների, նրանց գիտելիքների, հմտությունների գնահատման գործիքակազմին,

Կարողություն

Կարողանում է

- պլանավորել, կազմակերպել և իրականացնել մանկավարժական գործընթացը
- օգտվել հանրակրթության չափորոշիչներից, կազմել ներառական գործընթացի կազմակերպման փաստաթղթեր
- դրսևորել մանկավարժական վարպետություն

Դասընթացի բովանդակությունը

- Ներառական կրթության գաղափարախոսությունը և բովանդակությունը: Ներառական կրթության օրենսդրական հիմունքները: Միջազգային և տեղական օրենսդրություն:
- Ներառական կրթությունը և կրթական հաստուկ կարիքները:
- Մտավոր, տեսողության, լսողության, խոսքի, հենաշարժողական համակարգի և վարքի և հուզական այլ ոլորտի խանգարումներով երեխաների հոգեֆիզիկական զարգացման առաձև հատկությունները, կրթության, դաստիարակության օրինաչաչությունները և մեթոդները:
- Ներառական կրթության կազմակերպումը և դիտարկումը կրթական հաստատություններում:
- Մասնագիտական զարգացման նշանակությունը:
- Մանկավարժական հոգեբանական աջակցության ծառայության կազմակերպումը,:
- ԿԱՊԿՈւսովորողների կարիքների դիտարկումը, բացահայտումը և գնահատումը:
- ՄԱԾԱՊ հասկացությունը, էությունը և նշանակությունը: Աջակցող թիմի անդամների գործառնությունները:
- Անհատական ուսուցման պլան

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`
 1. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
 ▪ Գնահատման մեթոդը`

- Հաճախումներ հիշվառում
 - Գնահատման չափանիշները`
 - ներկայություն:
2. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
- Գնահատման մեթոդը`
 - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին
 - բանավոր հարցման արդյունքների հիշվառում:
3. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր)
- Գնահատման մեթոդը`
 - ռեֆերատների կատարում,
 - մշակումների կատարում,
 - պատկերահանդես պատրաստում,
 - զեկույց,
 - անձնական թղթապանակի կազմում:
4. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր)
- Գնահատման մեթոդը`
 - միավորը տրվում է ուսանողին` գործնական հանձնարարությունների ցղրական գնահատական ստանալու դեպքում:
 - ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱԲՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ`
5. Քննություն (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը, կամ 20 միավոր)
- Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`
 - հարցաշարային քննություն:
 - Գնահատման չափանիշները`
 - 1 ժամ 20 բոպետում ճիշտ պատասխանելի հարցերին, վաստակել 20 միավոր, 8 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական գնահատական:

Գրականություն

Պարտադիր

1. Ներառական կրթությունը Հայաստանում /հոդվածների ժողովածու/ Է -Եր., 2003:
2. Ներառման ուղեցույց` ապահովելու մատչելի կրթություն բոլորի համար: -Եր., 2007:
3. Հատուկ կրթությունը Հայաստանում երեկ, այսօր, վաղը: -Եր., 2004:
4. ՄԱԿ-ի ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ, ՀԱՅԱՍՏԱՆ, «Դռները բացել բոլորի համար», Ներառական կրթության ճրագրերի գնահատում Հայաստանում: -Եր., 2002:
5. Եթե երեխան ունի կրթության առանձնահատուկ պայմաններ կարիք: Ծնողների և մանկավարժների համար: Հ. Ղազարյան, Հուլիսի Կամուրջ ՀԿ., 2004:
6. Аксенова Л. И.. Социальная педагогика в специальном образовании. –М., “АКАДЕМИЯ”, 2001.

7.Василькова Ю. В., Лекции по социальной педагогике, -М., 2006.

8.Василькова Ю.В., Методика и опыт работы социального педагога. -М., Академия, 2002.

9.Галагузова М.А.. Социальная педагогика. Курс лекций. -М., 1999.

10.Социальная педагогика, под ред. Галагузовой, -М., 2001.

11.Социальная педагогика, под ред. В. А. Никитина, -М., 2005.

12.Социальная работа, под ред. Л. А. Арутюнян, -Ер., 1995.

13.Социальная педагогика. Под редакцией В.А.Никитина. -М., ВЛАДОС, 2002.

14.Мардахаев Л. В., Социальная педагогика, -М., 2005.

15.Мардахаев Л.В., Социальная педагогика., -М., Гардарики, 2003.

Լրացուցիչ-

1. Հատուկ կրթությունը Հայաստանում երեկ, այսօր, վաղը Եր., 2004
2. Եթերեխանունի կրթության առանձնահատուկ պայմաններին կարիք: Ծնողներին մանկավարժներին համար: Հ. Ղազարյան, -Հուլիսի Կամուրջ ՀԿ., 2004:
3. Аксенова Л. И.. Социальная педагогика в специальном образовании. М.АКАДЕМИЯ”, 2001.
4. Organisation for Economic Co-operation and Development
5. <http://www.ilo.org>
6. World Bank
7. <http://worldbank.org/>

Դասընթացի փվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 128 - Հոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 5-րդ կիսամյակ			
Ժամերի քաշի տումը	Լսարանային	54	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	30
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	96		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևեր	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացին պատակը	Առարկային պատակն է. <ol style="list-style-type: none"> 1. Ուսանողներին գինեկոգեբանության մասին գիտելիքներով: 2. Խորացնել ընդլայնել լուսանողներին ընդհանուր տեսական, հոգեբանական և մեթոդական գիտելիքները: 3. Ուսանողներին գաղափար տալը նդհանուր հոգեբանության օրինաչափություններին մասին: 4. Ընդհանուր հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: 			

5. Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (սոցիալական հոգեբանություն, սոցիոլոգիա, սպորտային հոգեբանություն և այլն) հետազատավել գիտական նյութը շուտամնասիրություններին:

Դասընթացի վերջնարդյունքները

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Գիտելիք

- հոգեբանության սահմանումը,
- հոգեբանության առարկան,
- հոգեբանության հիմնական մեթոդները,
- հոգեբանության կողմից լուծվող հիմնական խնդիրները,
- գործունեության կառուցվածքը:
- իմացական գործընթացները՝ զգայություն, ընկալում, ուշադրություն, հիշողություն, մտածողություն, երևակայություն:
- մարդու հոյզերն ու զգացմունքները,
- ըստխառնվածքի դասակարգումը, յուրաքանչյուր տիպի առանձնահատկությունները:

Հմտություն

- Տիրապետում է հոգեբանություն գիտության առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին:
- Տիրապետում է անձին գործունեության կառուցվածքի մասին գիտելիքներին:
- Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ:
- Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ հուզական մային գործընթացների վերաբերյալ:

Կարողունակություն

- Ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կիրառել ընդհանուր հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն գրահանգումներ:

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, արդի խնդիրները, մեթոդները:
 Թեմա 2. Հոգեբանության ծագումնուզարգացումը, ներկավիճակը, ճյուղերը, կառուցվածքը:
 Թեմա 3. Հոգեկանի ծագումնուզարգացումը:
 Թեմա 4. Անձնավորություն :
 Թեմա 5. Միջանձնային հարաբերությունների հոգեբանություն:
 Թեմա 6. Գործունեության հոգեբանական բնութագիրը:
 Թեմա 7. Ուշադրություն:
 Թեմա 8. Հաղորդակցում և կլեզու:
 Թեմա 9. Զգայություն:
 Թեմա 10. Ըմբռնում:
 Թեմա 11. Հիշողություն:
 Թեմա 12. Մտածողություն:
 Թեմա 13. Երևակայություն:
 Թեմա 14. Հոյզերն ու զգացմունքներ
 Թեմա 15. Խառնվածք, բնավորություն:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Ստուգման ձևեր և գնահատման մեթոդը՝

- ընթացիկ ստուգումների հաշվառում:

Գնահատման չափանիշները՝

	<ul style="list-style-type: none"> • երկու ընթացիկ ստուգումների՝ թեստային առաջադրանքների հաշվառում, • երկու ինքնուրույն աշխատանքների հաշվառում /ռեֆերատ, մշակում, զեկույց/, • հաճախելիության ցուցանիշների հաշվառում, • գործնական աշխատանքների հաշվառում:
--	--

Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Նալչաջյան Ա.Ա. Հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1997 2. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., հովհաննիսյան Ս., Ասրիյան Է. Հոգեբանություն. դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ. Եր. ԵՊՀ հրատ. 2010, 204 էջ 3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005 З. Маклаков А. Г. Общая психология. М., 2007 4. Столяренко Л. Д. Основы психологии. Ростов-на-Дону, 2005 5. Блейхер, Вадим Моисеевич, and Инна Вадимовна Крук. "Толковый словарь психиатрических терминов" <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. КАЗАКОВ Ю.Н, ЗОЛОТАРЁВА Г.К "ОБЩАЯ ПСИХОЛОГИЯ РАЗДЕЛ "ВВЕДЕНИЕ В ПСИХОЛОГИЮ" Конспект лекций." 2. Немов, Р. С. "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003). 3. http://www.uni.edu/tan/structuralism.htm 4. http://psychology.about.com/od/historyofpsychology/a/schoolsthought.htm
----------------------	--

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 057 - Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ուսանողներին զինել մարդու օնտոգենեզի զարգացման մասին գիտելիքներով: 2. Խորացնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, պրակտիկ, հոգեբանական և մեթոդական գիտելիքները: 3. Ուսանողներին գաղափար տալ մարդու զարգացման ֆիզիոլոգիական, սոցիալական և հոգեբանական օրինաչափությունների մասին: 4. Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: 			

5. Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների ցիկլի առարկաների(սոցիալական հոգեբանություն, ընտանիքի հոգեբանություն, հոգեբանամանկավարժական խորհրդատվություն և այլն) հետագա ուսումնասիրություններին:

Դասընթացի վերջնարդյունքները

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Գիտելիք

- հոգեկանի զարգացման օրինաչափություններն ու նորագոյացությունները,
- յուրաքանչյուր տարիքային փուլի հոգեբանական բնութագիրը,
- ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման և իրականացման օպտիմալ եղանակները
- սոցիալական միջավայրի դերն ու ազդեցությունը անձի ձևավորման վրա:

Հմտություն

- ✓ տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության առարկային
- ✓ տարիքային հոգեբանության ժամանակակից մեթոդներին,
- ✓ հոգեբանամանկավարժական հետազոտության առանձնահատկություններին,
- ✓ երեխաների հետ աշխատանքի առանձնահատկություններին

Կարողունակություն

- ✓ բացահայտել հասարակության մեջ տեղ գտած բացասական երևույթները և ուսումնասիրել դրանց դրսևորման պատճառները,
- ✓ անցկացնել հոգեբանամանկավարժական հետազոտություն,
- ✓ խորհրդատվական աշխատանք իրականացնել չառաջադիմող և «դժվար» և <<ռիսկի խմբի>> աշակերտների հետ,
- ✓ կատարել անձի հոգեբանական վերլուծություն,
- ✓ ք կազմել աշակերտի և դասարանային կոլեկտիվի հոգեբանական բնութագիրը:

Դասընթացի բովանդակությունը

Դասընթացի ընդհանուր նկարագիրը

Դասընթացում դիտարկվում են մարդու հոգեկանի զարգացման մեխանիզմները, օրինաչափությունները, հոգեկան զարգացման տարիքային դինամիկան, մանկավարժական գործունեությունը, ուսուցման և դաստիարակության հոգեբանությունը: Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին զինել գիտելիքներով օնտոգենեզում հոգեկանի զարգացման մեխանիզմների և օրինաչափությունների, մարդու անձի հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունների և տարիքային հոգեբանական առանձնահատկությունների մասին: Իսկ մանկավարժական հոգեբանությունը և հոգեբանությունը նպաստում են աշակերտների անձնային աճին, ինքնաճանաչմանը: Դասընթացը ընդլայնում է ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները, գաղափար է տալիս մարդու հոգեկան զարգացման օրինաչափությունների և դինամիկայի մասին: Տարիքային հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքները և կարողությունները ուսանողը պատրաստ է կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:

Թեմա 1. Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության առարկան, խնդիրները, մեթոդները:Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության` որպես գիտության սահմանումը: Ուսումնասիրման օբյեկտը, տարիքային հոգեբանության հիմնական բաժինները. նորածնություն, մանկիկություն, վաղ

մանկություն, նախադպրոցական, կրտսեր դպրոցական տարիք, դեռահասություն, վաղ պատանեկություն: Իսկ մանկավարժական հոգեբանության բաժիններից՝ ուսուցման, ուսուցչի և դաստիարակության հոգեբանություն: Մանկավարժական հոգեբանությունն ուսումնասիրում է հոգեկանի զարգացումը ուսուցման և դաստիարակության պրոցեսում: Տարիքային հոգեբանության կապը այլ գիտությունների հետ:

Թեմա 2. Մանկիկային և վաղ մանկական տարիքի հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները:

Վաղ տարիքի երեխաների զարգացման սոցիալական իրադրությունը: Առարկայական-գործիքային գործունեության զարգացումը վաղ մանկության տարիքում: Երեխայի ճանաչողական ոլորտի կայացումը, անձնային ոլորտի ձևավորումը, խոսքի զարգացումը վաղ մանկության տարիքում: Երեք տարեկանի ճգնաժամը:

Թեմա 3. Հոգեկան զարգացումը նախադպրոցական և կրտսեր դպրոցական տարիքում

Նախադպրոցականի զարգացման սոցիալական իրադրությունը: Նախադպրոցականի առաջատար գործունեությունը: Խաղի ազդեցությունը երեխայի հոգեկան զարգացման վրա: Նախադպրոցականի իմացական ոլորտի զարգացման առանձնահատկությունները, խոսքի զարգացումը, հուզական ոլորտի և կամքի զարգացումը որպես վարքի կառավարման ընդունակություն: Նախադպրոցականի անձի ձևավորումը և հարաբերությունների և հաղորդակցման առանձնահատկությունները: Նախադպրոցական տարիքի հիմնական հոգեբանական նորագոյացությունները: Երեխայի հոգեբանական պատրաստությունը դպրոցական ուսուցմանը: Կրտսեր դպրոցականի զարգացման սոցիալական իրադրությունը, հաղորդակցման և հարաբերությունների առանձնահատկությունները: Կրտսեր դպրոցականի սոցիալական կարգավիճակը և Ես-կոնցեպցիան: Կրտսեր դպրոցականի ուսումնական գործունեությունը, իմացական ոլորտի զարգացումն ու առանձնահատկությունները: Կրտսեր դպրոցական տարիքի հիմնական հոգեբանական նորագոյացությունները:

Թեմա 4. Անձի ձևավորման և զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները դեռահասության տարիքում:

Դեռահասների զարգացման ժամանակակից սոցիալական իրադրությունը: Դեռահասության տարիքի ճգնաժամը: Փոփոխություններ դեռահասի ֆիզիկական զարգացման մեջ: Դեռահասների սեռական նույնականացումը /իդենտիֆիկացիան/: Դեռահասի Հարաբերությունները մեծահասակների և հասակակիցների հետ: Փոփոխությունները դեռահասների կոգնիտիվ ոլորտում: Դեռահասների առաջատար գործունեությունը: Դեռահասի մոտիվացիոն-պահանջմունքային ոլորտի առանձնահատկությունները: Մեծության զգացումը դեռահասության տարիքում: Դեռահասի անձի առանձնահատկությունները: Բնավորության շեշտվածություն:

Թեմա 5. Անձի ձևավորման և զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները պատանեկության տարիքում:

Պատանեկությունը որպես զարգացման և ինտեգրացիայի փուլ: Կոգնիտիվ փոփոխությունները պատանեկության տարիքում: Մասնագիտության ընտրություն: Ավագ դպրոցականի առաջատար գործունեությունը: Փոխհարաբերությունները շրջապատողների հետ պատանեկության տարիքում:

Թեմա 6. Ուսուցչի հոգեբանություն:

Ուսուցիչը ուսումնական գործընթացի կազմակերպիչ: Ուսուցիչի դերը աշակերտների փոխհարաբերությունների ձևավորման գործում: Ուսուցչի մասնագիտական գործունեության կարևոր գործոնները /իմացական, կառուցողական, կազմակերպչական, կոմունիկատիվ: Պատկերացում տալ մանկավարժական ընդունակությունների, մանկավարժական տակտի, հեղինակության, դիրքորոշումների և այլ կարևոր կողմերի մասին, որոնք ապահովում են ուսուցչի աշխատանքի արդյունավետությունը:

Թեմա 7. 8. Ուսուցման և դաստիարակության հոգեբանություն:

Ուսուցումը որպես երկկողմանի պրոցես: Ուսուցումը գիտելիքների, հմտությունների, կարողությունների ձեռքբերման պրոցես: Գիտելիքների արդյունավետ յուրացումը հիմնականում կախված է երեք գործոններից՝ ա. ինչ են սովորեցնում, բ. ինչպես են սովորեցնում, գ. ում են սովորեցնում: Ի վերջո, շատ կողմեր կան, որոնց պետք է անդրադառնալ և պետք է ուսուցանել դաստիարակելով և ընդհակառակը:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

- Ելույթի քննարկման ժամանակ
- ✓ Հանձնարարված նյութի լիարժեք տիրապետում, վերջինիս վերածումը սեփական գիտելիքի. 15 միավոր
 - ✓ Հարցադրումներ ընթացիկ թեմայի շուրջ (խրախուսվում է). 2 միավոր
 - ✓ Լիարժեք պատասխաններ դասախոսի և համակուրսեցիների հարցերին(դասախոսի վերահսկողությամբ) ընթացիկ թեմայի շուրջ. 3 միավոր
- Առաջադրանքի կատարման ժամանակ
- ✓ Արագ կողմնորոշում թեմայի շուրջ առաջադրված խնդիրների լուծման ընթացքում. 2 միավոր
 - ✓ Մեփական կարծիքի արտահայտում՝ հիմնավորված գիտական գիտելիքի հենքի վրա. 3 միավոր
 - ✓ Խմբային և անհատական աշխատանքներում համապատասխան դերի ստանձնում և տրված ժամկետում հանձնարարականների կատարում. 15 միավոր
- Խրախուսվում են հատկապես վերլուծելու, սինթեզելու, կազմակերպելու, պլանավորելու, քննադատության, ինքնաքննադատության, տեղեկատվության կառավարման, նոր տեղեկատվությունը համապատասխան համատեքստում ընկալելու, մեկնաբանելու բազմաձևության, բազմաձևակախությունների ընդունման, նոր գաղափարներ առաջադրելու, յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն և հետևողականորեն ներկայացնելու, առարկայի մեթոդները և տեխնոլոգիաները ճիշտ օգտագործելու, տվյալ առարկայական ոլորտում հետազոտությունների արդյունքները գնահատելու, նոր գաղափարներ առաջ քաշելու որակի մասին հոգածության, թիմում աշխատելու կարողությունները:

Գրականություն

Պարտադիր-

1. Բայյան Ա., Մանկավարժական հոգեբանության հարցեր, Երևան, 1983, 456 էջ
- 2.Սովետահայ հոգեբանություն, Ընտեր էջեր,, կազմ. Թությունջյան Հ., Երևանի համալս., հրատ., 1988, 528 էջ
3. Տարիքային և մանկավարժ. հոգեբանություն, իմբ. Ա. Պետրովսկի, Ե., 1977, 398 էջ
4. Ղազարոյան Ա., Ս. Մեդրակյան, Հոգեբանական թեստերի և զարգացնող վարժությունների ժողովածո ւ, Զանգակ հրատ., Ե., 2015, 188էջ
5. Ղազարոյան Ա., Ս. Մեդրակյան, Հոգեբանական աշխատանքները ուսումնական հաստատություններում, մեթ. Ձեռնարկ, Ե., 2016, 184 էջ
6. Ղազարոյան Ա., Հոգեբանական աջակցություն ուսուցիչներին, ուս. Ձեռնարկ,, Վանաձոր, 2019, 208 էջ

7. Гамезо М.В., Петрова Е.А., Орлова Л.М. Возрастная и педагогическая психология М 2004

8. Детская психология, под ред. Я. Коломинского, Е. Панько, Минск, 1988, 399 с.

9. Крайг Г. Психология развития 1 7-е изд., Питер 2003, 992 с.

10. Мир детства, Младший школьник, сост. А. Захарова, В. Словодчиков, 2-е изд., М., 1988, 272

11. Психология, Словарь, под ред. А. Петтовского, М. Ярошевского, изд. 2-е, М., 1990, 494 с.

12. Проблемы общей, возрастной и педагогической психологии, под ред. В. Давыдова, М., 1978, 238 с.

13. Фридман Л., Волков К., Психологическая наука – учителю, М., 1985, 224 с

Լրացուցիչ-

1. Мухина В.С. Возрастная психология М. 1999

2. Нью Комб Развитие ребенка

3. Обухова Л.Ф. Возрастная психология М. 2004

4. Проблемы общей, возрастной и педагогической психологии, под ред. В. Давыдова, М., 1978, 238 с

5. Фридман Л., Волков К., Психологическая наука – учителю, М., 1985, 224 с

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	- Լազերների կիրառությունը ուսումնական գործընթացում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	48	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	42		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է՝ 131 ուսուցանել լազերների կիրառության հիմնական դրույթները և նորագույն լազերային տեխնոլոգիաները գիտության և տեխնիկայի տարբեր ոլորտներում՝ կարևորելով ֆիզիկական մոդելային պատկերացումները և հասկացությունները, որոնք ընկած են լազերային տեխնոլոգիաների շրջանակներում լազերների կիրառության հիմքում:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> 1. օգտվելու գիտության և տեխնիկայի տարբեր ոլորտներում լազերների կիրառության հիմնական առավելություններից, 2. ներկայացնելու այն հիմնական պրոցեսները, որոնք ընկած են լազերային տեխնոլոգիաների հիմքում, 3. տարբեր տեխնոլոգիական պրոցեսներում լազերների կիրառության սկզբունքներից <i>Հմտություն</i>			

հասկանալու և առաջարկելու լազերային սարքավորումներ ոչ բարդ տեխնոլոգիական պրոցեսների համար:
Կարողունակություն
 . հասկանալու և գնահատելու տվյալ տեխնոլոգիական պրոցեսում լազերների կիրառության հնարավորությունները, 5. ընտրելու տեխնոլոգիական պրոցեսի համար համապատասխան լազերային սարքավորում, 6. մշակելու պարզագույն լազերային տեխնոլոգիական սարքավորումներ:

- Դասընթացի բովանդակությունը**
1. Լազերային ճառագայթման հիմնական հատկությունները և լազերների կիրառության ֆիզիկական սկզբունքները:
 2. Լազերային ճառագայթման քվանտացվածությունը, լազերային ճառագայթման կոհերենտությունը, լազերային ճառագայթման միագունությունը, լազերային ճառագայթման ուղղորդվածությունը, լազերային փնջի տարածական կառուցվածքը, մոդեր, իմպուլսի տեվոդությունը:
 3. Լազերային տեխնիկա. պինդ մարմնային լազերներ, գազային լազերներ, քիմիական լազերներ, ներկանյութային լազերներ, կիսահաղորդչային լազերներ:
 4. Լազերների կիրառությունների առաջընթացը ֆիզիկայում: Ֆիզիկական երեվոյթների «լազերային սանդղակ, լազերների կիրառմամբ հիմնարար փորձերը ֆիզիկայում: ՌԻՆիվերսալ հաստատունների լազերային չափումներ:
 5. Լազերները ատոմային և միջուկային ֆիզիկայում:
 6. Լազերային տեխնոլոգիական սարքավորում: Լազերների կիրառմամբ իրականացվող տեխնոլոգիական օպերացիաներ. լազերային կտրում եվ եռակցում, լազերային զոդում, նյութերի լազերային չափամշակում, լազերային ջերմամշակում, կիսահաղորդիչների լազերային տեխնոլոգիա:
 7. Տեղեկույթի լազերային գրառում. Տեղեկույթի թվային սկավառակային գրառում, տեղեկույթի անալոգային գրառումը, հոլոգրաֆիկ պատկերներ, մագնիսաօպտիկական գրառում:
 8. Լազերների կիրառությունը պաշտպանական համակարգերում. մթնոլորտի լազերային իոնացումը, տետանայզերներ, երկրային եվ տիեզերական տեղակայման լազերային զենք:
 9. Լազերներն էկոլոգիայում և բժշկության մեջ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 20 առավելագույն միավորով:
 Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի «Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»

Գրականություն

Պարտադիր

1. И. М. Нагибина. Прикладная физическая оптика, Москва, ВШ, 2002. 2. В. Запорожченко и др. Лазерные источники ультракоротких импульсов с активной синхронизацией мод, Фотоника, №5, с.10, 2007.

Լրացուցիչ

1. О. Н. Крохин. Передача электрической энергии посредством лазерного излучения, УФН, т. 176, но.4, с.441-444, 2006. 4.
2. В. Е. Поляков, С. Е. Парахуда, А. И. Потапов. Лазерная техника и технология. – СПб.: СЗТУ, 2004.-106 с.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը - Պլազմայի ֆիզիկա

Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	50		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել պլազմային նյութի առանձնահատկություններին, պլազմայում ընթացող երևույթների բացատրությանը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ պլազմայի հիմնական պարամետրերը, պլազմայի վիճակները բնության մեջ, ➤ պլազմայի կիրառությունները, ➤ պլազմայի նկարագրման մոդելները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ պլազմայի ֆիզիկայի վերաբերյալ տեսական և գործնական գիտելիքների: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ տալ պլազմայի վիճակի բնորոշումը, ➤ ձեռք բերված գիտելիքները օգտագործել գործնական խնդիրներ լուծելու ժամանակ: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Պլազմայի վիճակի բնորոշումը:</p> <p>Թեմա 2. Պլազմայի հիմնական պարամետրերը:</p> <p>Թեմա 3. Պլազմայի վիճակները բնության մեջ:</p> <p>Թեմա 4. Պլազմայի ֆիզիկայի կիրառությունները:</p> <p>Թեմա 5. Քվազիչեզոքություն և լիցքերի բաժանում: Դեբայի էկրանացում:</p> <p>Թեմա 6. Պլազմայի տատանումներ, լենզմյության հաճախություն:</p> <p>Թեմա 7. Գազային մոտավորություն, պլազմային պարամետր:</p> <p>Թեմա 8. Պլազման որպես անկախ մասնիկների համակարգ:</p> <p>Թեմա 9. Պլազմայի կինետիկ նկարագրությունը, բաշխման ֆունկցիա:</p> <p>Թեմա 10. Համասեռ, իզոտրոպ, ոչ բախումային պլազմայի դիէլեկտրիկ թափանցելիություն:</p> <p>Թեմա 11. Բախման ինտեգրալ:</p>			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Հաճախումները դասերին</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք</p> <p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Ստուգողական աշխատանք</p> <p>Ամփոփիչ ստուգում</p>	<p>20 միավոր</p> <p>20 միավոր</p> <p>20 միավոր</p> <p>20 միավոր</p> <p>20 միավոր</p>		
<p>Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p>				
<p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝</p> <p>1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)</p> <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝</p>				

Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:

Գնահատման չափանիշները՝

- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
- Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)

Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝

Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:

Գնահատման չափանիշները՝

- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
- Առարկայի իմացությունը

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝

- Հաճախումների հաշվառում

Գնահատման չափանիշները՝

- ներկայություն

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝

- բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,

5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝

փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,

- բառարանային աշխատանքների ստուգում:

6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝

- մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:

Գրականություն

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը - **Կիսահաղորդչային սարքերի ֆիզիկա**

Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը 3 կրեդիտ

Ուսումնառության տարի / կիսամյակ 4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ

Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	

			Գործնական աշխատանք	16
	Ինքնուրույն	50		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ կիսահաղորդչային սարքերում ընթացող ֆիզիկական պրոցեսների, ինչպես նաև ամենատարբեր բնագավառներում նրանց կիրառությունների մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ կիսահաղորդիչ-մետաղ կոնտակտում ընթացող ֆիզիկական պրոցեսները, ➤ մետաղ-կիսահաղորդիչ կոնտակտում ուղղման դիֆուզիոն և դիոդային տեսությունները, ➤ դաշտային տրանզիստորների, դրանց տեսակների, աշխատանքի գործողության սկզբունքները և կիրառությունները, ➤ S-դիոդների, p-n-p-n քառաշերտ կառուցվածքների, մասնավորապես դինիստորների և տիրիստորների գործողության սկզբունքը և դրանց կիրառությունները, ➤ էլեկտրաստատիկ դոմենների առաջացման մեխանիզմը: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ կիսահաղորդչային տարբեր տեսակի դիոդների և տրանզիստորների գործողության սկզբունքին ու դրանց կիրառություններին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ բացատրել կիսահաղորդիչ-մետաղ կոնտակտում ընթացող ֆիզիկական պրոցեսները: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Կոնտակտային երևույթները մետաղ – կիսահաղորդիչ կոնտակտում: Թեմա 2. Ֆիզիկական պրոցեսները p-n անցումում: Թեմա 3. Կիսահաղորդչային դիոդներ: Թեմա 4. Երկբևեռ տրանզիստորներ: Թեմա 5. Տրանզիստորի հաճախային հատկությունները: Թեմա 6. Դաշտային տրանզիստորներ: Թեմա 7. Սարքեր S-տեսակի վոլտամպերային բնութագծով: Թեմա 8. Գանի էֆեկտ և սարքեր N-տեսակի վոլտ ամպերային բնութագծով:			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Հաճախումները դասերին	20 միավոր		
	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր		
	Գործնական աշխատանք	20 միավոր		
	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր		
	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր		
	Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %			
	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝			
	1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)			
	Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝			
	Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:			

Գնահատման չափանիշները՝

- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
- Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)
Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:

Գնահատման չափանիշները՝

- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
- Առարկայի իմացությունը

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
Գնահատման մեթոդը՝

- Հաճախումների հաշվառում

Գնահատման չափանիշները՝

- ներկայություն

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
Գնահատման մեթոդը՝

- բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,

5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
Գնահատման մեթոդը՝

փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,

- բառարանային աշխատանքների ստուգում:

6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
Գնահատման մեթոդը՝

- մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:

Գրականություն

Պարտադիր-

1. Ս. Գ. Կալաշնիկով, Վ. Լ. Բոնչ-Բրուեվիչ- "Կիսահաղորդիչների ֆիզիկա" "Լույս" Երևան, 1988թ.:
2. А. И. Ансельм - Введение в теорию полупроводников, изд. "Наука", Москва, 1979
3. А. Милнс, Д. Фойхт - Гетеропереходы и переходы металл-полупроводник, изд. "Мир", Москва, 1981

Լրացուցիչ-

1. Է. Մ. Ղազարյան, Ս. Լ. Հարությունյան – Պինդ մարմնի ֆիզիկայի տեսության տարրերը (ուսումնական ձեռնարկ), Երևան, 2005
2. В.И.Лихтман - Лекции по физике твердого тела, М., Просвещение, 1965
3. Ա.Ա.Կիրակոսյան - Պինդ մարմնի ֆիզիկայի ներածություն, մաս I, "Հայաստան" հրատարակչություն, Երևան, 1998թ.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Բյուրեղայգիտության տարրեր
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ

Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 8-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	40	Դասախոսություն	16
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	20		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատշաճ մասնագիտական պատկերացում բյուրեղական դիէլեկտրիկների կառուցվածքի սիմետրիայի, բյուրեղային ցանցի նկարագրման եղանակների, բյուրեղային համակարգերի, դիէլեկտրիկների տեսակների, էլեկտրաֆիզիկական հատկությունների, հաստատուն և փոփոխական էլեկտրական դաշտերում դիէլեկտրիկների հաղորդականության, բևեռացման երևույթների, ժամանակակից միկրոէլեկտրոնիկայում և կիսահաղորդչային էլեկտրոնիկայում դիէլեկտրիկների ունեցած դերի ու նշանակության մասին:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ բյուրեղային դիէլեկտրիկների բյուրեղական կառուցվածքի սիմետրիայի գործողությունների և տարրերի, բյուրեղական ցանցերի պարամետրերի, հակադարձ ցանցի, բյուրեղագիտական կատեգորիաների, սինգոնիաների, բյուրեղական կառուցվածքների հետազոտման ժամանակակից մեթոդների մասին: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ դիէլեկտրիկների առաձգական և ռելաքսացիոն բևեռացման ֆիզիկական մեխանիզմներին, կոմպլեքս դիէլեկտրիկ թափանցելիության, դիէլեկտրիկ կորուստների և դրանց հետ առնչվող հարցերին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ որոշել բյուրեղային ցանցերի զանազան պարամետրեր, ➤ կատարել սիմետրիայի և տարածական տեղաշարժի (տրանսլյացիայի) գործողություններ, ➤ վերլուծել դիէլեկտրիկներում ընթացող անցումային պրոցեսները, ➤ մեկնաբանել ուժեղ և թույլ արտաքին դաշտերում էլեկտրահաղորդականության և բևեռացման բնութագրիչ առանձնահատկությունները: 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Բյուրեղական կառուցվածքներ: Սսիմետրիայի գործողություններ և սիմետրիայի տարրեր:</p> <p>Թեմա 2. Պարզ և բարդ Բրավեի ցանցեր, հանգույցների, ուղղությունների և հարթությունների սիմվոլներ:</p> <p>Թեմա 3. Հակադարձ ցանց, հակադարձ ցանցի հատկությունները:</p> <p>Թեմա 4. Բյուրեղագիտական կատեգորիաներ, սինգոնիաներ և կորդինատային համակարգեր:</p> <p>Թեմա 5. Շոտկի և Ֆրենկելի արատներ:</p> <p>Թեմա 6. Դիէլեկտրիկները հաստատուն էլեկտրական դաշտում: Դիէլեկտրիկի հիմնական բնութագրերը:</p> <p>Թեմա 7. Բևեռային և ոչ բևեռային դիէլեկտրիկներ:</p> <p>Թեմա 8. Էլեկտրական դիպոլն արտաքին էլեկտրական դաշտում, դիպոլ-դիպոլ փոխազդեցություն, ապաբևեռացող և տեղային դաշտեր, Լորենցի դաշտ:</p>			

Թեմա 9. Բնեռացման տեսակները:
 Թեմա 10. Կլաուզիու-Մոստիի հավասարումը:
 Թեմա 11. Դիֆերենցիալների բնեռացումը փոփոխական էլետրական դաշտում:
 Թեմա 12. Դիֆերենցիալական կորուստներ: Կորուստների անկյան տանգենս:
 Թեմա 13. Բնեռացման անցումային պրոցեսները:
 Թեմա 14. Կոմպլեքս դիֆերենցիալ թափանցելիություն:
 Թեմա 15. Ռեզոնանսային բնեռացում և ռեզոնանսային կորուստներ:
 Թեմա 16. Դիֆերենցիալների էլետրահաղորդականությունը: Իոնային և էլետրոնային էլետրահաղորդականություն, դիֆերենցիալ բյուրեղների հաղորդականությունը թույլ և ուժեղ դաշտերում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Հաճախումները դասերին	20 միավոր
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր
Գործնական աշխատանք	20 միավոր
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

- Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)
 Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
 Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
 Գնահատման չափանիշները՝
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
 - Առարկայի իմացություն:
- Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)
 Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
 Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
 Գնահատման չափանիշները՝
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
 - Առարկայի իմացությունը
- Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - Հաճախումների հաշվառում
 Գնահատման չափանիշները՝
 - ներկայություն
- Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,
- Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝

փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,
 - բառարանային աշխատանքների ստուգում:
 6.Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:

Փրականություն

Պարտադիր-

1. Кучумов А.И. Электроника и схемотехника. М. 2004г
2. Чижма С.Н. Основы схемотехники. М. 2008г
3. Сафонилов Ю.П. Схемотехника. М.МГТУ 2006г

Լրացուցիչ-

1. Угрюмов Е. Цифровая схемотехника. М2004г
2. Титце у. Шенк К. Полупроводниковая схемотехника. М.2004

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Տասանումների տեսություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 8-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	48	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	42		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել տարբեր ալիքային պրոցեսների օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> ➤ տարբեր ալիքային պրոցեսների օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները: <i>Հմտություն</i> ➤ այս բնագավառի խնդիրների լուծման մեթոդներին: <i>Կարողունակություն</i> ➤ խորացնել ալիքային պրոցեսների ֆիզիկայի վերաբերյալ իր նախնական գիտելիքները, ➤ ինքնուրույն կերպով կարող է խորանալ այս երևույթների ֆիզիկայի մեջ, ➤ լուծել այս բնագավառի պարզ խնդիրներ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Բևեռացված, չբևեռացված և մասնակի բևեռացված ալիքներ: Բևեռացման մատրիցը, դրա հատկությունները, Մթոքսի պարամետրերը, պարույրություն: Թեմա 2. Մեխանիկական ալիքները հոծ միջավայրերում: Ալիքներն իդեալական և իրական հեղուկներում ու զազերում:			

Թեմա 3. Ալիքների տարածումը անիզոտրոպ համասեռ միջավայրերում: Միջավայրի անիզոտրոպության ֆիզիկական դրսևորումները և պատճառները: Անիզոտրոպ միջավայրերում հարթ մոնոքրոմատիկ ալիքների տարածման ընդհանուր օրինաչափությունները: Ֆրենելի հավասարումը:

Թեմա 4. Ալիքներն անհամասեռ իզոտրոպ միջավայրերում: Երկրաչափական օպտիկայի մոտավորությունը: Էլեկտրամագնիսական ալիքների տարածման կարճալիքային մոտարկման և պոտենցիալային դաշտում մասնիկների շարժման համանմանությունը: Ֆերմայի սկզբունքը: Շերտավոր միջավայրի երկրաչափական օպտիկան: Հարթ ալիքների բեկումը հաղորդակցությամբ օժտված միջավայրերի բաժանման հարթ սահմանի վրա: Լեոնտովիչի մոտավոր եզրային պայմանները:

Թեմա 5. Հաճախային դիսպերսիա, դիսպերսիոն առնչությունները:

Թեմա 6. Ալիքային փաթեթի տարածումը դիսպերսող միջավայրերում: Մեխանիկական ալիքները դիսկրետ միջավայրերում: Ալիքները գծային շղթաներում:

Թեմա 7. Ոչ գծային էլեկտրական և մագնիսական բևեռացումները: Դրանց ֆիզիկական պատճառները: Քառակուսային և խորանարդային բևեռացումները: Էլեկտրամագնիսական ալիքների տարածման ոչ գծային երևույթները:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Հաճախումները դասերին	20 միավոր
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր
Գործնական աշխատանք	20 միավոր
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)

Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝

Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:

Գնահատման չափանիշները՝

- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
- Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)

Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝

Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:

Գնահատման չափանիշները՝

- Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
- Առարկայի իմացությունը

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)

Գնահատման մեթոդը՝

- Հաճախումների հաշվառում

Գնահատման չափանիշները՝

- ներկայություն

	<p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն, <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <p>փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> - բառարանային աշխատանքների ստուգում: <p>6.Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <p>Գնահատման մեթոդը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:
Գրականություն	Պարտադիր- Լրացուցիչ-

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	- Պինդ մարմնի ֆիզիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 8-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	48	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	42		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել մասնագիտական պատկերացում կիսահաղորդիչների էլեկտրաֆիզիկական հատկությունների, գոտիական տեսության, հաղորդականության էլեկտրոնների և խոռոչների վիճակագրության, անհավասարակշիռ հոսանքակիրների գեներացիայի և ռեկոմբինացիայի, ինչպես նաև կիսահաղորդչի մակերևույթի և մակերևութային շերտում ընթացող պրոցեսների մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ կիսահաղորդիչների տեսակների, հիմնական էլեկտրաֆիզիկական հատկությունների, ➤ էլեկտրոնների և խոռոչների վիճակագրության, դիֆուզիայի, դրեյֆի և դրանց հետ առնչվող խնդիրները, ➤ պինդ մարմնի գոտիական կառուցվածքը, անհավասարակշիռ լիցքակիրների գեներացիայի ու ռեկոմբինացիայի ֆիզիկական մեխանիզմները, 			

➤ դիֆուզիայի և դրեյֆի առանձնահատկությունները:
Հմտություն
 ➤ անհավասարակշիռ լիցքակիրների գեներացիայի ու ռեկոմբինացիայի ֆիզիկական մեխանիզմներին,
 ➤ դիֆուզիայի և դրեյֆի առանձնահատկություններին:
Կարողունակություն
 ➤ կատարել կիսահաղորդչի ծավալում և մակերևույթի վրա ընթացող տարբեր պրոցեսների վերլուծություն:

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1. Պինդ մարմինների դասակարգումը և բյուրեղների կառուցվածքը:
 Թեմա 2. Կապի տեսակներն ու արատները բյուրեղներում:
 Թեմա 3. Բյուրեղային ցանցի ատոմների ջերմային տատանումները:
 Թեմա 4. Պինդ մարմնի գոտիական տեսության հիմունքները:
 Թեմա 5. Էլեկտրոնների և խոռոչների վիճակագրությունը կիսահաղորդիչներում:
 Թեմա 6. Բուլցմանի կինետիկ հավասարումը:
 Թեմա 7. Կիսահաղորդիչների էլեկտրահաղորդականությունը:
 Թեմա 8. Գալվանամագնիսական երևույթներ:
 Թեմա 9. Ջերմաէլեկտրական երևույթներ:
 Թեմա 10. Անհավասարակշիռ լիցքակիրների գեներացիան և ռեկոմբինացիան կիսահաղորդիչներում:
 Թեմա 11. Կիսահաղորդիչների օպտիկական հատկությունները:
 Թեմա 12. Կոնտակտային երևույթները կիսահաղորդիչներում:
 Թեմա 13. Դիոդներ:
 Թեմա 14. Տրանզիստորներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Հաճախումները դասերին	20 միավոր
	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր
	Գործնական աշխատանք	20 միավոր
	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր
	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր

Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ)
 Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
 Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
 Գնահատման չափանիշները՝
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
 - Առարկայի իմացություն:

2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ)
 Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝
 Գրավոր ստուգում՝ թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից՝ յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:
 Գնահատման չափանիշները՝
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը
 - Առարկայի իմացությունը

3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - Հաճախումների հաշվառում
 Գնահատման չափանիշները՝
 - ներկայություն

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական –կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,

5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն,
 - բառարանային աշխատանքների ստուգում:

6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
 Գնահատման մեթոդը՝
 - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, զադափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:

Գրականություն

Պարտադիր-

1. Пасынков В.В, .Чиркин Л.К- Полупроводниковые приборы, учебник для вузов, М., изд. "Наука" 1987
2. Գասպարյան Ֆ. Վ - Կիսահաղորդիչների ֆիզիկա և պինդարմային էլեկտրոնիկայի հիմունքներ, ուսումնական ձեռնարկ, ԵՊՀ հրատարակչություն, 2011
3. И.П.ЖЕРЕБЦОВ–Основы Электроники Л. ЭНЕРГОАТОМИЗДАТ 1989

Լրացուցիչ-

1. С. Зи Физика полупроводниковых приборов 2 М. "Мир" 1984
2. Клышко Д.Н. *Физические основы квантовой электроники.* – М.: Наука. 1986
3. Ярив А. *Квантовая электроника.* М.: 1980
4. Карлов Н. В. *Лекции по квантовой электронике.* М.: 1983

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 178 - Մանկավարժության պատմություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
Ինքնուրույն	36			

	Ընդամենը	60
Ստուգման ձևը	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին զինել մանկավարժական մտքի, դպրոցի, դաստիարակության բազմաբնույթ գիտելիքներով, խորացնել մանկավարժական գիտելիքները, որպեսզի ուսանողը կարողանա վեր լուծել, համեմատել և համապատասխան եզրահանգումներ կատարել անցյալի մանկավարժության վերաբերյալ, ճիշտ իմաստավորի անցյալի մանկավարժական փորձը և այն ստեղծագործաբար կիրառի:	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Դաստիարակության պատմական և հասարակական բնույթը • Մանկավարժական գործունեության հիմնական բնութագրերը • Դպրոցի, կրթության, դաստիարակության դրվածքը պատմական տարբեր ժամանակաշրջաններում • Ուսուցչի մասնագիտության ժամանակակից խնդիրներին <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները ավելի արդյունավետ դարձնելու կարողություններին և հմտություններին • Ժամանակակից մանկավարժական տեսություններին • Ճիշտ իմաստավորել անցյալի մանկավարժական փորձը և այն կիրառել ստեղծագործաբար • Արագ կողմնորոշվելու ունակություն • Գիտելիքներն արդյունավետ մատուցելու հմտություն <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Բացահայտել դաստիարակության, կրթության և ուսուցման տեսականի ու գործնականի, դպրոցի զարգացման ընթացքը՝ մանկավարժական մտքի ականավոր գործիչների գործունեությամբ • Բացատրել և հիմնավորել դաստիարակության պատմական բնույթը • Ընդգծել դաստիարակության տեսության գործնականի սերտ կապը ու զարգացումը • Ցույց տալ մանկավարժական մտքի զարգացման որակական փոփոխությունները, լուսավորության բնագավառի գործիչների հայացքները լուսաբանելիս և գատել այն դրականը, որը կնպաստի մանկավարժության տեսության առաջընթացի 	
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Դաստիարակության ծագումը: Կրթության և մանկավարժական միտքը հին աշխարհում: Դաստիարակության ձևերը նախնադարում: Առաջին կրթադաստիարակչական համակարգերի ձևավորումը: Դպրոցը և դաստիարակությունը Հին Արևելքի երկրներում՝ Եգիպտոս, Չինաստան, Հայաստան: Կրթությունը հին աշխարհում (Աթենք և Սպարտա), Մոկրատեսի, Պլատոնի, Արիստոտելի, Դեմոկրիտի մանկավարժական գործունեությունն ու հայացքները:</p> <p>Թեմա 2. Դաստիարակությունը Հին Հռոմում: Մարկոս Տաբիոս Քվինթիլիանոսի մանկավարժական հայացքները: Դաստիարակությունը Հայաստանում հին ժամանակներից մինչև մ.թ. 4- րդ դարի վերջ:</p>	

Թեմա 3. Կրթությունը և մանկավարժական միտքը միջնադարում՝ Եվրոպայում: Միջնադարի քրիստոնեական փիլիսոփայությունը և կրոնաբարոյական արժեքները: Ասպետական դաստիարակություն: Եկեղեցու դերը միջնադարյան կրթության գործում: Եկեղեցիական դպրոցներ: Աստվածաբանական դպրոցներ: Արհեստավորական և համայնքային դպրոցներ: Առաջին համալսարաններ: Դպրոցը և մանկավարժական միտքը միջնադարյան Հայաստանում: Մ. Մաշտոցի կյանքն ու մանկավարժական գործունեությունը: Հետմեսրոպյան շրջանի մանկավարժական միտքը (Դ. Անհաղթ, Ա. Շիրակացի):

Թեմա 4. Վերածննդի դարաշրջանի կրթությունը ու մանկավարժական միտքը: Է. Ռոտերդամցի, Վիտտորինո դա-Ֆելտրե, Ֆ. Ռաբլե, Թ. Մոր, Թոմագո Կամպանելլա: Հայկական վերածննդի դարաշրջանի դպրոցը և մանկավարժական միտքը (10-րդ դարավերջ և 12-րդ դարի սկիզբ): Գր. Նարեկացի, Գր. Մագիստրոս, Հովհ. Սարկավազ Իմաստասեր: Հայկական բարձր տիպի դպրոցների և համալսարանների ձևավորումը:

Թեմա 5. Նոր շրջանի դպրոցն ու մանկավարժական միտքը: Յան Ամոս Կոմենսկի, նրա դերը մանկավարժության՝ որպես ինքնուրույն գիտության կայացման գործում: Ջոն Լոկի փիլիսոփայական և մանկավարժական հայացքները: Ժ.ժ. Ռուսոյի մանկավարժական տեսությունը:

Թեմա 6. Մանկավարժությունը 19-20-րդ դարերում: Ի.Չ. Պեստալոցցու մանկավարժական գործունեությունը: Ի.Ֆ. Հերբարտի մանկավարժական համակարգը: Ֆ.Ա. Դիստերվեզի մանկավարժական գործունեությունը և հայացքները: Կ.Դ. Ուշինսկու մանկավարժական հայացքները: 15 Նոր շրջանի հայ դպրոցն ու մանկավարժական միտքը (19-րդ դ.): Խ. Աբովյան, Ղ. Աղայան մանկավարժական հայացքները: Իգական դպրոցների կազմակերպումը, Ծաղկոց-մանկապարտեզների կազմակերպումը. Ս. Բաբայան, Գ. Հովհաննիսյան, Ս. Արղության-Երկայնաբազուկ:

Թեմա 7. Խորհրդային դպրոցն ու մանկավարժական միտքը: Ա.Ս. Մակարենկո, Վ.Ա. Սուխոմլինսկի:

Թեմա 8. Կրթությունը ժամանակակից աշխարհում: Եվրոպական միասնական կրթական տարածքի ձևավորման գործընթացը /ընդհանուր հետազոտական, կրթական, մշակութային տարածք/: Հետխորհրդային շրջանի կրթական տարածքի ձևավորումը: Բարձրագույն կրթության երկաստիճան համակարգի ներդրումը՝ «բակալավրիատ», «մագիստրատուրա»: ՀՀ-ի ինտեգրումը բոլոնյան գործընթաց: Հետբուհական կրթության համակարգը:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

- գնահատման ձևեր՝ ռեֆերատ, թղթապանակ և ստուգարք
- գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների միջինացում
- գնահատման գործիքներ՝ յուրաքանչյուր ստուգման համար 20 միավորանոց սանդղակ և գիտելիքների, ակտիվության, ինքնուրույն աշխատանքների կատարման մակարդակ, հաճախումների բաղադրիչներ

Գրականություն

Պարտադիր-

1. Ն.Հարությունյան, Առաքել Բահաթրյան, Եր., 1992:
2. Մովսիսյան Ա.: Ուրվագծեր հայ դպրոցի և մանկավարժական մտքի պատմություն: Երևան, 1958:
3. Շավարշյան Ա. Հայ մանկավարժներ, հ. 1.2., Եր., 1958-1961:
4. Вершинина, Н.А. История педагогики как науковедческая дисциплина Изд.Рос.гос.пед.ун-та им. А.И. Герцена Сер. Психол.-пед.науки. - 2007. - №8.- С.56-68. -

5. История педагогики и образования. От зарождения воспитания в первобытном обществе до конца XX в. [Текст]: учеб. пособие / Под ред. А.И. Пискунов. - 2-е изд., испр. и доп. - М. : Сфера, 2005. - 512 с.

6. История педагогики: учебник для аспирантов и соискателей учен. под ред. Н.Д. Никандрова. – М., 2007.

7. Латышина, Д.И. История педагогики. История образования и педагогической мысли [Текст]: учеб. пособие. - М., 2002. - 603 с.

8. Попов, В.А. История педагогики и образования [Текст]: учеб. пособие для студентов вузов ред. В. А. Слостенин. - М.: Академия, 2010. - 203с.

9. Старикова, Л.Д. История педагогики и философия образования [Текст]: учеб. пособие для студентов - Ростов н/Д: Феникс, 2008. - 435с.

10. Шацкий С.Т. Педагогические сочинения, Т. 1.2.3.4, М. 1962,1964.1965.

Լրացուցիչ-

1. Ներսես Շնորհալի, Թուղթ ընդհանրական, Գանձասարհանդես, 1991:
2. Ներսես Շնորհալի, Յաղագս երկնի և զարդուց նորա, Հանելուկներ, Ողբ Եղեսիոյ, Ե., 1968:
3. Մխիթար Գոշ, Առակներ, Ե., 1951:
4. Մ.Աբեղյան, Հայոց հին գրականության պատմություն, Գիրք ք, Ե., 1964:
5. Վրթ. Փափազյան, Պատմություն հայոց գրականության, Թիֆլիս, 1910:
6. Հր.Աճառյան, Հայոց անձնանունների բառարան, հ.ք, Ե., 1944:
7. Լեո, Երկերի ժողովածու, հ.3, Գիրք Ա., Ե., 1969:
8. Ղ.Ալիշան, Հուշիկ Հայրենեաց Հայոց, հ.Ա., Վենետիկ, 1869:
9. Տ.Թ.Աբգարյանց, Նոր Ջուղայի սպրոցները, Նոր Ջուղա, 1914:
10. Գ.Պետրոսյան, Մաթեմատիկական հին և միջին դարերում, Ե., 1959:
11. Տեղեկագիր 252-ամյա հորեյանի Ղազիրի կուրանց դպրոցին և աչազարկներու ու համբերու դպրոցի ներկա կյանքին, Բեյրութ-Լիբնան, 1953:
12. Մ.Բաղրամյան Նոր տետրակ, որ կոչի Հորդորակ, Ե., 1991:
13. Շ.Շահամիրյան, Գիրք անվանյալ որոգայթ փառաց, Թիֆլիս, 1913:
14. Եղիշե, Պատմություն Վարդանանց, Թիֆլիս 1913:
15. Աբ.մովսիսյան, Ուրվագծեր հայ դպրոցի և մանկավարժության / X-XV դարեր/, Ե., 1958:
16. Լ.Գ.Խաչերյան, Գլաձորի համալսարանը հայ մանկավարժական մտքի զարգացման մեջ / XIII – XIV դդ./, Ե., 1973:

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ – 146 - Ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ										
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ										
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ										
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="916 1863 1353 1908">Դասախոսություն</td> <td data-bbox="1356 1863 1520 1908">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="916 1908 1353 1953">Մեմինար</td> <td data-bbox="1356 1908 1520 1953"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="916 1953 1353 1998">Լաբորատոր աշխատանք</td> <td data-bbox="1356 1953 1520 1998"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="916 1998 1353 2042">Գործնական աշխատանք</td> <td data-bbox="1356 1998 1520 2042">14</td> </tr> </table>	Դասախոսություն	10	Մեմինար		Լաբորատոր աշխատանք		Գործնական աշխատանք	14
Դասախոսություն	10										
Մեմինար											
Լաբորատոր աշխատանք											
Գործնական աշխատանք	14										

	Ինքնուրույն	36
	Ընդամենը	60
Ստուգման ձևը	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին զինել ուսուցման ժամանակակից մեթոդներով՝ ձևավորելով գործիքակազմի ընտրության և հետևողական կիրառման կարողունակություն:	
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Գիտի.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ուսուցման մեթոդների մոդեռնիզացիան, • ինտերակտիվ /փոխներգործուն/ մեթոդներ • խաղային մեթոդներ • նախագծային մեթոդը • քեյս մեթոդը • ԽԻԿ համակարգը, • խթանման փուլի մեթոդները, • իմաստավորման փուլի մեթոդները, • կշռադատման փուլի մեթոդները, • ուսուցման ալգորիթմացումը, • ուսուցման մեթոդների և տեխնոլոգիաների փոխկապակցվածությունը, • ուսուցման տեխնոլոգիաներ: <p>Հմտություն</p> <p>Տիրապետում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • մեթոդների ճիշտ ընտրությանը, • ուսուցման գործընթացի նախագծմանը ժամանակակից մեթոդներով, • ուսուցման ալգորիթմացմանը: <p>Կարողություն</p> <p>Կարողանում է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • մասնագիտական գործունեությունը կազմակերպել ուսուցման ժամանակակից մեթոդներով ու տեխնոլոգիաներով, • կիրառել ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ: 	
Դասընթացի բովանդակությունը	<p><i>Ուսուցման ժամանակակից մեթոդների էությունը:</i> "Ուսուցման մեթոդ" հասկացության էությունը: Ուսուցման ավանդական և ժամանակակից մեթոդներ: Ժամանակակից մեթոդների առավելությունները: Ժամանակակից մեթոդների կիրառման առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Ուսուցման մեթոդների մոդեռնիզացիան /արդիականացումը/:</i> Ավանդական ուսուցման մեթոդների մոդեռնիզացիան: Ուսուցման մեթոդների մոդեռնացման անհրաժեշտությունը:</p> <p><i>Ինտերակտիվ մեթոդներ:</i> Ակտիվ և պասիվ մեթոդներ: Անձնակենտրոն և անձնակողմնորոշիչ մեթոդներ: Համագործակցային մեթոդներ:</p> <p><i>Խաղային մեթոդներ:</i> Խաղային մեթոդների տեսակները: Դերային խաղեր:</p>	

Նախագծային մեթոդ: Հետազոտական, ստեղծագործական կարողությունների զարգացում: Կառուցողական մտածողություն: Նախաձեռնողականություն, ինքնուրույնություն:

ԽԻԿ համակարգ: Ուսուցման գործընթացի փուլերը: Խթանման, իմաստի ընկալման և կշռադատման փուլերի նպատակները:

Խթանման փուլի մեթոդները: Մտազրոհ, խմբավորում, պրիզմա, մտածիր- գույգ կազմիր -քննարկիր, ձևակույտ մեթոդների համառոտ նկարագիրը:

Իմաստի ընկալման փուլի մեթոդները: T -աձև աղյուսակ, գաղափարների քարտեզ, Վեննի դիագրամ, փոխգործուն նշանների համակարգ, խորանարդում, խճանկար, երեք բանալի և մեկ կողպեք, շրջագայություն պատկերասրահում մեթոդների համառոտ նկարագիրը:

Կշռադատման փուլի մեթոդները: Քառաբաժան, խորանարդում մեթոդների համառոտ նկարագիրը:

Ուսուցման մեթոդների և տեխնոլոգիաների փոխկապակցվածությունը: "Մեթոդ", "հնար", "միջոց", "մեթոդիկա", "տեխնիկա", "տեխնոլոգիա" հասկացությունները: Ուսուցման տեխնոլոգիաների իրականացման գործում ուսուցման մեթոդների դերը:

Ուսուցման ալգորիթմացում: Ալգորիթմացման տեխնոլոգիա: Ալգորիթմացման տեխնոլոգիայի իրականացման փուլերը:

Ուսուցման տեխնոլոգիաներ: Ուսուցման տեխնոլոգիականացումը: Ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները: Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների դերը ուսուցման գործընթացի արդյունավետության բարձրացման գործում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

- Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`
- Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 7-րդ շաբաթ)
 - Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`
Ընթացիկ գրավոր ստուգման համար նախատեսված են 4 հարցեր, յուրաքանչյուր հարցի համար` 5 միավոր:
 - Գնահատման չափանիշները`
 - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը,
 - Առարկայի իմացություն:
 - Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 15-րդ շաբաթ)
 - Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`
20 կետից բաղկացած հարցախույզ, յուրաքանչյուրի համար` 1 միավոր:
 - Գնահատման չափանիշները`
 - Առաջադրված հարցերի ճիշտ պատասխանը,
 - Առարկայի իմացությունը:
 - Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
 - Գնահատման մեթոդը`
 - Հաճախումների հաշվառում
 - Գնահատման չափանիշները`
 - ներկայություն:

4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)
- Գնահատման մեթոդը`
 - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին,
 - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում:
5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
- Գնահատման մեթոդը`
 - ռեֆերատի կատարում,
 - մշակման կատարում,
 - տեսաներկայացման ցուցադրում,
 - տեխնոլոգիական տեղեկատվության իրականացում,
 - անձնական թղթապանակի կազմում, կարգավորում:
6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)
- Գնահատման մեթոդը`
- միավորը տրվում է ուսանողին` գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում:

Պարտադիր`

1. Хуторский А.В., Практикум по дидактике и методикам обучения, СПб, издательство, Питер,2004
2. Глебова Л.И. Применение активных методов обучения в практике преподавателей. Режим доступа: <http://www.informio.ru/publications/id243>
3. Димитренко Н.В. Мотивация, как фактор повышения качества обучения. Режим доступа: <http://festival.1september.ru> 9. Зарукина Е.В., Логинова Н.А., Новик М.М. Активные методы обучения: рекомендации по разработке и применению. Режим доступа: <http://cme.dstu.edu.ru>
4. Кавтарадзе Д.Н. Обучение и игра. Введение в активные методы обучения / Д.Н. Кавтарадзе. – М., 1998. 11. Колокольникова З.У. Технология активных методов обучения в профессиональном образовании. Учебное пособие. Режим доступа: library.krasu.ru/ft/ft/_umkd/359/u_course.pdf
5. Активные методы обучения. Электронный курс. Международный Институт Развития «ЭкоПроф», Образовательный портал «Мой университет», <http://www.moi-universitet.ru>.
6. Давыдов В.В Проблемы развивающего обучения. – М.: Издательство «Педагогика», 1986. – 240 с.
7. Коджаспирова Г.М. Педагогика. – М .: изд-во «Владос», 2004. – 352 с.
8. Коджаспирова Г.М., Петров К. В. Технические средства обучения и методика их использования. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 256 с .
9. Коджаспирова Г.М. Практикум и методические материалы. – М.: Издательство «Владос», 2003. – 416 с .
10. Кукушин В. С. Теория и методика обучения: учебное пособие. – Ростов-на-Дону : Издательство «Феникс», 2005. – 474 с .
11. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. – М.: Издательство «Педагогика», 1981. – 186 с.

12. Слостенин, В.А. Педагогика: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. – М.: Издательство «Академия», 2002. – 576 с.
13. Харламов И.Ф. Педагогика. – М.: Издательство «Высшая школа», 2003. – 520 с.
14. Шмаков С.А. Игры учащихся. – М.: Издательство «Новая школа», 2004. – 240 с.
15. Яковлев Н.М., Сохор А.М. Методика и техника урока – М.: Издательство «Просвещение», 1985. – 208 с.
16. Гузев В. В. Методы и организационные формы обучения. – М.: Народное образование, 2001. – С. 70–79.
17. Инновационные методы обучения: Методические рекомендации для магистрантов, получающих квалификацию «Преподаватель высшей школы». – Нальчик: Каб.-Балк. Ун-т, 2006. – 35 с.
18. Корнеева Е. Н. Активные методы социально-психологического обучения: Учебное пособие. – Ярославль: ЯГПУ, 2009.
19. Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры и дискуссии (Анализ зарубежного опыта). Рига: НПЦ «Эксперимент», 1995. С. 158.
20. Кларин М. В. Интерактивное обучение – инструмент освоения нового опыта//Педагогика. – 2000. – № 7. – С. 12–18.
21. Матяш Н. В. Проектный метод обучения в системе технологического образования//Педагогика. – 2000. – № 4.
22. Панина Т. С., Вавилова Л. Н. Современные способы активизации обучения/под. ред. Т. С. Паниной. – М.: Академия, 2007. – 176 с.

Цитирование

1. Аронова, Г. А. Методика обучения взрослых : особенности лекционной формы подачи материала по гуманитарным дисциплинам [Электронный ресурс] // Фестиваль педагогических идей «Открытый урок» : [сайт]. – 2012. — Режим доступа: <http://festival.1september.ru/articles/513950/> (дата обращения: 11.05.2012)
2. Зимняя, И. А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании. Авторская версия. — М. : Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. — 42 с.
3. Краснов, Ю. Э. Современные дискуссии по проблеме «Метод проектов» (реферативный обзор источников, включая рассмотрение концепции Дж. Равена о развитии компетентностей высшего уровня посредством проектного обучения) / Ю. Э. Краснов // Метод проектов. Серия «Современные технологии университетского образования». Вып. 2. / Белорусский государственный университет. Центр проблем развития образования. Республиканский институт высшей школы БГУ. — Минск : РИВШ БГУ, 2003. — С. 197— 221.
4. Масалков, И. К. Стратегия кейс-стади: методология исследования и преподавания: учебник для вузов / И. К. Масалков, М. В. Семина. — М. : Академический Проект ; Альма Матер, 2011. — 443 с.
5. Панина, Т. С. Современные способы активизации обучения : учебное пособие / Т. С. Панина, Л. Н. Вавилова ; под ред. Т. С. Паниной. — 4-е изд., стер. — М. : Издательский центр «Академия», 2008. — 176 с.

6. Полат, Е. С. Метод проектов / Е. С. Полат // Метод проектов. Серия «Современные технологии университетского образования». Вып. 2. / Белорусский государственный университет. Центр проблем развития образования. Республиканский институт высшей школы БГУ. — Минск : РИВШ БГУ, 2003. — С. 39—47.
7. Ситуационный анализ, или Анатомия Кейс-метода / под ред. Ю. П. Сурмина. — Киев : Центр инноваций и развития, 2002. — 286 с.
8. Ступина, С. Б. Технологии интерактивного обучения в высшей школе: учебно- методическое пособие / С. Б. Ступина. — Саратов : Издательский центр «Наука», 2009. — 52 с.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/Բ - 048 - Հատուկ հոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	14
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	«Հատուկ հոգեբանություն» առարկայի նպատակն է ձևավորել համապատասխան գիտելիքներ երեխայի զարգացման մեջ տեղ գտած շեղումների մեխանիզմների և օրինաչափությունների, դինամիկայի, հոգեբանական առանձնահատկությունների վերաբերյալ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ հատուկ հոգեբանության առարկան, մեթոդները և խնդիրները: ✓ անձի տարիքային ախտաբանական զարգացման մասին գիտելիքներ: ✓ գիտելիքներ զանազան խախտումներ ունեցող անձանց իմացական ոլորտի առանձնահատկությունների վերաբերյալ: <p>✓ գիտելիքներ խախտումներով երեխաների գործունեության վերաբերյալ, անձի զարգացման և հուզականային ոլորտի առանձնահատկությունների վերաբերյալ:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն եւ հետևողականորեն ներկայացնելու, ✓ Առարկայի մեթոդները եւ տեխնոլոգիաները ճիշտ օգտագործելու, ✓ Տվյալ առարկայական ոլորտում հետազոտությունների արդյունքները գնահատելու կարողություններ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Կարողանում է ցուցաբերել հոգեբանական օգնություն ✓ Ճիշտ է պատկերացնում հոգեբանական առողջության պահպամնամ պայմանները 			

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Կարողանում է կիրառել հոգեբանական աջակցության տեխնիկաներն ու մեթոդները ✓ Ճիշտ է պլանավորում և կազմակերպում ծառայության աշխատանքը
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Հատուկ հոգեբանության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, միջառարկայական կապերը:</p> <p>Թեմա2. Խախտված զարգացման էությունը, կառուցվածքն ու օրինաչափությունները:</p> <p>Թեմա 3. Փոխհատուցումը, ադապտացիան, շտկումն և ռեաբիլիտացիան՝ որպես ժամանակակից հատուկ հոգեբանության ֆունդամենտալ կատեգորիաներ:</p> <p>Թեմա 4. ԿԱՊԿՈւ երեխաների ուսուցման և դաստիարակման խնդիրները ներառական կրթության համատեքստում:</p> <p>Թեմա 5. Լսողության խանգարումներով երեխաների հոգեկան զարգացում:</p> <p>Թեմա 6. Տեսողության խանգարումներով երեխաների հոգեկան զարգացում:</p> <p>Թեմա 7. Հոգեկան զարգացման հապաղումով երեխաների հոգեկան զարգացում:</p> <p>Թեմա 8. Խոսքի խանգարումներով երեխաների հոգեբանական առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 9. Հուզականային ոլորտի և վարքի խանգարումներով երեխաների հոգեկան զարգացում:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում ▪ Գնահատման չափանիշները՝ <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն: 2. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում: 3. Ինքնուրույն աշխատանքներ(ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Գնահատման մեթոդը՝ <ul style="list-style-type: none"> - ռեֆերատների կատարում, - մշակումների կատարում, - տեսաներկայացման պատրաստում, - զեկույց, - նախագծի ներկայացում, - անձնական թղթապանակի կազմում, կարգավորում: 4. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Գնահատման մեթոդը՝

	<ul style="list-style-type: none"> - միավորը տրվում է ուսանողին՝ գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում: • ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԿԴԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱԴՐՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ <p>5. Քննություն (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը, կամ 20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ - հարցաշարային քննություն: ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - 1 ժամ 20 բույեում ճիշտ պատասխանել հարցերին, վաստակել 20 միավոր, <p>8 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական գնահատական:</p>
--	---

Գրականություն	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специальная психология/Под ред. В.И. Лубовского. М., «Академия, 2003 2. Специальная дошкольная педагогика/ Под ред. Е.А. Стребелевой. М., «Академия, 2002 3. Лубовский В.И. Психологические проблемы диагностики аномального развития детей. М., 2003 4. Блинова, Л.Н. Диагностика и коррекция в образовании детей с ЗПР – М., 2002. <p>Լրացուցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Акимушкин В.М., Моргулис И.С. Основы тифлологии. Киев, 1980 2. Актуальные проблемы диагностики задержки психического развития/ Под ред. К.С. Лебединской и др. М., 1995 3. Апраушев А.В. Тифлосурдопедагогика. М., 1983 4. Аутичный ребенок: проблемы в быту / Под ред. С.А. Морозова. – М., 1998 5. Власова Т.А., Певзнер М.С. Учителю о детях с отклонениями в развитии. М., 1973 6. Дети с временной задержкой психического развития/Под ред. Т.А. Власовой и др. М., 1989 7. Каган В.Е. Аутизм у детей. – Л., 1981 8. Лебединский В. В. Нарушения психического развития у детей. М., 1985 9. Лебединская К.С., Никольская О.С. Диагностика раннего аутизма. – М., 1991 10. Лубовский В.И. Психологические проблемы диагностики аномального развития детей. М., 1989 11. Никольская О.С., Баенская Е.Р., Либинг М.М. Аутичный ребенок. Пути помощи. – М., 1997 12. Основы специальной психологии/Под ред. Л.В. Кузнецовой. М., 2002
----------------------	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ - 055 - Ընտանիքի հոգեբանություն
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ

Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	24	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	36		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>1. Ուսանողներին զինել տարիքային հոգեբանության առարկայի, նրա խնդիրների, յուրաքանչյուր տարիքային խմբի վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքներով :</p> <p>2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները:</p> <p>3. Ուսանողներին գաղափար տալ ժամանակակից ընտանիքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ :</p> <p>4. Ընտանիքի հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկայում: Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (ընդհանուր հոգեբանություն, մանկավարժական հոգեբանություն, սոցիալական հոգեբանություն, սպորտի հոգեբանություն, և այլն) հետ կապին:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանուր հոգեբանության ուսումնասիրման առարկան, տիրապետի առարկայի ներկայացրած խնդիրներին, պատկերացնի առարկայի տեղն ու դերը հոգեբանական գիտությունների համակարգում: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Տիրապետում է ընտանիքի հոգեբանություն առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին: • Տիրապետում է առարկայի կառուցվածքի մասին գիտելիքներին: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ ընտանիքի հոգեբանության բնագավառում կիրառվող տեխնիկաների և հուզականային գործընթացների վերաբերյալ <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • կիրառել ընտանիքի հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, • որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>1. Ընտանիքի հոգեբանության առարկան, խնդիրները, նպատակները</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Ընտանիքի հոգեբանություն առարկան, սահմանումը: ➢ Ընտանիքի հոգեբանության խնդիրները: ➢ Ընտանիքը որպես դերերի սեսության ուսումնասիրման օբյեկտ: <p>2. Ընտանիքի սոցիալ – հոգեբանական ուսումնասիրության հիմնախնդիրները :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Ընտանիքը որպես սոցիալական խումբ: ➢ Ընտանիքը որպես ռեֆերենտային խումբ: ➢ Ընտանիքը որպես փոքր խումբ: 			

- 3. Դերերի տեսությունները և ընտանիքի խնդիրներին դերային մոտեցումները :
 - Մոցիակլական կարգավիճակի տեսակներն և կառուցվածքը:
 - Ընտանեկան դերերի կառուցվածքը և տեսակները:
 - Դերային սպասումների տեսակները:
- 4 .Ընտանեկան տեսակների պատմական զարգացումը և ընտանեկան դերերը :
 - Հայրիշխանություն և մայրիշխանություն:
 - Ժամանակակից ընտանիքի տեսակները:
 - Ընտանիքի տեսակներն ըստ կառավարման ոճերի:
- 5 . Արդի բջջային ընտանիքի ձևավորման և զարգացման փուլերը:
 - Ընտանեկան կյանքի պարբերացումն ըստ ներընտանեկան կարգավիճակների և դերերի:
 - Ընտանեկան կյանքի փուլերը և կանխատեսումը:
 - Ընտանիքի հասունության մակարդակները:
- 6 .Ընտանեկան բախումների էությունը և հաղթահարման ուղիներ
 - Դերային բախումները:
 - Դերային բախումների մակարդակները:
 - Մրցակցությունը և դերերի բախումը:
- 7 .Ներընտանեկան հարմարումը և ընտանիքի ստեղծումը :
 - Ամուսնական և ներընտանեկան հարմարման գործընթացները և պայմանները:
 - Ամուսինների հարմարման տեսակները:
 - Ապրումակցումը և ներընտանեկան ֆրուստրացիաները:
- 8. Ընտանեկան բախումը և ճգնաժամերը:
 - Բախման էությունը :
 - Նորմատիվային և ոչ նորմատիվային ճգնաժամերը :
 - Ընտանիք կազմելու մոտիվացիան և ամուսնալուծությունները:
- 9.Ամուսնալուծությունը և դրա հետևանքները :
 - Ամուսնալուծության հիմնական պատճառները:
 - Ամուսնալուծության ռիսկերը և վիչակագրությունը:
 - Ամուսնալուծության հետևանքները:
- 10. Առողջ և անառողջ ընտանիքները :
 - Առողջ և անառողջ ընտանիքներ:
 - Ընտանեկան կյանքը և անբավարարվածության հիմնախնդիրը:
 - Հաղորդակցման բարդություններն անառողջ ընտանիքներում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

- Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝
- 1.Մասնակցությունը դասընթացին(ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
 - Գնահատման մեթոդը՝
 - հաճախումների հաշվառում
 - Գնահատման չափանիշը
 - ներկայություն
 - 2.Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին(ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)
 - Գնահատման մեթոդը՝
 - մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին
 - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում

3.Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
 - ռեֆերատների կատարում
 - դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ,
 - արևմտահայերեն տեքստերի վերլուծական բնույթի աշխատանքների ստուգում:

4.Գործնական հմտություններ(ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝

-Միավորը տրվում է ուսանողին գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում:

Փրականություն

Պարտադիր-

1. Шнейдер, Лидия Бернгардовна. Семейная психология. — М.: Деловая книга, 1999. — 3000 экз.
2. Սեդրակ Ա. Սեդրակյան, Ընտանիքի հոգեբանություն Երևան 2010:
3. Ադիբեկյան Ա., Հայ ընտանիքի բջջայնացման հեռանկարները, Հայ ընտանիքի ներկան և ապագան, Թեզիսներ գիտաժողովի զեկուցումների, Երևան 1994
4. Дружинин В.Н. Психология семьи. – Екатеринбург, 2000
5. Основы психологии семьи и семейного консультирования: Учеб.пособие для студ.высш.учеб.заведений /Под общ.ред.Н.Н.Посысоева. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2004. – 328с.
6. Психологическая диагностика семейных отношений / В.И.Слепкова, Т.А.Заеко.-

Լրացուցիչ-

1. Ամիրյան Ս., Խոհեր ընտանիքի էվոլյուցիան, Ին., Երևան, 1967, Ին., Երևան, 1972:
2. Мозырь: Содействие, 2006. – 196с. 6. Шнейдер Л.Б. Семейная психология: Учебное пособие для вузов. 2-ое изд. – М.: Академический проект; Екатеринбург, 2006. – 768с

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/բ – 100 - Մարմնակրթություն		
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	0 կրեդիտ		
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-2-րդ տարի, 1-2-րդ կիսամյակներ		
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային		Դասախոսություն
			Մեմինար
			Լաբորատոր աշխատանք
			Գործնական աշխատանք
			112
	Ինքնուրույն		
	Ընդամենը	112	

Ստուգման ձևը	Նորմատիվային ստուգարք
Դասընթացի նպատակը	«Ֆիզիկական դաստիարակություն» առարկայի հիմնական նպատակը ֆիզիկապես առողջ համակողմանի զարգացած, աշխատանքային գործունեությանը նախապատրաստված, առողջ ապրելակերպի կանոններին տիրապետող, արտակարգ իրավիճակներում կողմնորոշվող քաղաքացու ձևավորումն է:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i> Մարմնակրթության և առողջ կենցաղավարության հիմունքները, ֆիզդաստիարակության դերը մարդու զարգացման և մասնագետի զարգացման գործում,</p> <p><i>Հմտություն</i> Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի գործնական կարողությունների և հմտությունների համակարգերին հոգեֆիզիկական և շարժողական ընդունակությունների զարգացմանը և կատարելագործմանը</p> <p><i>Կարողունակություն</i> - հստակորեն կատարել ծրագրային բոլոր վարժությունները -ինքնուրույն զբաղվել շարժողական ընդունակությունների մշակմամբ -արժեքավորել և պատասխանատվություն ունենալ սեփական առողջության պահպանման և ֆիզիկական ներդաշնակ զարգացման նկատմամբ - ցուցաբերել պատրաստակամություն, պատասխանատվություն, ազնվություն, հայրենասիրություն, բարություն, հումանիստական վարքագծի դրսևորում - պարբերաբար զբաղվել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով, ունենալ բարձր ֆիզիկական պատրաստվածություն - վերլուծել ֆիզիկական պատրաստվածության վիճակը, ունենալ ինքնահսկման և ինքնահաստատման հմտություններ:</p>
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>1-ին տարի 1-ին կիսամյակ Թեմա 1. Ֆիզիկական կուլտուրան ուսանողին ընդհանուր կրթական համակարգում Թեմա 2. Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները: Ֆիզիկական կուլտուրան առողջության ամրապնդման գործոն: Թեմա 3. Աթլետիկա Թեմա 4. Մարմնամարզություն Թեմա 5. Բասկետբոլ Թեմա 6. Վոլեյբոլ Ստուգարքային նորմերի ընդունում:</p> <p>2-րդ կիսամյակ Թեմա 1. Ուսումնական աշխատանքի ինտելեկտուալ գործունեության հիմունքները: Ֆ/կ միջոցները աշխատունակության կանոնավորման գործում:</p>

	<p>Թեմա 2 . Ընդհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստությունը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում:</p> <p>Թեմա 3. Մարմնամարզություն</p> <p>Թեմա 4. Բասկետբոլ</p> <p>Թեմա 5. Վոլեյբոլ</p> <p>Թեմա 6. Աթլետիկա</p> <p>Ստուգարքային նորմերի ընդունում:</p> <p>2-րդ տարի</p> <p>1-ին կիսամյակ</p> <p>Թեմա 1. Ֆիզիկական վարժություններով և սպորտով ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդիկայի հիմունքները:</p> <p>Թեմա 2. Ուսանողական սպորտ, մարզաձևի ընտրություն</p> <p>Թեմա 3. Աթլետիկա</p> <p>Թեմա 4. Բասկետբոլ</p> <p>Թեմա 5. Վոլեյբոլ</p> <p>Թեմա 6. Մարմնամարզություն</p> <p>Ստուգարքային նորմերի ընդունում:</p> <p>2-րդ կիսամյակ</p> <p>Թեմա 1. Ընտրած մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 2. Ֆիզիկական վարժություններով և սպորտով պարապողների ինքնահսկողությունը:</p> <p>Թեմա 3. Բասկետբոլ</p> <p>Թեմա 4. Մարմնամարզություն</p> <p>Թեմա 5. Վոլեյբոլ</p> <p>Թեմա 6. Աթլետիկա</p> <p>Ստուգարքային նորմերի ընդունում:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Ուսանողի ֆիզիկական պատրաստվածության աստիճանը գնահատվում է ԸՖՊ, ՀՖՊ ստուգարքային նորմերի հանձնման միջոցով.</p> <p>100 բալլային համակարգ`</p> <p>40-60 գնահատվում է բավարար,</p> <p>61-80` լավ և 81-100` գերազանց:</p> <p>Ֆիզիկապես թույլ պատրաստված ուսանողները հնարավորություն ունեն 100% հաճախման և տեսական բաժնի յուրացման շնորհիվ հավաքել 75 բալլ, այսինքն` գնահատվել լավ:</p> <p>Բոլոր տեսակի բացակայությունները ենթակա են լրացման:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p><i>Պարտադիր</i> – 1. Ազիզյան Գ. Ն., Վանեսյան Հ. Մ. - ֆիզիկական պատրաստություն: Երևան, 2002:</p> <p>2. Ազիզյան Լ. Գ. - Հիմնական մարմնամարզություն կանանց համար / մեթ. ձեռն./: Երևան, 2005:</p> <p>3. Բաբայան Մ. Ա. - Մարմնամարզության հիմունքները: Երևան, 1989:</p> <p>4. Բարսեղյան Ա. Ա. - Հատուկ ուսումնական բաժանմունքի ուսանողների ֆիզդաստիարակության գործընթացի կազմակերպումն ու բովանդակությունը: /մեթոդ. ձեռն./: Երևան, 2008:</p> <p>5. Գևորգյան Լ. Ա. - Բուժական ֆիզկուլտուրա: Երևան, 1976:</p> <p>6. Գևորգյան Լ. Ա. - Բուժական ֆիզկուլտուրա: Երևան, 1963:</p>

7. Իսայիրյան Մ. Ս. - Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պատմություն: Երևան, 2002:

8. Հակոբյան Մ., Սամվելյան Լ. - ֆիզիկական կրթությունը բուհում /ուս. ձեռն./: <Տնտեսագետ> հր., 1995:

9. Հեղինակային կոլեկտիվ - Աթլետիկա /ուս. ձեռն./ : Երևան, 2003:

10. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության հաստատությունների մեթոդական ծրագրեր:

11. Ղազարյան Ֆ. Գ. - Բասկետբոլ /ուս. ձեռն./ : Երևան, 2006:

12. Ղազարյան Ֆ. Գ. - Սպորտային մարզման մեթոդները: Երևան, 1976:

13. Ղազարյան Ֆ. Գ., Գրիգորյան Ա. Ա. - ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն /ուս. դաս./: Երևան, 1997:

Լրացուցիչ- 1. Ղարագոյոզյան Վ. Հ. - Հատուկ բժշկական խմբերի ֆիզդաստիարակության պարապմունքների կազմակերպման ուսումնամեթոդական ձեռնարկ: Վանաձոր 2003:

2. Ղարագոյոզյան Վ. Հ. - Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի համառոտ պատմություն:/ուս. ձեռն./ : Վանաձոր 2011:

3. Ղոչիկյան և ուրիշներ, ՀՊՃՀ տարեկան նյութերի ժողովածու, 1999:

4. Մելքոնյան Հ., Հալաջյան Ե., - Մարզախաղեր. Խաղերի կանոնները: Երևան 2007.

5. Коробко А. В., Двигательный режим и здоровье, 1272.

6. Дембо А. Г. Спортивная медицина и лечебная физкультура, 1973.

7. Дубровский В.И., Самоконтроль при занятиях физической культуры, 1984.

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ-061 - Վերլուծական երկրաչափություն և գծային հանրահաշիվ-1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	62	Դասախոսություն	30
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կոորդինատների մեթոդին հարթության և տարածության մեջ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գիտելիք Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա – վերլուծական երկրաչափության մեջ կիրառվող վեկտորական և կոորդինատային մեթոդները Հմտություն			

	<p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.</p> <ul style="list-style-type: none"> - վեկտորական հաշվի տարրերին - երկրաչափական օբյեկտները կոորդինատական համակարգում ներկայացնելուն և նրանց հետ կապված խնդիրները կոորդինատական մեթոդով լուծմանը <p>Կարողունակություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> - կիրառել վերլուծական երկրաչափության մեթոդները տարբեր մաթեմատիկական խնդիրներում:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Վեկտորական հաշիվ: Կոորդինատներ:</p> <p>Թեմա 2. Հարթության և տարածության վերլուծական երկրաչափությունը</p> <p>Թեմա 3. Երկրորդ կարգի կորերի և մակերևույթների կանոնական տեսությունը:</p> <p>Թեմա 4. Երկրորդ կարգի կորերի մակերևույթների ընդհանուր տեսության հարցերը (ակնարկ):</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 20 առավելագույն միավորով:</p> <p>Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի «Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В. Т. Базылев, К. И. Дуничев, В. П. Иваницкая, Геометия Іч., М. 1974. 2. Л. С. Атанасян, В. Т. Базылев, Геометрия Іч. , М.1986. 3. П. С. Александров, “ Лекции” , М.1968. 4. Б. А. Розенфельд, Многомерные пространства, М. 1966. 5. М. М. Постников, Аналитическая геометрия, М. 1973. 6. Д. В. Беклемишев, Курс аналитической геометрии и линейной алгебры, М. 1987. <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сборник задач по геометрии, под ред. Базылева, М. 1980. 1. Ժ. Ն. Բաղդասարյան, Դասախոսություններ վերլուծական երկրաչափությունից

<p>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</p>	<p>ՄԻ/Բ-062, Վերլուծական երկրաչափություն և գծային հանրահաշիվ-2</p>
<p>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</p>	<p>3 կրեդիտ</p>

Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	54	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է հիմնավորել իրական թվերի դաշտի ընդլայնման անհրաժեշտությունը և կառուցել կոմպլեքս թվերի դաշտը: Ապացուցել Կրամերի թեորեմը; սահմանել մատրիցի ռանգը, ապացուցել ռանգի մասին թեորեմը և Կրոնեկեր-Կապելլիի թեորեմը; ստանալ գծային հավասարումների համակարգերի լուծման ընդհանուր ճանապարհի չորս քայլերը, ապացուցել գծային համասեռ հավասարումների լուծումների ֆունդամենտալ բազմության մասին թեորեմը և ստանալ ոչ զրոյական լուծումների գոյության պայմանը; ներմուծելով մատրիցների միջև կատարվող գործողությունները՝ ապացուցել դրանց հատկությունները, ինչպես նաև արտադրյալի դետերմինանտի մասին թեորեմը; ստանալ մատրիցի հակադարձելիության պայմանը, հակադարձ մատրիցի բանաձևը և լուծել արտադրյալի ռանգի հարցը: Սահմանել գծային տարածությունը, ներմուծել տարածության բազիս, չափ հասկացությունները, էվկլիդյան տարածության հասկացությունը; գծային ձևափոխություն (կորիզ, ռանգ, դեֆեկտ, սեփական արժեք և վեկտոր), քառակուսային ձևեր:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա</p> <ul style="list-style-type: none"> – դաշտերի տեսության տարրերը, կոմպլեքս թվերի դաշտը, – գծային հավասարումների համակարգերի տեսությունը, – մատրիցների տեսությունը, – գծային հանրահաշիվը: <p>Հմտություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.</p> <ul style="list-style-type: none"> – դաշտերի տեսությանը, – կոմպլեքս թվերի դաշտին, – գծային հավասարումների համակարգերի տեսությանը, – մատրիցների տեսությանը, – գծային հանրահաշիվին <p>Կարողունակություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> – լուծել թվային դաշտերի հետ կապված անհրաժեշտ տեսական հարցեր, 			

	<ul style="list-style-type: none"> - գործողություններ կատարել կոմպլեքս թվերի հետ, - լուծել գծային հավասարումների համակարգեր տարբեր մեթոդներով, կատարել գործողություններ մատրիցների միջև, - լուծել գծային տարածությունների և ձևափոխությունների հետ կազմված կարևոր խնդիրներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Կոմպլեքս թվերի դաշտի կառուցումը;</p> <p>Թեմա 2. Գծային հավասարումների համակարգերի տեսությունը;</p> <p>Թեմա 3. Մատրիցների տեսություն</p> <p>Թեմա 4. Գծային տարածություններ</p> <p>Թեմա 5. Գծային ձևափոխություններ:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 20 առավելագույն միավորով: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի «Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. В. Т. Базылев, К. И. Дуничев, В. П. Иваницкая, Геометия Іч., М. 1974. 8. Л. С. Атанасян, В. Т. Базылев, Геометрия Іч. , М.1986. 9. П. С. Александров, “ Лекции” , М.1968. 10. Б. А. Розенфельд, Многомерные пространства, М. 1966. 11. М. М. Постников, Аналитическая геометрия, М. 1973. 12. Д. В. Беклемишев, Курс аналитической геометрии и линейной алгебры, М. 1987. <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Сборник задач по геометрии, под ред. Базылева, М. 1980. 3. Ժ. Ն. Բաղդասարյան, Դասախոսություններ վերլուծակ երկրաչափությունից:

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/բ-176-Վեկտորական և թենզորական անալիզ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	54	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	

			Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Առարկայի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ տալ վեկտորական անալիզի և թենզորական հաշվի հիմունքներից, տեսական գիտելիքներ դիֆերենցիալ երկրաչափությունից, գծային և բազմագծային ձևերի տեսությունից թենզորական անալիզի հիմունքների յուրացմանը նախապատրաստելու համար:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> – վերլուծական երկրաչափություն, գծային հանրահաշիվ և մաթեմատիկական անալիզ: <p>Հմտություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.</p> <ul style="list-style-type: none"> – թենզորական հանրահաշվի և անալիզի ապարատի օգտագործմանը զանազան դիսցիպլիններում <p>Կարողունակություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Հասկացություն գծային, էվկլիդեսյան և պսևդոէվկլիդեսյան տարածությունների մասին</p> <p>Թեմա 2. Գծային, երկգծային և բազմագծային ձևեր: Կովարիանտ և կոնտրավարիանտ վեկտորներ: Թենզորի հասկացության ներմուծումը: Թենզորական հանրահաշիվ:</p> <p>Թեմա 3. Թենզորական դաշտ, նրա սահմանումը, օրինակներ: Հասկացություն թենզորական անալիզի մասին:</p>			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսված է ստուգարք: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի « Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգիե			
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Н. Е. Кочин ‘Векторное исчисление и начала тензорного исчисления’ 1951 2. М.А. Акивис, В.В. Гольдберг “Тензорное исчисление ” 1969 <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. П.К. Рашевский “Риманов геометрия и тензорный анализ 1967 			

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ—063 Դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարումներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 3-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	54	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	36		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Առարկայի նպատակը և կարևորությունը դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարումների հետազոտման և լուծման մեթոդների ուսումնասիրությունն է: Առարկայի նպատակն է ուսանողներին տալ խոր գիտելիքներ սովորական դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարումների տեսությունից և այդ գիտելիքները կիրառելու կարողություն բնագիտության տարբեր բնագավառներում հանդիպող կոնկրետ դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարումների լուծման գործում:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> – դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարումների հիմնական տեսակները և լուծման մեթոդները. <p>Հմտություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.</p> <ul style="list-style-type: none"> – դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարման տիպերին <p>Կարողունակություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> – բնագիտական, մասնավորապես ֆիզիկայի շատ խնդիրներ բերել դիֆերենցիալ և ինտեգրալ հավասարումների լուծմանը 			
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1: Առաջին կարգի դիֆերենցիալ հավասարումներ:</p> <p>Թեմա 2: Բարձր կարգի դիֆերենցիալ հավասարումներ:</p> <p>Թեմա 3: Երկրորդ կարգի գծային դիֆերենցիալ հավասարումներ:</p> <p>Թեմա 4: Դիֆերենցիալ հավասարումների համակարգեր:</p> <p>Թեմա 5: Դիֆերենցիալ հավասարումների լուծման կայունությունը:</p> <p>Թեմա 6: Ֆունկցիոնալ տարածություններ և օրթոգոնալ վերլուծություն</p> <p>Թեմա 7: Ինտեգրալ հավասարումներ:</p>			
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 20 առավելագույն միավորով: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի «Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»			

Գրականություն	Պարտադիր <ol style="list-style-type: none"> 1. Ёнтрягин А.Ѕ. “Їбыкновенные дифференциальные уравнения” Ї. “Їаука” 1982 2. Ёихонов А.Ї., Аасилева А.А., Ѕвешников А.А. “Аифференциальные уравнения” Ї. “Їаука” 1980 3. А.А.Аилипов “Ѕборник задач по дифференциальным уравнениям” Ї. “Їаука” 1970 4. Ї. Ё. Ёизоркин “ Ёурс дифференциальных и интегральных уравнений” с дополнительными главами анализа 1981 5. Ї.Ё.Ёраснов, А.Ё.Ёиселев, А.Ё.Їакаренко “Ёнтегральные уравнения”, Їосква, “Їаука” 1976 6. Аолосококов А.Ї. “Аравнения математической физики” Їосква “Їитер” 2004 7. Ї. Ѕ. Їискунов “Аиффеиенциальное и интегральное исчесления” том 2 1970 8. Берман Г.Н. „Сборник задач по математическому анализу”, Москва 1969 9. Ёузнецов Ё.А “Ѕборник задач по высшей математике” 1983
	Լրացուցիչ <ol style="list-style-type: none"> 2. Ёраснов Ї.Ѕ., Ёиселев А.Ё., Їакаренко А.Ё. “Ѕборник задач по обыкновенным дифференциальным уравнениям 1981

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ-064-Կոմպլեքս փոփոխականի ֆունկցիաների տեսություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 4-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
		Ինքնուրույն	34	
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Առարկայի նպատակն է ընդլայնել թվի գաղափարը ուսանողների մոտ, գաղափար տալ անալիտիկ ֆունկցիաների առանձնահատկությունների մասին, ցույց տալ անալիտիկ ֆունկցիաների կապը մեխանիկայի և ֆիզիկայի շատ խնդիրների հետ, կոմպլեքս անալիզի բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքների ու ունակությունների կիրառումը ֆիզիկայի խնդիրներում (հիդրո և աէրոդինամիկայում, առաձգականության տեսությունում, էլեկտրադինամիկայում):</p>			

<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա. - նույն կոմպլեքս թիվը տարբեր տեսքերով արտահայտելը</p> <p>Հմտություն Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի. - կոմպլեքս փոփոխականի տարրական ֆունկցիաներով իրականացվող արտապատկերումներին</p> <p>Կարողունակություն Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա. - վերլուծել անալիտիկ ֆունկցիաները Թեյլորի և Լորանի շարքերի - օգտագործել մնացքների տեսությունը ինտեգրալների հաշվման մեջ, - ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ խնդիրների լուծման ժամանակ:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա1: Կոմպլեքս թվեր և կոմպլեքս փոփոխականի տարրական ֆունկցիաներ:</p> <p>Թեմա 2: Անալիտիկ ֆունկցիաներ և դրանցով իրականացվող արտապատկերումներ:</p> <p>Թեմա 3: Կոմպլեքս փոփոխականի ֆունկցիայի ինտեգրալ:</p> <p>Թեմա 4: Անալիտիկ ֆունկցիաների շարքեր:</p> <p>Թեմա 5: Մնացքների տեսություն:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Նախատեսված է ստուգարք:</p> <p>Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի «Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Привалов И.И. “Введение в теорию функций комплексного переменного” Изд. 11 “Наука”, 2. Я.А.И.Маркушевич “Краткий курс теории аналитических функций” Изд. 3-е, испр и доп. М., “Наука”, 3. Ա.Ս. Կիտրայան, Մ.Ա. Հակոբյան, Լ.Վ. Միքայելյան. Կոմպլեքս փոփոխականի ֆունկցիաների տեսության խնդիրներ և վարժություններ.- Երևան, ԵՊՀ հրատ.,1990. 4. М.А.Лаврентьев, Б.В.Шабат “Методы теории функций комплексного переменного”, Гостехиздат, 5. Г.Л.Лунц, Л.Э.Эльсгольц “Функции комплексного переменного” Изд. “Лань”, Санкт-Петербург <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Шабат Б.В “Введение в комплексный анализ” М., 4. Свешников А.Г., Тихонов А.Н. “Теория функций комплексной переменной” Изд. 2-е, стереотип. М., “Наука”,

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/Բ -234 - ՀԱՏՈՒԿ ՖՈՒՆԿՑԻԱՆԵՐ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ կուրս, 4-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	34		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	Ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	<ol style="list-style-type: none"> Չատուկ ֆունկցիաների վերաբերյալ տեսական գիտելիքների ուսուցանում Չատուկ ֆունկցիաների կիրառությունների ուսուցանումը ֆիզիկայի և ռադիոֆիզիկայի խնդիրների լուծման մեջ 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>«Հատուկ ֆունկցիաներ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության մեջ, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու դեպքում, ինչպես գիտական հետազոտություններ կատարելու ժամանակ</p>			

**Դասընթացի
բովանդակությունը**

- Հիպերբոլական ֆունկցիաներ: Ռեկուրենտ բանաձևեր, կապը այլ տարրական տրանսցենդենտ ֆունկցիաների հետ: Հակադարձ հիպերբոլական ֆունկցիաներ:
- Հիպերբոլական ֆունկցիաների կիրառությունները ինտեգրալ հաշվի մեջ, երկրաչափության, մեխանիկայի ու ֆիզիկայի մեջ
- Բետա- ֆունկցիան, նրա հատկությունները: Գամմա-ֆունկցիան, հատկությունները և գրաֆիկը:
- Ռեկուրենտ բանաձևեր: Գամմա- ֆունկցիայի լոգարիթմական ածանցյալը: Էյլերի հաստատունը և նրա հաշվումը
- Ոչ լրիվ գամմա -ֆունկցիաներ, նրանց հատկությունները: Ինտեգրալային, ցուցային և լոգարիթմական ֆունկցիաներ: Ինտեգրալային սինուս և կոսինուս
- Ոչ լրիվ գամմա -ֆունկցիաներ, նրանց հատկությունները: Ինտեգրալային, ցուցային և լոգարիթմական ֆունկցիաներ: Ինտեգրալային սինուս և կոսինուս
- Հավանականության և Ֆրենեդի ինտեգրալներները: Էլիպտիկ ինտեգրալներ:
- Օրթոգոնալ և դասաական օրթոգոնալ բազմանդամներ, նրանց հատկությունները:
- Բեսսելի I,II,III սերի ֆունկցիաներ, նրանց հատկությունները և առնչությունները միմյանց հետ:
- Լեժանդրի, Չեբիշևի, Հերմիտի և Լագերի բազմանդամները, ռեկուրենտ առնչություններ:
- Սֆերիկ ֆունկցիաներ, ինտեգրալային ներկայացումներ և ֆունկցիոնալ առնչություններ: Հիպերերկրաչափական ֆունկցիաներ:
- Վերասերված հիպերերկրաչափական ֆունկցիաներ: Տարբեր ֆունկցիաների
- Հերմիտի և Մատյեի ֆունկցիաները, կապը այլ հատուկ ֆունկցիաների հետ:

<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատման չափանիշները.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տեսական գիտելիքների գնահատման չափանիշները. <ul style="list-style-type: none"> ▪ տեսական նյութի իմացություն՝ վերարտադրման մակարդակով, ▪ առաջադրված հարցերի պատասխանի բովանդակություն, ներկայացման տրամաբանական հաջորդականություն, ամբողջություն, ճշտություն, սեփական տեսակետի հիմնավորման աստիճան, ▪ տեսական նյութի յուրացման աստիճան՝ վարժությունների, գործնական խնդիրների լուծման համար կիրառման տեսանկյունից: • Ինքնուրույն աշխատանքի գնահատման չափանիշները (2 ինքնուրույն աշխատանք, յուրաքանչյուրը գնահարվում է առավելագույնը 10 միավոր՝ գումարային առավելագույնը 20 միավոր). <ul style="list-style-type: none"> ✓ խնդիրների լուծման ✓ կռռեկտություն, արդյունավետություն, ✓ մասնագիտական հմտությունների մակարդակ,
<p>Գրականություն</p>	<p>А. Ф. Никифоров, В Б Уваров- Основы теории специальных функций, Москва Д. С. Кузнецов -Специальные функции, Москва П. И. Романовский- Ряды Фурью. Теория поля. Аналитические и специальные функции. Преобразование Лапласа, Москва Н.Н. Лебедев- Специальные функции и их приложения, Москва</p>

<p>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</p>	<p>ՄԻ/բ-052 - Հավանականությունների տեսություն և մաթեմատիկական վիճակագրություն</p>			
<p>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</p>	<p>3 կրեդիտ</p>			
<p>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</p>	<p>4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ</p>			
<p>Ժամերի բաշխումը</p>	<p>Լսարանային</p>	<p>56</p>	<p>Դասախոսություն</p>	<p>24</p>
			<p>Սեմինար</p>	
			<p>Լաբորատոր աշխատանք</p>	
			<p>Գործնական աշխատանք</p>	<p>32</p>
	<p>Ինքնուրույն</p>	<p>34</p>		
	<p>Ընդամենը</p>	<p>90</p>		

Ստուգման ձևը	Ստուգարք
Դասընթացի նպատակը	Առարկայի նպատակը պատահական երևույթների մեջ մաթեմատիկական օրինաչափությունների ուսումնասիրությունն է բնագիտության, , տնտեսագիտության և հասարակագիտության բնագավառներում: Ուսանողը պետք է կարողանա դասական մեթոդներով (կոմբինատորիկա, Պուասսոնի և Լապլասի բանաձևեր) լուծել հավանականության տեսության խնդիրները, այնուհետև կառուցել պատահական մեծության համապատասխան բաշխման ֆունկցիան, գնահատել և ստուգել վիճակագրական վարկածները: Առանձնահատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել դասական բաշխումների ուսումնասիրությանը:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հավանականությունների տեսության " մաթեմատիկական վիճակագրության հետազոտության մեթոդները . <p>Հմտություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.</p> <ul style="list-style-type: none"> - առարկայի առանձնահատկություններին <p>Կարողունակություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հավանականությունների տեսության " մաթեմատիկական վիճակագրության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1: Հավանականության դասական , երկրաչափական և վիճակագրական սահմանումները</p> <p>Թեմա 2: Հավանականությունների գումարման, բազմապատկման թեորեմները</p> <p>Թեմա 3: Հավանականությունների գումարման, բազմապատկման թեորեմները</p> <p>Թեմա 4: Պատահական մեծություններ, պատահական մեծությունների հավանականությունների բաշխման ֆունկցիաները</p> <p>Թեմա 5: Երկչափ պատահական մեծություններ</p> <p>Թեմա 6: Մեծ թվերի օրենքը, Չեբիշևի անհավասարությունը, Չեբիշևի թեորեմը</p> <p>Թեմա 7: Մաթեմատիկական վիճակագրության առարկան և հիմնական խնդիրները</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսված է ստուգարք: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի « Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Համբարձումյան Գ.Հ. «Հավանականությունների տեսությունե, Երևան, 1977թ. 2. Гмурман В.Е. -Теория вероятностей и математическая статистика. Москва Высшая школа, 1977г.

	<p>3. Գմուրման Վ. Ե. - Հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության խնդիրների լուծման ձեռնարկ, Երևան, Լույս 1979 թ.</p> <p>4. Սահակյան Ժ. Հ. - Հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրերը, Վանաձոր, 2017թ.</p> <p>Լրացուցիչ</p> <p>1. Гнеденко Б.В. Курс теории вероятностей. 1965г.</p> <p>2. Вентцель Е.С., Овчаров Л.А. Теория вероятностей, 1969г.</p> <p>5. 3. Մաթևոսյան Ռ. Խ. Հավանականությունների տեսություն, Գյումրի, Դպիր 2010թ</p>
--	---

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄԻ/բ-049 – Մաթեմատիկական ֆիզիկայի հավասարումներ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 8-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	64	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	32
	Ինքնուրույն	86		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է տալ գիտելիքներ մաթեմատիկական ֆիզիկայի հավասարումների տեսությունից և այդ գիտելիքները կիրառելու կարողություն մեխանիկայի, ֆիզիկայի և այլ բնագավառներում առաջացած խնդիրներում:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.</p> <ul style="list-style-type: none"> - մաթեմատիկական ֆիզիկայի հավասարումների հիմնական տիպերը <p>Հմտություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի.</p> <ul style="list-style-type: none"> - հիպերբոլական, էլիպտական և պարաբոլական տիպի հավասարումների համար դրված խնդիրների լուծման մեթոդներին և առանձնահատկություններին <p>Կարողունակություն</p> <p>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> - կկարողանա կիրառել ստացած գիտելիքները ջերմահաղորդականության և տատանողական խնդիրների լուծման համար:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Մասնական ածանցյալներով II կարգի հավասարումների դասակարգում</p> <p>Թեմա 2. Հիպերբոլական տեսակի հավասարումներ</p> <p>Թեմա 3. Պարաբոլական տեսակի հավասարումներ</p> <p>Թեմա 4. Էլիպտական տեսակի հավասարումներ</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն: Գնահատումը կատարվում է ըստ ՎՊՀ-ի «Բալային-ռեյթինգային համակարգով ուսանողների գիտելիքների ստուգման, եվ հաշվառման կանոնակարգի»
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. А.Н. Тихонов, А.А.Самарский, “Уравнения математической физики” , 2. Ս. Ղ. Աֆյան «Մաթեմատիկական ֆիզիկայի հավասարումներ» ԵՊՀ, Երևան, 2000 3. Ս. Ղ. Աֆյան Ա. Վ. Պողոսյան «Մաթեմատիկական ֆիզիկայի խնդիրների ժողովածու» ԵՊՀ, Երևան 2001 4. Алексеев А. Д. Кудряшов С. Н. Уравнения с частными производными в примерах и задачах Ростов на Дону , 2008 <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. М.М. Смирнов” задачи по уравнениям математической физики”.Москва, 1968 2. .П.Голоскоков “Уравнения математической физики” Питер, Москва, 2004

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	- Աստղագիտություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 6-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	

		Լաբորատոր աշխատանք	
		Գործնական աշխատանք	24
	Ինքնուրույն	34	
	Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ քննություն		
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ուսանողներին ծանոթացնել տիեզերքի՝ երկնային մարմինների և նրանց համակարգի առաջացման, կառուցվածքի, շարժման և զարգացման մասին: ▪ ուսանողներին տրամադրել ինքնուրույն հետազոտություն և կատարելու համար պահանջվող կարողություններ, ինչպես նաև գործնական նախագծեր կատարելու օգնությամբ խնդիրներ լուծելու մեթոդներ: ▪ խրախուսել ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքը և պրակտիկ փորձի վրա հիմնված ուսումնառությունը: 		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ձևակերպել ֆիզիկայի հիմնարար սկզբունքներն ու տեսությունները ֆիզիկայում, աստղաֆիզիկայում և այլ բնագավառներում: ➤ Ճանաչել հարակից բնագավառներում մասնագիտական գիտելիքների կիրառման առանձնահատկությունները: ➤ Մասնագիտական գործունեության ընթացքում առաջադրել նոր վարկածներ, բացահայտել խնդիրներ և ընդունել որոշումներ: ➤ Բացահայտել իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները՝ հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար: <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Լուսաբանելու երկնոլորտում երկնային մարմինների(Արեգակի, արեգակնային համակարգի մոլորակների և նրանց արբանյակների, աստղերի, գալակտիկաների) բնույթը և շարժումների օրինաչափությունները ▪ Ներկայացնելու աստղագիտության մասնագիտացման հիմնարար գիտելիք: ▪ Դասակարգելու աստղագիտության փորձարարական և կիրառական մեթոդները: <p>բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ տարանջատելու երկնքի վրա համաստեղությունները և նրանցում դիտվող պայծառ աստղերը, ▪ հաշվարկելու տվյալ օբյեկտի լավագույն դիտման ժամանակահատվածը ▪ մասնակցելու դիտողական աշխատանքների: 		

	<p>գ. Ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ստեղծագործաբար զարգացնելու և կիրառելու ունեցած գիտելիքները; ▪ վերլուծելու առկա խնդիրները հանձնարարականում և կատարելու առաջարկություններ դրանց քննարկման կամ լուծման վերաբերյալ: 										
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Հիմնական տեղեկություններ սֆերիկական աստղագիտությունից, մոլորակների տեսանելի և իրական շարժումները: 2. Կեպլերի օրենքները: 3. Աստղաֆիզիկայի հիմունքները, ջերմաստիճանների որոշման մեթոդները, սպեկտրալ գծերի դոպլերյան շեղումները, երկնային մարմինների քիմիական կառուցվածքը: 4. Դիտակներ և ընդունիչ սարքեր: 5. Տեղեկություններ մեր գալակտիկայի մասին: 6. Գալակտիկաներ, նրանցով կազմված գույգեր, խմբեր և գերկույտեր: 7. Մետազալակտիկա: 										
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 70%;">Հաճախումները դասերին</td> <td style="width: 30%; text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ինքնուրույն աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Գործնական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ստուգողական աշխատանք</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> <tr> <td>Ամփոփիչ ստուգում</td> <td style="text-align: right;">20 միավոր</td> </tr> </table> <hr style="width: 50%; margin: 10px auto;"/> <p style="text-align: center;">Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը — 100 %</p> <p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Առաջին ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 6-րդ շաբաթ) <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`</p> <p>Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը, - Առարկայի իմացություն: 2. Երկրորդ ընթացիկ ստուգում (դասընթացի 12-րդ շաբաթ) <p>Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`</p> <p>Գրավոր ստուգում` թեստային առաջադրանքների ձևով, պատասխանների գնահատում դասախոսի կողմից` յուրաքանչյուր հարցի համար նախապես նշված միավորների հատկացմամբ:</p> <p>Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առաջադրված հարցի ճիշտ պատասխանը - Առարկայի իմացությունը 3. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր) <p>Գնահատման մեթոդը`</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հաճախումների հաշվառում <p>Գնահատման չափանիշները`</p> <ul style="list-style-type: none"> - ներկայություն 	Հաճախումները դասերին	20 միավոր	Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր	Գործնական աշխատանք	20 միավոր	Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր	Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր
Հաճախումները դասերին	20 միավոր										
Ինքնուրույն աշխատանք	20 միավոր										
Գործնական աշխատանք	20 միավոր										
Ստուգողական աշխատանք	20 միավոր										
Ամփոփիչ ստուգում	20 միավոր										

	<p>4. Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր) Գնահատման մեթոդը` - բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում, հիմնախնդիրների քննարկում համակուրսեցիների հետ, գործնական – կիրառական ուղղվածություն ունեցող հանձնարարություններ, թեստային աշխատանք և այլն,</p> <p>5. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր) Գնահատման մեթոդը` փորձի ցուցադրում, ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների փորձաքննական գնահատում, մասնակցություն խմբային նախագծերում և այլն, - բառարանային աշխատանքների ստուգում:</p> <p>6. Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր) Գնահատման մեթոդը` - մենառարկայական և միջառարկայական բնույթի ինքնուրույն և խմբային նախագծեր, գաղափարների / հասկացությունների ձևակերպում, գնահատվող բանավեճ:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>1. Ս.Ներսիսյան Աստղագիտական խնդիրների և վարժությունների ժողովածու Երևան 2016</p> <p>2. Э.В. Кононович, В.И. Мороз. Курс общей астрономии, Москва, 2014.</p> <p>3. Э.В. Кононович, В.И. Мороз. Курс общей астрономии, Москва, 2004</p> <p>4. Р.И. Бакулин, Э.В. Кононович, В.И. Мороз. Курс овщей астрономии, Издательство: "Едиториал УРСС" , 2001.</p> <p>5. Б.А. Воронцов-Вельяминов. Сборник задач и упражнений по астрономии. Москва, 1985.</p>